

Resum

La següent recerca proporciona una anàlisi del paper de la fortuna a l'obra cinematogràfica del director estatunidenc Woody Allen. Prenent com a base algunes de les temàtiques exposades per Martha Nussbaum a l'obra *La fragilidad del bien: Fortuna y ética en la tragedia y la filosofía griega*, la voluntat del treball és determinar en quina mesura la *Tyché* (fortuna) és utilitzada per Woody Allen a l'hora de forjar la cosmovisió i idiosincràsia dels diversos personatges que apareixen als seus films. I, especialment, s'ha tractat d'observar la incidència que té aquest concepte en la felicitat dels personatges, que dependrà d'elements vulnerables com l'amor i les relacions mútues, en l'èxit de les accions de l'agent o en determinats models de vida desitjats. El resultat de la recerca consisteix en la síntesi de la concepció que el director manté envers la *Tyché* i les implicacions morals que aquesta té en l'existència humana, proporcionant una visió pessimista de la humanitat i de l'univers en què viu basada en la vulnerabilitat en què es troba exposada de manera constant.

Paraules clau: sort, models de vida, amor, felicitat, èxit, caràcter tràgic de l'existència.

Abstract

The following research provides an analysis of the role of fortune in the film works of the American director Woody Allen. Based on some of the themes expounded by Martha Nussbaum in her work *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy*, the aim of the project is to determine to what extent the *Tyché* (fortune) is used by Woody Allen when forging the worldview and idiosyncrasy of the various characters who appear in his films. And, especially, to observe the impact that this element has on the happiness of the characters, happiness which will be encrypted in vulnerable elements such as love and mutual relationships, in the success of the actions of the agent or in certain models of desired life. The result of the research is the synthesis of the director's conception of *Tyché* and the moral implications it has for human existence, providing a pessimistic view of mankind and the universe in which they live based on their vulnerability.

Key Words: luck, life models, love, happiness, succes, tragic character of existence.

Índex

1. Presentació	6
2. Estat de la qüestió	7
3. Fonaments teòrics	10
3.1. Fortuna	11
3.2. Eudaimonia	12
3.3. Models d'excel·lència humana	13
3.4. El conflicte pràctic	15
4. Disseny de la part pràctica	17
4.2. Anàlisi global	20
Anàlisi global de l'obra	21
5.1. Amor	26
5.2. Felicitat	28
5.3. Èxit	30
5.4. Virtut moral	31
5.5. Caràcter tràgic de l'existència humana	38
6. Conclusions	40
7. Bibliografia i filmografia	43
8. Annexos	46
<i>Love and Death</i>	47
<i>Annie Hall</i>	52
<i>Interiors</i>	56
<i>Manhattan</i>	59
Stardust Memories	63
<i>Zelig</i>	67
<i>Broadway Danny Rose</i>	69
<i>Hannah and her sisters</i>	73
<i>Another Woman</i>	82

<i>Crimes and misdemeanors</i>	86
<i>New York Stories, Oedipus Wrecks</i>	98
<i>Mighty Aphrodite</i>	100
<i>Deconstructing Harry</i>	104
<i>Celebrity</i>	108
<i>Small time crooks</i>	115
<i>Anything else</i>	119
<i>Melinda and Melinda</i>	128
<i>Match Point</i>	133
<i>Cassandra's dream</i>	146
<i>Whatever works</i>	163
<i>You Will Meet a Tall Dark Stranger</i>	168
<i>Irrational Man</i>	176
<i>Wonder Wheel</i>	188

1. Presentació

El següent treball és el resultat del desenvolupament d'una idea que va néixer a partir d'una classe de filosofia sobre la tragèdia grega i el conflicte pràctic. Martha Nussbaum, al seu llibre *The Fragility of Goodness*, fa patent com de fràgil els poetes grecs consideraven el bé humà, degut a l'exposició constant a la *Tyché* de tots els elements que configuren l'existència de l'home. D'una manera similar, els personatges dels films de Woody Allen es troben llançats a una existència hostil, cruel i injusta a causa del caràcter atzarós de la seva naturalesa, de manera que l'assoliment de la felicitat i d'un model de vida desitjat es veu profundament condicionat per allò contingent i fora del seu control, cosa que provoca que la felicitat dels personatges depengui més de la fortuna que de l'índole moral del personatge en si.

A partir d'aquesta premissa es desenvolupa aquest projecte, la voluntat del qual és veure el grau d'exposició a la fortuna dels personatges de Woody Allen, de quina manera aquesta vulnerabilitat els impedeix assolir la felicitat i com això condiciona la seva idiosincràcia i la visió que tenen de l'existència humana. Al mateix temps, un aprofundiment d'aquest tipus permet establir una relació entre passat i present, i veure en quin grau hi ha una coincidència entre el llegat hel·lenístic i els elements de l'obra de Woody Allen, aprofundint en la visió que els grecs tenien sobre l'existència i com aquesta és comparable amb la visió d'autors i pensadors actuals.

La proposta ha estat tractar de veure la influència de la sort envers els diversos elements que configuren la vida humana dels personatges: felicitat, amor i desitjos, èxit o assoliment de determinats objectius i concepció i manera d'entendre la pròpia existència.

L'objecte a estudiar han estat vint-i-tres films de Woody Allen. A aquests, se'ls ha analitzat prenent com a base categories que Martha Nussbaum exposa al seu assaig. Analitzades les pel·lícules, s'ha tractat d'agrupar els patrons que es repeteixen als diversos films i extreure'n la idea que Woody Allen manté envers la sort i les conseqüències que això comporta a la vida de l'home.

El present treball tracta d'aprofundir en l'herència hel·lènica de Woody Allen i com aquesta configura la seva idea sobre la naturalesa humana, les relacions de l'home amb allò que l'envolta i la vulnerabilitat que deriva d'una existència, d'un bé i d'una felicitat tan fràgils.

2. Estat de la qüestió

Tot i que és fàcil constatar el paper que Woody Allen atribueix a la fortuna en alguna de les seves pel·lícules i de manera explícita en algunes de les seves entrevistes, no és tan fàcil trobar estudis que desenvolupin aquesta qüestió i, encara menys, extensament. Aquesta recerca, doncs, pretén desenvolupar, d'una manera més extensa i detallada, aquesta mateixa problemàtica que es tracta de manera general en altres de treballs.

La tríada que conformen Woody Allen, Nussbaum i la paraula *Tyché* (fortuna) és el punt de partida d'aquest treball i veure si aquesta associació és legítima o no, n'és l'objectiu.

És per això que la recerca ha girat entorn d'aquests 3 mots clau (a banda de *tragèdia clàssica grega*) i ha estat feta en català, castellà i anglès. No ha estat una sorpresa veure com un personatge tan popular com Woody Allen és objecte de múltiples estudis i articles que vinculen la seva obra amb la cultura grega clàssica i, d'una manera poc concreta, amb la fortuna. Per altra banda, tampoc ha estat inesperada l'absència d'estudis que relacionen el director nord-americà amb la filòsofa estatunidenca.

Les fonts consultades per aquesta recerca són Google Scholar, www.ub.edu, <https://ddd.uab.cat> i <https://fido.palermo.edu>, ja que són fonts acreditades i fiables. Per altra banda, com que el treball abarca diversos camps, no es podia restringir la búsqueda a una font d'un àmbit concret.

Els treballs que suposen un antecedent immediat més semblant a aquest projecte són els següents:

***Poderosa Afrodita. La tragèdia grega parodiada por Woody Allen*¹**

L'objectiu de *Poderosa Afrodita. La tragèdia grega parodiada por Woody Allen* és mostrar com es pot parodiar l'estructura de la tragèdia grega en una pel·lícula còmica actual com *Poderosa Afrodita*.

El treball de Paula Andrea Lara Romeo esmenta les característiques de les tragèdies gregues i en relaciona l'estructura amb la de la pel·lícula de Woody Allen, però d'una manera general i

¹ ROMEO, P. *Poderosa Afrodita. La tragèdia grega parodiada por Woody Allen* [en línia]. Universidad de Palermo. 2017 [Consulta: 20 de desembre de 2020] <<https://bit.ly/2Zwlytf>>

no aprofundeix en termes de fortuna en cap moment, tot i que introdueix conceptes com *metabolé* o *hamartia*.

D'aquesta manera, serveix de marc general de la tragèdia clàssica i la situa en l'àmbit cinematogràfic, però sense aprofundir en termes de fortuna, de manera que l'aportació que pot fer al treball respecte de la sort és poc rellevant.

Woody Allen y el espíritu de la tragedia griega: de Crimes and Misdemeanors a Match Point²

Pau Gilabert Barberà analitza la trajectòria de Woody Allen en relació amb la tragèdia grega i ho fa a través de quatre pel·lícules del director americà (*Crimes and Misdemeanors*, *Mighty Aphrodite*, *Melinda and Melinda* i *Match Point*). Aquesta anàlisi múltiple permet veure quins elements de la tragèdia inclou el director a cada pel·lícula i evidencia com aquest gènere literari és un mitjà molt valuós pel director per intentar entendre les flaqueses i les virtuts del món contemporani.

Per tant, aquesta anàlisi concreta de cada pel·lícula pot ser útil a l'hora de visualitzar la metodologia per analitzar les pel·lícules, però, un altre cop, no presenta una anàlisi de la sort amb categories de Nussbaum.

Recepción de la tradición clásica en el relato cinematográfico de Woody Allen³

En aquest treball, Núria Cano persegueix el següent objectiu: fer notar la presència dramàtica clàssica (especialment de la tradició aristotèlica) a la cinematografia de Woody Allen a través de l'anàlisi de tres pel·lícules (*Mighty Aphrodite*, *Oedipus Wrecks* i *Cassandra's dream*).

Aquest treball, a diferència dels altres, conté un marc teòric molt ampli (*Poètica* d'Aristòtil, temes de la tragèdia, estructura, personatges, estereotips, tòpics i recursos) que és de gran utilitat pel TDR. En cap cas, però, s'analitza la fortuna des de la perspectiva de Nussbaum.

² GILABERT BARBERÀ, P. *Woody Allen y el espíritu de la tragedia griega: de Crimes and Misdemeanors a Match Point* [en línia]. Universitat de Barcelona. [Consulta: 18 de desembre de 2020] <<https://bit.ly/3pweOWN>>

³ CANO, N. *Recepción de la tradición clásica en el relato cinematográfico de Woody Allen* [en línia] Universitat Autònoma de Barcelona. 2016 [Consulta: 18 de desembre de 2020] <<https://bit.ly/2Nes8Co>>

***Myrtia*, nº32 (2017),189-207 Woody Allen ante el mito de Edipo⁴**

El treball estudia el vincle existent entre poderosa afrodità i el mite d'Èdip i s'aprofundeix en els canvis que hi ha hagut en el contingut, el tema i el missatge del film amb relació al mite. Per tant, com que se centra en una única obra, l'estudi és més profund. Un altre cop, el tractament de la sort és poc detallat o diferent del que es té previst fer.

El que pot servir pel treball és, una altra vegada, l'anàlisi de la pel·lícula amb un rerefons tràgic i una visió contemporània.

Moral Luck in the Films of Woody Allen⁵

L'assaig d'Eva Mazierska representa una de les aportacions més significatives al treball que es vol dur a terme. Es tracta el concepte de *moral luck*, del filòsof britànic Bernard Williams, i s'aplica a tres films de Woody Allen: *Crimes and Misdemeanors*, *Match Point* i *Whatever Works*. D'aquesta manera, hi trobem un tractament del concepte de sort que es presenta com a eix vertebrador de l'assaig i que s'apropa al concepte de sort que tracta Nussbaum a *La fragilidad del bien*, atès que la mateixa Martha Nussbaum reconeix la influència de Bernard Williams al seu plantejament.

Aportacions

Els treballs esmentats aporten un coneixement específic sobre el tractament de la fortuna a les obres del director novaiorquès i representen coneixements parcials significatius en l'estudi dels films de Woody Allen i de les bases de la tragèdia grega que resulten útils per al TDR. Tot i així, la fortuna no apareix com a eix vertebrador en la majoria dels treballs que s'han trobat. És per això que aquest treball mira d'aportar una anàlisi nova, fins ara poc explorada, que parteix d'un punt de vista molt més específic que no pas el que aborden els estudis existents acabats d'esmentar i que amplia els films per estudiar de manera significativa.

⁴ TEROL, G. *Woody Allen ante el mito de Edipo a Myrtia*, nº32 (2017),189-207 [en línia]. Universidad de Almería. 2017 [Consulta: 20 de desembre de 2020]

⁵ MAZIERSKA, E. *Moral luck in the films of Woody Allen* [en línia]. University of Central Lancashire. 2011[Consulta:17 de juny de 2021]

3. Fonaments teòrics

Aquest treball s'ha servit, a l'hora de plantejar l'anàlisi dels films de Woody Allen, de l'estudi que fa Martha Nussbaum de la tragèdia grega a l'assaig *La fragilidad del bien*⁶. El llibre de Martha Nussbaum fa un recorregut, en tretze capítols, per la tragèdia i la filosofia gregues. Tanmateix, en bona mesura, les nocions bàsiques de la seva anàlisi es troben explorades als capítols 1. *Fortuna y ética*, 2. *Esquilo y el conflicto práctico*, que són els que s'agafaran de base per treballar.

Per a l'anàlisi dels personatges dels films d'Allen, caldrà definir els següents conceptes bàsics que apareixen a l'obra de Nussbaum:

1. Fortuna
2. *Eudaimonia*
3. Dos models contraposats d'excel·lència que apareixen a la tragèdia: A(roca) i B (planta)
4. Conflicte pràctic

⁶ Nussbaum, M. *La fragilidad del bien*, Nova York, Ed. Antonio Machado, 2015.

3.1. Fortuna

El fil conductor per dur a terme l'estudi comparatiu que relaciona el director estatunidenc i les tragèdies clàssiques gregues serà la fortuna. Les connotacions i significats que pot suscitar aquest terme són múltiples, de manera que serà adient tractar d'aprofundir en allò que Nussbaum explica sobre la concepció de fortuna dins l'ètica, la tragèdia o el *bon viure*, segons els grecs. El que s'exposarà a continuació seran un conjunt de conceptes clau que s'entrellacen entre si i que constitueixen allò bàsic i necessari per dur a terme el treball. El primer terme en ser tractat serà la fortuna.

Nussbaum ens parla de la fortuna (que fa referència al terme grec *Tyché*) de la manera següent:

No me refiero, cuando hablo de la fortuna, a qué los acontecimientos en cuestión sean azarosos o incausados. Lo que acontece a una persona por fortuna es lo que no le ocurre por su propia intervención activa, lo que simplemente le sucede, en oposición a lo que hace.⁷

És a dir, a l'ésser humà se li presentaran situacions l'origen de les quals no haurà depengut d'ell, sinó d'elements externs i que no està al seu abast controlar i l'obligaran a viure amb una vulnerabilitat que no pot controlar.

Ara bé, com s'ha dit al principi, això no ha de significar que aquests fets siguin arbitraris o atzarosos. Un exemple pot ser útil per il·lustrar el que s'intenta explicar: com és sabut, la fortuna posarà a Creont en un conflicte pràctic, obligant-lo a elegir entre fer cas de les seves obligacions com a governador i atemptar contra un membre de la família o bé no posar-se en conflicte amb Antígona (la seva neboda), però deixar de banda allò que ha de fer com a bon governador. Ara bé, tot i que l'origen del conflicte sigui la fortuna, les dues situacions entre les quals haurà de triar no seran dues opcions arbitràries. Com a governador de Tebes, s'entén que hagi de castigar a tot aquell que intenti perjudicar la ciutat i com a familiar d'Antígona, a la vegada, té uns vincles afectius que li dificulten la seva decisió. Per tant, tot i que la fortuna hagi provocat i forçat aquelles dues situacions, aquestes concorden amb la seva posició com a governador i com a familiar, no són situacions mancades de sentit sinó en concordança amb la persona a qui li succeeixen.

La fortuna dins l'ètica grega juga un paper decisiu en la vida humana, de manera que el valor humà i l'existència humana en general, s'entendrà, en aquest cas, en la mesura que la fortuna hi apareix d'una manera notable; la vida de l'home no dependrà només dels seus actes sinó

⁷ Idem. pàg 31

també d'elements externs a ell, la seva intervenció activa haurà d'anar acompanyada d'una sort favorable per tal que les seves accions siguin exitoses.

Se trata de una mezcla entre lo que nos es propio y lo que corresponde al mundo, entre la ambición y la vulnerabilidad, entre el hacer y el ser hecho, mezcla que se da en esta vida y en toda vida humana.⁸

Aquesta serà la concepció de fortuna que s'utilitzarà per dur a terme el treball de recerca i que quedarà entrelaçada amb la resta d'elements destacables.

3.2. *Eudaimonia*

El *bon viure* o *eudaimonia*, que sovint es tradueix per “felicitat”, queda parcialment contraposat amb la concepció contemporània que rep avui dia. Actualment, el concepte de “felicitat” tendeix a entendre's com un sentiment de plaer o satisfacció. Això fa que s'entengui aquest terme com un estat psicològic de benestar i plaer, un bé que es vol aconseguir d'una manera immediata, un assumpte de cadascú i que, en conseqüència, no és una qüestió susceptible d'anàlisi racional i encara menys de conclusions definitives que es puguin enunciar per a tothom. Per altra banda, la idea grega d'*eudaimonia* és significativament diferent, és quelcom fonamentalment actiu. Pels grecs, som allò que fem, la felicitat consisteix en viure i actuar bé, i s'entén en termes d'acció. Nussbaum, en fa la següent interpretació:

Para los griegos, *eudaimonia* significa algo parecido a “el vivir una vida buena para un ser humano” (...) Para la mayoría de griegos, *eudaimonia* es algo esencialmente activo, con relación a lo qual los comportamientos dignos de elogio no son sólo medios, sino partes constitutivas.⁹

Un altra una concepció extesa d'*eudaimonia* a l'Antiga Grècia fou l'aristotèlica, on la felicitat s'entén com una activitat que va relacionada amb l'excel·lència humana¹⁰. La felicitat no serà un estat psicològic o un sentiment plaent sinó un conjunt d'activitats relacionades amb l'intel·lecte que es duren a terme durant tot el transcurs de la vida humana per tal d'assolir el bé suprem, com diria Aristòtil.

⁸ Idem. pàg 29

⁹ Idem. pàg 33

¹⁰ Idem. pàg 33: “La excelencia (areté) debe entenderse aquí en sentido amplio, sin que se presuponga ninguna selección de un grupo especial de virtudes morales; hasta ahora hemos considerado todos los atributos de las personas por los cuales estas viven y actúan bien, es decir, se hacen merecedoras de alabanza. Así pues, como mínimo, la excelencia comprende, por una parte, lo que Aristóteles llama “excelencias del carácter” y, por otra, lo que el filósofo de Estagira denominaría “las excelencias del intelecto”.

Si hi ha, doncs, un fi dels actes, que volem per si mateix i pel qual volem els altres fins, de manera que no elegim res per cap altre fi -ja que si ho féssim tendiríem a l'infinit, i consegüentment el desig seria buit i va-, aleshores, és evident que aquesta fi haurà d'ésser el bé, el *be summe (to ariston)*.¹¹

D'aquesta manera, en el cas d'Aristòtil, la tasca de l'home serà un conjunt d'activitats de l'ànima (basades en dur una vida contemplativa i política), realitzades d'acord amb la raó i el fi de les quals serà aconseguir el *be summe (eudaimonia)*. El conjunt de plaers i honors als quals, fàcilment, tendim a atribuir la felicitat, per Aristòtil no serien més que opcions no satisfactòries que no portarien, en cap cas, cap a aquest bé suprem. D'aquesta manera i a diferència del que s'entén avui dia, només es podrà dir si s'ha estat feliç en finalitzar la vida humana, i l'arquetip d'home que cerca aquesta preuada *eudaimonia* que ens proposa el filòsof estagirita seria el filòsof o pensador. Aquesta concepció de felicitat serà la utilitzada per al TDR.

3.3. Models d'excel·lència humana

Donant per entès tot el que s'ha explicat, es veu que l'anàlisi del paper de la fortuna en les vides dels personatges de Woody Allen quedarà íntimament relacionat amb altres aspectes de la vida i el caràcter propis de l'individu en qüestió. Veure la reacció que presenten davant de la fortuna o observar la relació que mantenen amb els elements exteriors comportarà poder-los classificar en un dels dos models d'excel·lència que apareixen a la tragèdia grega:

Model A: Agente como cazador, trampero varón. Agente puramente activo. Fin: actividad ininterrumpida, control, eliminación del poder de lo exterior, Alma dura, impenetrable. confianza depositada sólo en lo inmutable y completamente estable. Intelecto como pura luz del sol. Vida buena en soledad.¹²

Model B: Agente como planta, niño, mujer (o con elementos del varón y la mujer). Agente tanto activo como pasivo-receptivo. Fin: actividad y receptividad; control ponderado con un riesgo limitado; vivir bien en un mundo donde lo exterior tiene poder. Alma blanda, porosa, aunque con estructura definida. Confianza depositada en lo mudable e inestable. Intelecto como agua que fluye, que se da y se recibe. Vida buena con los amigos, los seres queridos y la comunidad.¹³

Segons com construïm la vida, els valors que triem, les opcions existencials, ens veiem més o menys exposats a la fortuna. Els models de vida es relacionen amb la vulnerabilitat

¹¹ Aristòtil, *Ètica a Nicòmac*, I 1094 a 19-26.

¹² Idem. pàg 49

¹³ Idem. Pàg 49

humana, de manera que les decisions que triem influeixen en l'impacte que la fortuna pot tenir a les nostres vides.

Les característiques de cada personatge són essencials per poder analitzar i classificar els personatges de la mateixa manera que ho feien a les tragèdies gregues. Dins la tragèdia grega es criticarà el model A fent referència al valor específicament humà que només B conté. Els personatges de la tragèdia grega i la seva concepció de vida humana faran referència al model B, representat per la idea de planta, on el *bon viure* (*eudaimonia*) depèn del poder d'allò exterior i dels perills que comporta aquesta dependència. Agafat aquest model, la filòsofa estatunidenca es plantejarà les següents preguntes:

¿En qué medida *podemos* distinguir entre lo que cabe atribuir al mundo y al ser humano en la valoración de una vida? ¿Hasta qué punto *debemos* insistir en ello, si de hecho seguimos elogiando el valor humano como hasta ahora? i, finalmente ¿Podríamos mejorar la situación sometiendo a nuestro dominio las cosas más importantes, como los éxitos personales, la política y el amor?¹⁴

Amb tot això, veurem que l'excel·lència humana i el *bon viure* estan exposats a la fortuna de manera directa i que, si la *eudaimonia* era un concepte que els grecs entenien com a purament actiu, estarà condicionat per un element que no depèn en cap cas de l'agent, la fortuna. Ara bé, allò complex o, més ben dit, interessant del valor de l'excel·lència humana (concepte que fa referència a l'antic terme grec *areté*) apareix quan es veu que la seva bellesa resideix en aquesta mateixa vulnerabilitat:

El húmedo cielo que cubre a los mortales y restringe sus posibilidades confiere al mismo tiempo a su medio un fugaz esplendor que, sospechamos, se halla ausente del universo divino¹⁵.

Soy un agente, pero también un ser pasivo como la planta; gran parte de lo que no he hecho me hará acreedor al elogio o a la censura; debo elegir continuamente entre bienes opuestos y aparentemente inconmensurables, y las circunstancias pueden forzarme a adoptar un curso de acción en el que no podré evitar traicionar algo o actuar mal (...)¹⁶.

¹⁴ Idem. pàg 29

¹⁵ Idem. pàg 29

¹⁶ Idem. pàg 33

3.4. El conflicte pràctic

El conjunt d'elements contingents als quals se subordina l'excel·lència humana, la vida bona i l'ètica grega condueixen l'agent (entès com a planta) a una discòrdia entre dues situacions antagòniques i d'una profunditat immensament tràgica.

La tragedia griega muestra a personas buenas arrastradas a la ruina como resultado de acontecimientos que no está en su mano dominar. Esto mueve a la compasión, pero no podemos negar que se trata de un hecho corriente en la vida humana.¹⁷

Allò que la tragèdia posarà de manifest seran persones bones realitzant accions malvades, l'origen de les quals no depèn, en cap cas, de l'agent, i que en altres circumstàncies repudiaria a causa del seu caràcter i compromisos morals. A l'individu se li presentarà una situació on haurà d'escollir entre dues opcions oposades i, triï la que triï, estarà actuant malament. D'aquesta manera, allò essencial per la realització del treball serà la crítica de caire moral que presenta el cor davant Agamèmnon i Etèocles, tant l'un com l'altre submergits en un conflicte d'unes magnituds profundament tràgiques.

El cor de les tragèdies jutjarà els valors importants en l'ètica i l'excel·lència humana al voltant dels quals girarà el conflicte tràgic. La funció d'aquesta anàlisi del conflicte pràctic que Nussbaum redactarà serà establir una relació entre allò que la tragèdia manifesta i allò que la nostra intuïció considera acceptable. Serà interessant veure com el cor jutja i analitza els personatges que es troben submergits en aquestes situacions per l'anàlisi posterior dels films d'Allen. Uns elements destacables del conflicte pràctic i útil per al treball de recerca seran, per tant, les aportacions corals.

Arribats a aquest punt, tots els elements tractats anteriorment quedaran entrelligats: la contingència exterior o divina condicionarà el *bon viure* de qui s'hi troba submergit i el cor emetrà un judici ètic, és a dir, analitzarà la resposta emotiva que presenta l'individu davant de l'acció que elegirà realitzar i això és el que el farà digne d'elogi o de censura, més que no pas els seus actes. Això es deu al fet que en determinades circumstàncies, els personatges no són lliures de triar les accions que han de dur a terme, i s'hi veuen obligats. En canvi, els personatges són més lliures d'elegir la seva reacció emotiva en cada situació. És a dir, l'agent pot no identificar-se amb una acció que ha realitzat, perquè s'ha vist obligat a dur a terme aquella acció, però pot identificar-se amb els sentiments que hi presenta.

El cor jutjarà la mudança de sentiments d'Agamèmnon i la manca de resistència que mostra quan es veu obligat a matar la seva filla, Ifigènia, per tal de salvar la resta de l'embarcació que

¹⁷ Idem. pàg 53

dirigeix. La contingència divina l'obliga a cometre un acte monstruós. Entre les dues opcions que podia haver elegit, el sacrifici de la seva filla és la opció menys perjudicial i, tot i així, és condemnat pel cor. El cor no pot jutjar l'acte d'Agamèmnon perquè el conflicte l'obligava a escollir entre dues opcions profundament infaustes. Ara bé, el personatge Esquilià modifica els seus sentiments d'horror i els adapta a la sort.

Tuvo la osadía (*étla*) de convertirse en el inmolador de su hija. No solo se convirtió, sino que se conforma, se complace, no ofrece resistencia.¹⁸

Això serà més susceptible de ser criticat que no pas els seus actes.

El cas d'Etèocles, a *Els set contra Tebes*¹⁹, es mostra, fins i tot, més clar. No només no oposa resistència a entrar en combat amb el seu germà, sinó que va més enllà que Agamèmnon. Des del moment inicial no sentirà cap mena de remordiment; és més, se sentirà impacient per realitzar un acte atroç.

Mira hacia delante con impaciencia, incluso con pasión. Es sobre estas deficiencias de la percepción y de la reacción donde se centran los reproches del coro²⁰.

La simple anàlisi dels actes dels personatges, deixant de banda l'anàlisi de la resposta emocional, és insuficient i banalitzava la visió tràgica, ja que passa per alt aspectes fonamentals, com el veritable pes moral de l'acció realitzada i l'exigència cap a l'agent per tal que reconegui la situació i es penedeixi de la seva conducta.

Tant l'un com l'altre haurien d'haver contemplat la desgràcia que comportava triar l'opció escollida i no només centrar-se en allò que evitaven; calia contemplar els danys de les dues opcions i no treure gravetat a la que elegien només perquè fos la "menys perjudicial". D'aquesta manera, la crítica emotiva queda més que justificada.

La complexitat que ens mostra l'anàlisi de Nussbaum sobre la justícia i la realització d'un judici per part del cor, la condemna coral que transcendeix les accions dels personatges d'Èsquil i Sòfocles i la profunditat dels relats tràgics que la filòsofa estatunidenca vol fer patent mitjançant la seva indagació (que se servirà de matisos i idees de filòsofs i pensadors anteriorment esmentats) serà, per tant, un element constituent important a l'hora d'analitzar els films de Woody Allen.

¹⁸ Idem. Pàg 70

¹⁹ Èsquil, *Els set contra Tebes*, 467 a.C.

²⁰ Idem., pàg 73

4. Disseny de la part pràctica

En primer lloc, ha calgut fer la selecció de pel·lícules per, posteriorment, analitzar-les. S'han seleccionat films de cada dècada, per tal que l'anàlisi pugui ser diacrònica. Primerament, s'han seleccionat pel·lícules el títol de les quals fes referència explícita a la fortuna. Al mateix temps, s'han analitzat els films que es tractaven a treballs que suposaven un antecedent directe per aquest projecte; s'ha seguit el consell del tutor a l'hora de fer la tria, i s'han descartat els films on Woody Allen només n'era productor o actor.

Tenint en compte les premisses anteriors, els films analitzats han estat els següents:

	Any	Títol original
	1975	<i>Love and death</i>
	1977	<i>Annie Hall</i>
	1978	<i>Interiors</i>
70s	1979	<i>Manhattan</i>
	1980	<i>Stardust memories</i>
	1983	<i>Zelig</i>
	1984	<i>Broadway Danny Rose</i>
	1986	<i>Hannah and her sisters</i>
	1988	<i>Another woman</i>
		<i>Oedipus wrecks, episodio de New York stories</i>
80s	1989	<i>Crimes and misdemeanors</i>
	1995	<i>Mighty Aphrodite</i>
	1997	<i>Deconstructing Harry</i>
90s	1998	<i>Celebrity</i>
	2000	<i>Small time crooks</i>
	2003	<i>Anything Else</i>
	2004	<i>Melinda & Melinda</i>
	2005	<i>Match point</i>
	2007	<i>Cassandra's Dream</i>
	2009	<i>Whatever works</i>
2000s	2010	<i>You will meet a tall dark stranger</i>
	2015	<i>Irrational Man</i>
2010s	2017	<i>Wonder Wheel</i>

4.1. Anàlisi de les pel·lícules

A l'hora de fer l'anàlisi individual dels films, s'ha tractat de veure quina incidència té la fortuna envers la felicitat, la virtut moral, el conflicte pràctic o de pluralitat de valors i la condemna emocional, i com aquesta incidència afecta al curs dels esdeveniments i a la idea que poden tenir els personatges envers la seva pròpia existència, per mitjà de les preguntes específiques i de les premisses següents, que han permès una anàlisi global i diacrònica. Inicialment, es va tractar de fer una taula que permetés una comparació el més objectiva possible. Posteriorment, es va veure que això no era possible, atesa l'heterogeneïtat de les pel·lícules. Per aquesta raó, s'han pres notes seguint el següent esquema de temes clau i preguntes guia:

Sort

- Woody Allen entén la sort de la mateixa manera que Nussbaum?
- En quin sentit la sort influeix a la vida dels homes? Té més importància que la seva pròpia intervenció activa?
- Marca el camí de la felicitat o de la desgràcia?
- Quina classe d'elements que no estan a les mans dels personatges controlar juguen un paper decisiu en els esdeveniments?
- Augmenta significativament la seva vulnerabilitat?
- És en aquesta vulnerabilitat on resideix, justament, la bellesa de l'existència humana?

Felicitat

- En quins personatges es troba la felicitat?
- Vinculat a què es troba? A quines activitats?
- Què porta als personatges a la felicitat i què, a la misèria?
- Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

Areté/ Virtut moral

- Hi ha algun model de vida desitjable?
- Actuen bé o malament segons un model de vida determinat?
- Els personatges són feliços independentment de la bondat o maldat de les seves accions?
- L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

Conflicte pràctic

- Els personatges són culpables o innocents de trobar-se submergits en els conflictes o dilemes que se'ls planteja?
- Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge?
- Quins poden fer-lo ser innocent?
- El dilema que se'ls planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

Condemna emocional

- Als films de Woody Allen es destaca la importància de la resposta emotiva? O bé és valoren més els actes dels personatges?

4.2. Anàlisi global

En darrer lloc, s'han observat els trets comuns que es repeteixen al llarg dels films i s'ha tractat de veure la relació de la sort amb la felicitat, la virtut moral, els conflictes pràctics i les condemnes emocionals que se'n derivin i la concepció que els personatges poden arribar a configurar envers la seva pròpia existència, obtenint la idea general i global sobre la qual giren els films de Woody Allen en relació amb la fortuna.

5. Anàlisi global de l'obra

S'han analitzat els films de manera individual amb les categories que es plantegen al disseny de la part pràctica. Tot i així, s'ha observat que, globalment, al llarg dels films de Woody Allen apareixen altres temes i conceptes importants per entendre la idea del director sobre l'existència humana i la incidència que la sort hi té. Aquests s'han inclòs, també, dins d'aquest apartat.

Woody Allen entén la sort de la mateixa manera que Nussbaum?

El concepte de “sort” (entès com un conjunt d'elements contingents i externs al personatge, que no pot controlar i que intervenen a la seva vida de manera destacable) que apareix als films de Woody Allen s'entén com a sinònim d'atzar, és a dir, té un caràcter aleatori. En aquest cas, la fortuna no s'entendrà en termes de Nussbaum²¹, allò que succeeix per fortuna a l'agent no va en concordança amb allò que la persona és o representa, sinó que serà totalment aleatori, atzarós, mancat de cap mena de sentit. Per aquesta raó, per referir-se a la sort, Allen utilitzarà la paraula “luck”, al mateix temps que utilitza “blind chance” o “randomness”. La fortuna serà cega, aleatòria, sense sentit i els personatges hauran de conviure amb les conseqüències que això comporta.

Como en el teatro griego, el azar domina casi totalmente nuestros destinos.²²

Esto demuestra la fortuna ciega sin sentido que es la existencia.²³

²¹ Nussbaum, M. *La fragilidad del bien*, Nova York, Ed. Antonio Machado, 2015, pàg 31: “No me refiero, cuando hablo de la fortuna, a qué los acontecimientos en cuestión sean azarosos o incausados. Lo que acontece a una persona por fortuna es lo que no le ocurre por su propia intervención activa, lo que simplemente *le sucede*, en oposición a lo que hace.”

²² Allen, W. 2017. *Wonder Wheel*. (46:59). A l'hora de citar frases de les pel·lícules, s'ha volgut donar el minut exacte en què es trobava per facilitar la tasca al lector en cas que vulgui cercar les diverses cites als films.

²³ Allen, W. 2009. *Whatever Works*. (1:26:17)

En alguns casos, es fa una distinció entre sort i atzar i es destaca que és allò aleatori i atzarós el que regeix l'existència de l'home.

“La suerte rige el universo. No, la suerte no, estamos a merced del azar.”²⁴

En quin sentit la sort influeix a la vida dels homes? Té més importància que la seva pròpia intervenció activa?

La sort és un element essencial en tota vida humana. Allò exterior als personatges, que no es troba a les seves mans, allò que no poden controlar té un pes molt gran en el desenvolupament de la seva vida, fins i tot més que la seva pròpia intervenció activa. Aquesta idea es repeteix al llarg dels films i *Match Point* n'és un clar exemple:

“Quien dijo que era mejor tener suerte que ser bueno, conocía la esencia de la vida”²⁵

“ Con un poco de suerte irá hacia delante y ganas o no y pierdes.”²⁶

“Sí, el trabajo duro es esencial, pero todo el mundo teme reconocer lo importante que es la suerte, los científicos confirman cada vez más que la existencia es fruto del puro azar.”²⁷

Per exemplificar aquesta idea, al llarg dels films, Woody Allen se serveix de múltiples referències als jocs d'atzar, com les curses de cavalls o les cartes, i en fa un símil amb l'existència humana, el mateix caràcter aleatori que regeix aquesta mena de jocs o pràctiques és el que regeix la vida humana.

“Hablábamos del póker, de la vida.”²⁸

“Es como el casino, te va bien o te va mal, pero al final siempre gana la casa. Y no quiere decir que no sea divertido.”²⁹

S'ha observat que la bondat, el talent i l'acció activa de l'agent en general queden mancats, en molts casos, d'utilitat pràctica al costat del paper de la sort, d'allò extern i atzarós. És a dir, sense una sort favorable, al personatge li serà complicat assolir els seus objectius, allò que es proposa: aconseguir una determinada feina, per exemple.

²⁴ Allen, W. 2015. *Irrational Man*. (39:11)

²⁵ Allen, W. 2005. *Match Point*. (1:13)

²⁶ Allen, W. 2005. *Match Point*. (1:36)

²⁷ Allen, W. 2005. *Match Point*. (20:54)

²⁸ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (54:05)

²⁹ Allen, W. 1977. *Deconstructing Harry*. (1:20:30)

A la vegada, tot i que l'home queda retratat, per tant, com un ésser principalment passiu respecte del resultat de les seves accions, la seva pròpia intervenció és profundament rellevant, es tracta d'un equilibri entre allò extern i allò que li és propi. En moltes ocasions, els personatges amb èxit són agents a qui allò extern els és favorable, però que a la vegada tenen cert talent que els ajuda a prosperar. Es destaca la importància del talent, però aquest ha d'anar acompanyat de la sort. Sense sort, el talent no té valor. De fet, el talent és fruit de l'atzar.

“Rezaré por él, pero ayudaría que supiera golpear.”³⁰

“El talento es pura suerte.”³¹

Augmenta significativament la seva vulnerabilitat?

Aquest rol tan decisiu de la sort a la vida humana costa d'admetre, ja que implica una profunda pèrdua de control de l'agent respecte de la seva vida.

“Da miedo reconocer que gran parte de la vida depende de la suerte.”³²

Al mateix temps, s'ha observat que es critica l'arrogància dels personatges que volen controlar en excés la seva vida, tan aleatòria com és, com si fos quelcom evident que el control i domini de la vida d'una persona no és un assumpte que es troba a les seves mans controlar.

“No se puede controlar la vida, no acaba siempre bien.”³³

“!Está haciendo de Dios, qué arrogancia!”³⁴

Per tant, la sort ens fa vulnerables i augmenta el caràcter tràgic de l'existència humana. El director transmetrà, per boca dels seus personatges, una concepció pessimista de la vida humana, que es deurà principalment al caràcter atzarós de l'existència i de l'univers. Aquest es presentarà com un lloc hostil, fred, cruel, sense un ordre determinat que doni un sentit.

“Somos dos fugitivos en el vasto, negro, indescriptiblemente violento e indiferente universo.”³⁵

³⁰ Allen, W. 1989. *Crimes and misdemeanors*. (1:08:31)

³¹ Allen, W. 1979. *Manhattan*. (4:32)

³² Allen, W. 2005. *Match Point*. (1:18)

³³ Allen, W. 1980. *Stardust Memories*. (44:26)

³⁴ Allen, W. 1995. *Mighty Aphrodite*. (1:07:00)

³⁵ Allen, W. 2009. *Whatever Works*. (39:12)

“La esencia de la vida es trágica.”³⁶

“No sabía que la verdad no era belleza, sino todo lo contrario.”³⁷

“Así es como me parece la vida, llena de soledad, miserias, sufrimiento, tristeza.”³⁸

“La única certeza que puede tener el hombre es que la vida no tiene sentido.”³⁹(Tolstoi)

Marca el camí de la felicitat o de la desgràcia?

Al llarg de l'obra de Woody Allen, hi haurà personatges més vulnerables i d'altres que tractaran d'aïllar-se de la resta per tal d'estar menys exposats a la fortuna. Aquests últims optaran per un model de vida més racional i s'adonaran del següent:

-No poden aïllar-se totalment de la fortuna.

-No és un model de vida que pugui portar-los a la felicitat.

Woody Allen emfatitza en la importància de les relacions amoroses i en la connexió que aquestes mantenen amb la felicitat. L'amor serà una prioritat per als personatges. La naturalesa humana no serà purament racional, els models de vida estables dels personatges es debilitaran davant del desig i la passió; l'anhel d'una vida segura i immutable quedarà confrontada amb un amor al risc que l'home no podrà controlar. Per tot això, pel fet d'incloure un element tan inestable i establir-lo com a prioritat, un model de vida totalment racional serà no factible i no portarà al personatge, en cap cas, a la felicitat.

Incloure elements externs com a prioritats podrà portar al personatge a la desgràcia, però, al mateix temps, exploure'ls del seu model de vida li impossibilitarà de ser feliç.

³⁶ Allen, W. 2004. *Melinda and Melinda*. (1:51)

³⁷Allen, W. 2010. *You Will Meet a Tall Dark Stranger*. (5:13)

³⁸ Allen, W. 1977. *Annie Hall*. (1:05)

³⁹ Allen, W. 1986. *Hannah and Her Sisters*. (57:14)

És en aquesta vulnerabilitat on resideix, justament, la bellesa de l'existència humana?

L'excel·lència de l'home, allò capaç de portar-lo a la felicitat, el farà, al mateix temps, summament vulnerable. Ara bé, serà aquesta vulnerabilitat la que el farà sentir viu.

“Lo impresionante fue estar perdiendo, estar a una carta de quedarme sin nada.”⁴⁰

L'home serà incapaç de ser feliç sense una vulnerabilitat que, al mateix temps, l'exposa de manera constant a coses que no pot controlar.

Al llarg dels films, es destacarà la importància de les condicions externes per tal de prosperar, caldrà un determinat nom, una determinada família, un context favorable o un gran nombre de contactes per tal d'accedir a un determinat model de vida, per tal de copsar l'èxit laboral, etc.

Els humans són una barreja entre allò actiu i allò passiu. Ara bé, les dones esdevenen més passives o vulnerables que els homes. En molts casos, els personatges masculins posen a prova els seus valors morals respecte de les dones. Per tant, els personatges femenins es troben més afectats als efectes de la fortuna que els homes.

Quina classe d'elements que no estan a les mans dels personatges controlar juguen un paper decisiu en els esdeveniments?

-Amor

-Felicitat

-Èxit laboral o econòmic

-Possibilitat de ser bona persona/bondat moral

-Caràcter tràgic de l'existència

⁴⁰ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (19:24)

5.1. Amor

L'amor i les relacions amoroses són fruit de la sort. Les trobades fortuïtes són un element essencial a la vida dels personatges, fins al punt de marcar el camí de la seva felicitat o de la seva desgràcia.

“Menuda suerte he tenido al encontrarte.”⁴¹

“Yo, habiendo surgido de la unión de Sam y Yetta en el Bronx décadas antes y por combinación astronómica de circunstancias, nuestros caminos se cruzan.”⁴²

“Boris dice que el amor es pura suerte.”⁴³

“Es la suerte Lee. Mira, da igual lo que digan, en el amor lo que cuenta es la suerte.”⁴⁴

L'amor és un component essencial en tota vida humana i necessari per l'acompliment de la felicitat. Ara bé, l'amor depèn de la sort i, per tant, l'assoliment de la felicitat serà fràgil.

“Necesitamos amor, el universo es un lugar muy frío, somos nosotros que lo invertimos con nuestros sentimientos y bajo ciertas circunstancias sentimos que ya no vale la pena.”⁴⁵

“¿No crees que la base de toda relación es el compromiso?”

Y: “Ni compromiso, ni madurez... está basada en la suerte.”⁴⁶

Atribuir importància a les persones fa vulnerables els personatges. En dependre el seu benestar psicològic d'altres persones, que ni tan sols són lliures d'eleger el que senten o desigen, els personatges s'exposen als efectes de la fortuna.

“Estás poniendo mucho efecto en la persona menos indicada.”⁴⁷

En una gran quantitat de casos, els personatges (majoritàriament masculins) es troben en un conflicte entre la seva part racional i la part irracional i passional. Hi ha una lluita entre un amor estable i convencional, i un amor més inestable, però passional, mogut per el desig.

⁴¹ Allen, W. 1977. *Annie Hall*. (20:01)

⁴² Allen, W. 2009. *Whatever Works*. (38:52)

⁴³ Allen, W. 2009. *Whatever Works*. (1:06:01)

⁴⁴ Allen, W. 1998. *Celebrity*. (1:42:43)

⁴⁵ Allen, W. 1989. *Crimes and Misdemeanors*. (1:12:40)

⁴⁶ Allen, W. 1980. *Stardust Memories*. (47:43)

⁴⁷ Allen, W. 1979. *Manhattan*. (1:00:06)

L'home posarà a prova el seu amor i model de vida estable per relacions basades en el desig i un amor més autèntic, però a la vegada més inestable. La voluntat d'estabilitat s'enfrontarà amb l'amor al risc propi de la seva naturalesa.

“Es interesante estar con alguien tan complicado.”⁴⁸

“Abe era tan fascinante y vulnerable, me gustaba.”⁴⁹

“Carolina te podría dar un período de felicidad y pasión, la otra de podría ofrecer algo más sólido.”⁵⁰

“Eso es lo que pienso sobre las relaciones humanas, son totalmente irracionales y absurdas pero continuamos manteniéndolas porque la mayoría las necesitamos.”⁵¹

L'amor mostra com són, vertaderament, les persones:

“No es verdad que en *vino veritas*, en *eros veritas*.”⁵²

⁴⁸ Allen, W. 2015. *Irrational Man*. (22:55)

⁴⁹ Allen, W. 2015. *Irrational Man*. (11:42)

⁵⁰ Allen, W. 2017. *Wonder Wheel*. (1:09:09)

⁵¹ Allen, W. 1977. *Annie Hall*. (1:27:14)

⁵² Allen, W. 2003. *Anything Else*. (1:13:02)

5.2. Felicitat

En quins personatges es troba la felicitat? Vinculat a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria?

La felicitat serà un element que dependrà de la sort.

La manera en què els personatges entenen la vida influirà en la possibilitat que tenen de ser feliços. És a dir, si els seus desitjos o aspiracions, si allò a què atribueixen valor és vulnerable, fràgil i depèn d'allò exterior (relacions amoroses), la felicitat serà difícil de copsar. Per contra, els plans racionals de vida, més estables, l'acompliment dels quals es troba a les seves mans, faran menys vulnerable el personatge.

Per altra banda, aquesta voluntat de voler controlar la vida de manera racional no portarà els personatges a la felicitat. Racionalitat i seguretat no seran, en cap cas, sinònims de felicitat.

Tot i així, el risc serà plaent durant un termini no massa llarg. Els personatges, tractaran de cercar el model estable de vida que tenien i que havien abandonat per l'amor al risc, que els excita, però que els fa massa vulnerables. Per tot això, la felicitat serà un terme mitjà entre certa estabilitat i la passió i excitació d'experiències noves, d'una vida més autèntica i menys superficial.

Tot i que en certs personatges la felicitat anirà relacionada amb la cerca d'una vida més autèntica i menys superficial, el director estatunidenc establirà una relació entre la felicitat i la ignorància. Aquells que saben i que observen la realitat des del coneixement, el saber, la cultura i que es troben en una constant reflexió sobre dubtes existencials no són personatges feliços, sinó desgraciats.

Alvy: "Ustedes son una pareja feliz, cómo es eso?"

X: "Es que soy poco profunda y algo vacía y tengo pocas cosas que decir."

Y: "Yo soy igual."⁵³

Per això, aquells personatges intel·lectualment superiors, que s'han dedicat a reflexionar i aprofundir en la seva existència, que tracten d'esbrinar el sentit de la vida, les conseqüències de la naturalesa mortal de l'home, etc. són capaços de veure la realitat, de veure-la vertaderament i, això els fa infeliços.

⁵³ Allen, W. 1977. *Annie Hall*. (51:07)

“Al final, su incapacidad de rechazar los hechos horribles de estar en el mundo hizo que su vida no tuviera sentido.”⁵⁴

La felicitat, en molts casos, es trobarà xifrada en l'amor. L'amor donarà un sentit a l'existència.

Altres elements importants per assolir la felicitat seran l'èxit laboral, d'una feina que sol ser la passió del personatge (en molts casos de caire artístic, més vulnerable, més difícil de copsar, més depenent dels contactes i d'allò exterior).

Tot i que en molts casos la idea de felicitat dels personatges va relacionada amb l'èxit material i el luxe, s'acaba buscant un model de vida més autèntic, més excitant, allò superficial no porta a ser plenament feliç.

Actuar malament (a vegades, inevitable) pot dificultar copsar la felicitat.

Al mateix temps, es té consciència de la finitud de l'existència humana i, per això, s'exhorta a disfrutar d'allò que es pugui.

“Disfrutemos de los buenos momentos, cómica o trágica lo que hay que hacer es disfrutar mientras se pueda, porque solo tenemos un viaje y cuando menos lo esperas puede acabarse.”⁵⁵

“Mi filosofía es que la vida es muy corta y hay que pasarlo bien.”⁵⁶

⁵⁴ Allen, W. 1980. *Stardust Memories*. (1:14:06)

⁵⁵ Allen, W. 2004. *Melinda and Melinda*. (1:32:10)

⁵⁶ Allen, W. 1984. *Broadway Danny Rose*. (49:41)

5.3. Èxit

L'èxit dels personatges, en molts casos, dependrà més de la sort i d'allò extern que del talent o l'acció activa de l'agent.

“Me da igual que sea fabuloso. Lo importante es que tenga suerte.”⁵⁷

Per aquest mateix motiu, es destacarà la importància dels contactes, d'allò extern per tal de poder prosperar.

“Eres tan grande y con tanto talento, solo necesitas conocer a gente influyente.”⁵⁸

“Hay que tener amigos.”⁵⁹

“En la vida todo es cuestión de contactos.”⁶⁰

L'èxit dependrà de les possibilitats que s'ofereixen a un personatge. En molts casos, hi haurà personatges amb talent i ambició, però incapaços de prosperar per culpa d'allò extern i contingent.

Ara bé, tot i que el talent pugui perdre cert valor, ja que el seu pes i la seva importància disminueix en una existència tan aleatòria, en alguns casos l'èxit dels personatges es deurà a un equilibri entre talent i sort. No és que el talent es valori negativament per part del director estatunidenc. De fet, les persones que el posseeixen queden elogiades. Ara bé, si tot queda regit per l'atzar, el talent pot tenir poca utilitat pràctica, ja que l'èxit o fracàs de les accions del personatge dependran de la sort.

⁵⁷ Allen, W. 2005. *Match Point*. (1:56:02)

⁵⁸ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (29:47)

⁵⁹ Allen, W. 2005. *Match Point*. (41:15)

⁶⁰ Allen, W. 2004. *Melinda and Melinda*. (15:34)

5.4. Virtut moral

L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

Al llarg de l'obra de Woody Allen es pot observar que la possibilitat d'esdevenir bona persona esdevé fràgil i queda en mans de la sort. L'home és actiu però passiu respecte del resultat de les seves accions, de manera que l'èxit d'allò que fa queda en mans de la sort.

Els personatges són culpables o innocents de trobar-se submergits en els conflictes o dilemes que se'ls planteja?

Els personatges es trobaran submergits en conflictes l'origen dels quals no depenia d'ells (en molts casos entre estabilitat i desig) i es veuran forçats a actuar d'una manera que, en d'altres situacions, repudiarien pels seus compromisos morals.

“No conoces a tus vecinos hasta que entras en crisis.”⁶¹

X: “Crees que la tragedia de alguien siempre es culpa suya?”

Y: “No, el destino tiene un gran papel, hay más cosas fuera de nuestro control de las que nos gusta admitir.”⁶²

Tot i que la sort sigui la detonant de situacions desastroses, que el personatge fos responsable de la situació augmentaria la seva culpabilitat i el seu caràcter tràgic. La responsabilitat de l'home envers la seva vida n'augmenta el caràcter tràgic.

“Porqué en la ausencia de Dios, él mismo debe asumir esa responsabilidad. Eso es tragedia.”⁶³

X: “Soy responsable de mis problemas.”

Y: “Lo pensé cuando te vi con una franqueza trágica.”⁶⁴

Als films de Woody Allen es destaca la importància de la resposta emotiva?

O bé és valoren més els actes dels personatges?

⁶¹ Allen, W. 2005. *Match Point*. (1:52:00)

⁶² Allen, W. 2017. *Wonder Wheel*. (21:00)

⁶³ Allen, W. 1989. *Crimes and Misdemeanors*. (1:34:30)

⁶⁴ Allen, W. 2017. *Wonder Wheel*. (21:14)

La maldat de les accions d'un personatge dependrà del seu sentiment de culpabilitat, de la dificultat de la situació i de la manera en què planteja el dilema (si des d'un punt de vista egoista i simple, o bé des del raonament i la valoració de diverses opcions).

“El sentido de culpabilidad es importante. De no tenerlo uno sería capaz de cosas terribles. Es importante sentirse culpable. Yo me siento culpable siempre y no he hecho nada.”⁶⁵

A la vegada, per avaluar la maldat d'un personatge, també es valoren les decisions que es trien.

“Todos nos enfrentamos a nuestra vida con decisiones agonizantes, elecciones morales. Algunas a grande escala y algunas inferiores pero nos definimos según las decisiones que tomamos.”⁶⁶

“Somos la suma de nuestras elecciones.”⁶⁷

La infinitat de situacions que es poden plantejar a un personatge fa que sigui complicat saber què és allò bo i què allò dolent. L'agent es trobarà en situacions fruit de la sort, no en serà responsable, però sí que ho serà de com tracti de resoldre el conflicte. Llavors, haurà de valorar la situació i intentar de no simplificar per veure que és el millor que es pot fer en aquell cas.

Els personatges solen guiar-se per l'egoisme i trencar amb els seus propis compromisos morals per el seu propi benefici.

“Nadie quiere ser egoísta pero todos lo somos.”⁶⁸

L'èxit de les accions dels personatges dependrà més de la sort que no pas de la seva bondat moral.

En molts casos, la temptació, el desig (les debilitats humanes) i l'anhel d'una vida més excitant i autèntica dificultarà la bondat moral del personatge.

De la mateixa manera que en el cas del talent, no es pot afirmar que Woody Allen menyspreï la bondat moral. És més, al llarg de la seva obra tracta, a través dels seus personatges, la voluntat de ser just, de ser bo i la dificultat que això suposa. La virtut moral és un concepte important i de valor. Ara bé, l'aleatorietat de l'existència fa que perdi utilitat pràctica, en una sociedad insensible i perversa, els valors morals no porten a l'èxit o a l'assoliment dels objectius determinats de l'agent, en un univers

⁶⁵ Allen, W.1984. *Broadway Danny Rose*. (36:20)

⁶⁶ Allen, W. 1989. *Crimes and Misdemeanors*. (1:35:31)

⁶⁷ Allen, W. 1989. *Crimes and Misdemeanors*. (1:35:52)

⁶⁸ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (1:04:58)

immoral, la moralitat pot esdevenir inútil i, quan els conflictes es veuen forçats per l'atzar i el personatge es veu obligat a actuar malament, allò bo és fràgil i poc clar.

Es destacarà la importància d'entendre les pròpies emocions per tal d'actuar bé.

“A pesar de mí sabiduría, no sé controlar mis emociones.”⁶⁹

Hi haurà d'haver un equilibri entre la ment (part racional) i el cos (debilitats i febleses humanes).

“¿He aprendido algo de la vida? Solo que los humanos se dividen en cuerpo y mente. La mente abarca las aspiraciones nobles, como la poesía o la filosofía, pero el cuerpo es el que se divierte. Lo importante es no estar resentido.”⁷⁰

Fent referència a Antígona⁷¹, Woody Allen parla d'unes lleis més altes que les de la ciutat, com si, per sobre de les convencions dels homes, hi hagués un vertader sentit de la bondat que cal seguir i tenir present a l'hora d'actuar i prendre decisions.

X: “Estás infringiendo la ley.”

Y: “Hay unas leyes más altas, debo saber quién es mi hijo.”⁷²

Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent?

La sort alleuja la culpabilitat dels personatges; no ser responsable de la situació fa més innocent a l'agent. Per aquest motiu, les trobades fortuïtes alleujaran la maldat de les trobades extramatrimonials.

Que un personatge simplifiqui en excés, adapti els sentiments a la sort i amagui la seva consciència, considerant que els seus actes són bons simplement perquè són necessaris, accentuarà la seva maldat. A la vegada, li facilitarà la seva elecció.

Al mateix temps, actuar malament en una situació d'aquestes, no valorar totes les opcions, simplificar i banalitzar les conseqüències tràgiques que se'n poden derivar,

⁶⁹ Allen, W. 1986. *Hannah and Her Sisters*. (1:17:41)

⁷⁰ Allen, W. 1975. *Love and Death*. (1:21:19)

⁷¹ Tragèdia de Sòfocles.

⁷² Allen, W. 1995. *Mighty Aphrodite*. (20:31)

priva l'agent de la possibilitat d'actuar bé en situacions futures. El cas de *Cassandra's Dream* és útil per il·lustrar el que es tracta d'explicar: Ian, després de cometre un assassinat, d'adaptar els sentiments a la sort i tractar de justificar l'acte pensant únicament en el propi benefici, actuarà moralment malament els cops que faci falta si això el beneficia, sense tenir en compte imperatius morals que, abans d'haver-se trobat al conflicte tràgic, valorava. De fet, es planteja matar al seu propi germà si això l'ha de beneficiar a ell mateix.

“Es como cruzar una línea, no hay vuelta atrás.”⁷³

De fet, a *Irrational Man*, es fa referència, de manera implícita, a *La banalitat del mal*, de Hannah Arendt⁷⁴, on es relaciona actuar malament amb una manca de consciència per part de l'agent que actua.

Una via que tenen els personatges per deshumanitzar les persones i fer el conflicte menys tràgic és no veure el seu rostre. La trobada amb el rostre de l'altre desperta un imperatiu moral. Si el personatge vol actuar de manera egoista, amagar la seva consciència i tractar de simplificar els seus actes per tal de reduir-ne la seva maldat, una opció és deshumanitzar la persona amb qui, per culpa de la sort, ha d'actuar malament.

“Yo no puedo mirarlo a la cara y después matarlo.”⁷⁵

“ El asesinato es el crimen más vil, apretar el gatillo cara a cara.”⁷⁶

Al mateix temps, justifiquen de maneres diverses els seus actes per tal d'intentar d'amagar la consciència. Aquesta justificació passa per la simplificació de l'acte que han comès.

“Crees que hemos cometido un acto antinatural, pero no es así, toda la vida está llena de violencia. El mundo es cruel, estás asustado porque te enfrentas a tu propia naturaleza humana.”⁷⁷

“Aprendes a esconder la conciencia para que no te supere.”⁷⁸

“Un gran escritor llamado Sófocles dijo que era mejor no haber nacido.”

En aquest cas, Chris, de *Match Point*, justifica l'assassinat del seu fill (encara no nascut, que mor quan Chris mata la seva amant, embarassada d'aquest) amb aquesta sentència, simplificant la situació.

⁷³ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (1:28:51)

⁷⁴ Arendt, H. *Eichmann a Jerusalem*, Alemanya, Viking Press, 1963.

⁷⁵ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (43:54)

⁷⁶ Allen, W. 1975. *Love and Death*. (54:43)

⁷⁷ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream* (1:36:11)

⁷⁸ Allen, W. 2005. *Match Point*. (1:52:00)

Actuen bé o malament segons un model de vida determinat?

En molts casos, els personatges desitjarien aconseguir o mantenir un determinat model de vida i traïran els seus valors morals per tal d'aconseguir-ho.

En alguns casos, en un món tan amoral i cruel, els personatges provaran de construir un sentit, actuar amb les seves pròpies lleis per aconseguir el que desigen; això serà el que consideraran correcte o oportú en un determinat moment.

“El orden de cosas se ha desquiciado y tengo que rectificarlo.”⁷⁹

Els personatges són feliços independentment de la bondat o maldat de les seves accions?

Tot i que, tal com s'ha dit, els personatges procuraran actuar d'acord amb unes normes pròpies, no seran *superhomes*⁸⁰ perquè, per molt que actuïn i vulguin crear unes normes morals pròpies, senten remordiment i culpabilitat.

“Quiero contarle a alguien, cumplir mi castigo y librarme.”⁸¹

Per això, actuar moralment malament els dificultarà ser feliços.

La no visibilitat d'un acte censurable alleuja la gravetat de la situació per molts personatges (homes, generalment). Per altra banda, moltes dones volen que els actes moralment condemnables en què participen siguin descoberts per tal de fer allò correcte i arreglar la situació.

Veure els dos costats d'una situació, valorar-los per igual, sense simplificar, faria que el personatge s'adonés realment de les magnituds tràgiques del conflicte en què es troba. Al mateix temps, tot i que dificultaria la situació del personatge, l'ajudaria a actuar correctament.

“Lo que pasa es que yo veo todos los lados del problema, soy demasiado lógico y el mundo no es lógico.”⁸²

⁷⁹ Allen, W. 2007. *Cassandra's Dream*. (1:37:45)

⁸⁰ Model d'home que Nietzsche ideà, que crea les normes morals a les que ell mateix se sotmet, caracteritzat per la seva crueltat, brutalitat i manca de compassió o consciència. Aquest ideal d'home sorgeix de la necessitat de tenir uns valors amb què guiar-se un com Déu ha mort. Cf. Vid. <<https://bit.ly/3B5eaFF>>

⁸¹ Allen, Woody. 2007. *Cassandra's Dream*. (1:26:27)

⁸² Allen, W. 1975. *Love and Death*. (1:13:00)

De la mateixa manera que es feia a l'Antiga Grècia, s'estableix una relació entre veure i saber⁸³ i es fa una distinció entre visió física i visió moral.

“Es algo que no querías saber, pero debías estar ciego para no verlo.”⁸⁴

En aquest sentit, el cas de *Delictes i faltas* pot ajudar a il·lustrar-ho. Ben, incapaç de veure-hi físicament, visualitza una estructura moral clara i la té clarament present a l'hora d'actuar i jutjar diverses accions i situacions. Per altra banda, Judah és moralment cec i, incapaç de creure que pot existir un mínim de justícia o bondat moral, actua de manera egoista i intenta fer allò que necessita amb independència de la bondat o maldat de les seves accions.

Quan a *Poderosa Afrodita* es parla d'Èdip, s'atribueix la culpa de les conseqüències dels actes del personatge del film a la seva incansable voluntat de saber.

“Obsesión por averiguar y ahora cambiar su vida, controlarla.”⁸⁵

“La curiosidad nos mata.”⁸⁶

“La sed de mejor conocer a esa mujer.”⁸⁷

Es presenten diversos models de personatges en relació amb la bondat moral:

1. Personatges que necessiten una estructura moral estable, una fe o creença per tal que l'existència no quedi mancada de sentit. Creuen en un bé universal i en una estructura que regeix l'univers i que el fa ser just.

“Yo no podría vivir si no existiera una estructura moral con verdadero significado y perdón y cierto tipo de poder más elevado.”⁸⁸

2. Personatges que, conscients de la naturalesa immoral de l'univers i l'existència humana, rebutgen aquesta possible estructura moral i actuen en benefici propi, des d'un punt de vista egoista per tal de sobreviure en un món tant injust i aleatori.

⁸³En grec, l'imperfet del verb ὁράω (veure) és ἐώραν (saber)

⁸⁴ Allen, W. 1995. *Mighty Aphrodite*. (1:15:65)

⁸⁵ Allen, W. 1995. *Mighty Aphrodite*. (50:59)

⁸⁶ Allen, W. 1995. *Mighty Aphrodite* (18:15.)

⁸⁷ Allen, W. 1995. *Mighty Aphrodite*. (37:16)

⁸⁸ Allen, W. 1989. *Crimes and misdemeanors*. (1:10:26)

3. Personatges ignorants i totalment aliens a la moralitat, sense cap mena de preocupació envers el bé. No és que siguin persones moralment dolentes sinó que no analitzen ni tracten d'anar més enllà.

La figura de Woody Allen apareix contraposada al primer model de personatge i és titllat de nihilista.

“No tienes valores, todo sarcasmo, nihilismo...”⁸⁹

⁸⁹ Allen, W. 1977. *Deconstructing Harry*.(52:49)

5.5. Caràcter tràgic de l'existència humana

El caràcter tràgic⁹⁰ de l'existència humana es deu a la sort. La naturalesa aleatòria i atzarosa de l'univers farà que els valors morals perdin solidesa. Per això, la humanitat romandrà indecisa, desorientada en un món injust, cruel i mancat de sentit. Si no hi ha una estructura moral que regeixi l'univers, allò que passa als personatges és aleatori i, per tant, en molts casos, injust.

Tots els elements que poden fer feliç o desgraciat a un personatge són aleatoris:

- Amor
- Felicitat
- Bondat moral
- Èxit
- Família

La societat serà insensible, curo i indiferent al patiment humà, cosa que farà més tràgica l'existència d'aquells amb una mínima preocupació moral.

El caràcter mortal de l'home accentuarà la seva desgràcia. El sentit que pot tenir establir objectius, cercar un determinat model de vida, etc. esdevé vulnerable quan la vida és finita.

Al mateix temps, les situacions tràgiques ajuden a comprendre realment l'essència de la vida i de l'existència humana al personatge. Si la vida és essencialment tràgica, els dilemes i conflictes que es plantegin a l'agent i els recursos que utilitzi per resoldre'ls seran útils per entendre la naturalesa de l'existència i per entendre's més a si mateix.

Per tot això, la fe (entesa en termes de Kierkegaard⁹¹) s'entén com el camí més fàcil, ja que provoca una il·lusió de sentit. La mort de Déu, per tant, accentua el caràcter tràgic de l'existència. Al llarg de l'obra de Woody Allen hi haurà personatges desorientats i infeliços que procuren donar sentit a la seva vida mitjançant la recerca d'una religió que estableixi cert ordre, pautes morals o objectius a la seva vida. Si no, la seva existència està mancada de sentit, és tràgica.

⁹⁰ En aquest cas, el concepte "caràcter tràgic" s'entén en termes col·loquials, sense les connotacions que podia tenir a l'antiga Grècia.

⁹¹ Cf. <<https://bit.ly/3C5Q52B>>

“La fe es el camino más fácil”⁹²

X: “Y si Dios no existiera, y si fuéramos un puñado de gente absurda de aquí para allá, sin ton ni son?”

Y: “Pero si Dios no existe la vida carece de sentido. ¿Por qué seguir viviendo? ¿Por qué no suicidarse?”⁹³

“De ser necesario, elegiré siempre a Dios y no a la verdad.”⁹⁴

“Habiendo tanta incertidumbre y sufrimiento en la vida, uno se pregunta: ¿Cómo conseguimos seguir adelante? Como Sally le dijo a Roi, a veces la ilusión es mejor que la medicación.”⁹⁵

“Tengo que poder creer en algo porque sino la vida carece por completo de sentido.”⁹⁶

A la vegada, s'exhorta a cercar plaer, a fer allò que pugui fer-te experimentar benestar. En una existència tan aleatòria i mancada de sentit, qualsevol cosa que et faci feliç serveix.

La societat és freda, insensible i ignorant, en part a causa del caràcter aleatori de l'existència i en part per la maldat de la naturalesa humana, capaç de cometre grans atrocitats (Auschwitz, per exemple).

⁹² Allen, W. 2005. *Match Point*. (21:20)

⁹³ Allen, W. 1975. *Love and Death*. (7:34)

⁹⁴ Allen, W. 1989. *Crimes and Misdemeanors*. (16:45)

⁹⁵ Allen, W. 2010. *You Will Meet a Tall Dark Stranger*. (1:34:07)

⁹⁶ Allen, W. 1986. *Hannah and Her Sisters*. (1:09:57)

6. Conclusions

Al llarg dels seus films, Woody Allen perpetua una visió pessimista de l'existència de l'home.

La **sort** és de naturalesa aleatòria i atzarosa, i regeix l'ordre de les coses. Si l'home es troba en un univers totalment aleatori, allò que li passa és atzarós, mancat de sentit i, per tant, en molts casos, injust. Per tot això, el bé esdevé fràgil, ja que la idea d'una única estructura moral, d'un únic bé, d'una única justícia per tal de guiar els actes queda debilitada. És a dir, tot i que els personatges vulguin actuar moralment bé, discernir entre allò bo i allò dolent serà complex a causa del caràcter aleatori i injust d'allò que regeix l'ordre de les coses. A aquesta confusió i dificultat pràctica per realitzar el bé, se li sumarà el caràcter mortal de l'home, la brevetat de la seva vida i la insensibilitat i maldat pròpia de la societat, i faran que la seva existència sigui plenament tràgica. Per això, en molts casos, s'exhorta a fer el que sigui que pugui aportar un mínim d'alegria, benestar o plaer en un món tan injust, cruel i aleatori.

A *Whatever Works*, per exemple, es fa patent el caràcter totalment aleatori de l'existència, de manera que el protagonista destaca la inutilitat de planejar un model de vida determinat i, per contra, exhorta a fer qualsevol cosa o activitat que pugui aportar plaer, benestar, alegria o felicitat.

Per altra banda, davant de la desorientació que suposa l'atzar a l'hora de cercar el bé, la veritat o la justícia, Woody Allen destaca la importància d'una **fe**, d'alguna cosa en què creure per tal que la vida tingui sentit. És a dir, que allò que passa al personatge no pugui explicar-se racionalment, que no se'n puguin donar unes causes, que l'home no pugui explicar-se la seva existència ni allò que li passa farà que alguns personatges considerin que la vida es troba mancada de sentit. Per això, cercar explicacions alternatives que justifiquin els esdeveniments de les vides dels personatges i que tractin de donar respostes als interrogants de l'home respecte de la seva existència calmarà la inquietud que l'atzar genera als personatges. Qualsevol tipus de religió i creença, per tant, serà útil per fer front a la desorientació en què l'atzar submergeix els personatges. La voluntat crítica dels director envers la religió i la tradició, es troba amb la necessitat de l'home de tenir fe en alguna creença per disminuir la naturalesa tràgica de l'existència.

Per totes aquestes raons, serà difícil trobar personatges plenament **feliços** al llarg de l'obra de Woody Allen. S'ha pogut corroborar que la felicitat serà totalment fràgil en mans de la fortuna i que dependrà més d'aquesta que de la índole moral dels personatges. Tot i que hi haurà diversos models de vida desitjats, tots els

personatges supeditaran part de la seva felicitat en l'amor i les relacions mútues. Ara bé, atribuir importància a valors tan vulnerables, inestables i dependents d'allò extern exposarà els personatges a conflictes sense una resolució satisfactòria. La força perturbadora de les passions serà un de les causants principals de vulnerabilitat i conseqüències tràgiques a la vida dels personatges. Woody Allen mostrarà la complexitat pràctica de l'existència humana, on els personatges lluitaran per aconseguir un equilibri entre estabilitat i emoció, la voluntat de seguretat toparà amb l'innat amor al risc propi de l'home i, per tant, els models de vida racionals no portaran el personatge, en cap cas, a la felicitat.

A més, es presentaran personatges amb diversos **models de vida desitjables**, tot i que, al llarg de l'obra se n'aniran repetint uns de semblants. Primer de tot, el director ens presentarà models de vida més superficials i estables, ja siguin persones provinents de famílies benestants angleses que, tot i que poden tenir cert interès cultural i artístic, presenten aspiracions i aficions banals i superficials amb un risc quasi mínim, o bé personatges ignorants, sense cap mena d'inquietud ni preocupació intel·lectual. Tant els personatges del primer model com del segon, acostumen a ser personatges feliços, ja que estableixen com a prioritat elements poc vulnerables i no tenen preocupacions més enllà d'aquests, tot i que no són totalment invulnerables envers la fortuna.

En segon lloc, hi ha personatges amb models desitjats de vida més inestables, la voluntat d'estabilitat dels quals queda confrontada amb el seu innat amor pel risc. Aquests cerquen models de vida més autèntics (en termes de Woody Allen), basats en la persecució de somnis relacionats amb aficions artístiques o bé en la lluita per un amor inestable i vulnerable. Finalment, hi ha personatges intel·lectualment superiors, caracteritzats per la seva capacitat de percebre la realitat des d'un punt de vista més il·lustrat i crític, fet que els permet captar l'essència tràgica de l'existència, però que, justament pel que s'ha dit anteriorment, els incapacita de ser feliços.

A més, s'ha observat que, en un món tan aleatori i injust, el **talent**, la **virtut moral** i la **intervenció activa** perden utilitat pràctica. Aquest fet no implica que aquestes qualitats estiguin mancades d'una valoració positiva; simplement es ressalta la possibilitat que en una existència on la sort regeix l'ordre de les coses, la pròpia intervenció activa pugui quedar en segon pla. L'home serà actiu, però passiu respecte de la felicitat o del resultat de les seves accions.

Al mateix temps, es destaca la importància del **sentit de culpabilitat** i la necessitat d'intentar d'actuar bé en situacions fruit de la sort, ja no per procurar de sortir-ne

amb èxit (cosa que queda a mans de la sort) sinó per ser capaç d'entendre la magnitud del conflicte en què els personatges es troben submergits i, al mateix temps, per tractar de captar l'essència de la vida, que queda descrita com a tràgica i que es pot experimentar en situacions d'aquesta naturalesa.

Finalment, aquest projecte obre diverses vies d'investigació possibles que permeten aprofundir més en l'obra de Woody Allen. Al llarg de l'obra del director, es fan diverses al·lusions als escriptors russos del segle XIX i s'elogia la seva manera d'entendre l'existència humana, que va relacionada amb la mort de Déu i amb les conseqüències que això comporta. Es podria tractar de veure si les seves idees i conviccions tenen alguna classe d'influència en l'obra de Woody Allen. Al mateix temps, també es podria estudiar l'obra de Woody Allen i el seu caràcter tràgic en relació amb la filosofia existencial i al conjunt d'autors que formaven part d'aquesta doctrina i que es van anomenant als films: Schopenhauer, Nietzsche, Sartre o Spinoza. Una altra via d'investigació possible és tractar de relacionar l'exposició a la fortuna i la vulnerabilitat dels personatges amb les seves professions. S'ha observat que, al llarg dels films, apareixen personatges amb professions i aficions artístiques, ja siguin directors, actrius o escriptors. Semblaria interessant veure com més d'instables són les seves vides en relació amb la resta de personatges amb professions i prioritats diferents. També es podria provar d'establir una relació entre el caràcter tràgic de l'existència que queda reflectit a l'obra de Woody Allen i les múltiples al·lusions que es fan a l'òpera, relacionades amb la tragicitat de l'existència. Finalment, es podrien estudiar les diverses vies que tenen els personatges per simplificar els conflictes morals en què es troben, quins recursos tenen per deshumanitzar les seves víctimes i així poder adaptar els sentiments a la sort i amagar la culpabilitat per tal que la consciència no els superi.

7. Bibliografia i filmografia

Fonts principals

Nussbaum, M. *La fragilidad del bien*, Nova York, Ed. Antonio Machado, 2015.

Selecció de l'obra de Woody Allen.

Allen, W. 1975. *Love and Death*

-1977. *Annie Hall*

-1978. *Interiors*

-1979. *Manhattan*

-1980. *Stardust memories*

-1983. *Zelig*

-1984. *Broadway Danny Rose*

-1986. *Hannah and her sisters*

-1988. *Another Woman*

-1989. *Crimes and misdemeanors*

-1989. *Oedipus Wrecks*

-1995. *Mighty Aphrodite*

-1997. *Deconstructing Harry*

-1998. *Celebrity*

-2000. *Small Time Crooks*

-2003. *Anything else*

-2004. *Melinda and Melinda*

-2005. *Match Point*

-2007. *Cassandra's Dream*

-2009. *Whatever works*

-2010. *You Will Meet a Tall Dark Stranger*

-2015. *Irrational Man*

-2017. *Wonder Wheel*

Fonts secundàries

Aponte, J. *Kierkegaard y el salto de fe. Un acto de individualidad* [en línia].

Universidad Central de Venezuela. 2020 [Consulta: 20 d'octubre de 2021]
<<https://bit.ly/3C5Q52B>>

Cano, N. *Recepción de la tradición clásica en el relato cinematográfico de Woody Allen* [en línia].

Universitat Autònoma de Barcelona. 2016 [Consulta: 18 de desembre de 2020]
<<https://bit.ly/2Nes8Co>>

Gilbert Barberà, P. *Woody Allen y el espíritu de la tragedia griega: de Crimes and Misdemeanors a Match Point* [en línia].

Universitat de Barcelona. [Consulta: 18 de desembre de 2020]
<<https://bit.ly/3pweOWN>>

Mazierska, E. *Moral luck in the films of Woody Allen* [en línia].

University of Central Lancashire. 2011 [Consulta: 17 de juny de 2021]
<<https://bit.ly/2ZTtRmz>>

Romeo, P. *Poderosa Afrodita. La tragedia griega parodiada por Woody Allen* [en línia].

Universidad de Palermo. 2017 [Consulta: 20 de desembre de 2020]
<<https://bit.ly/2Zwlytf>>

Terol, G. *Myrtia, n.º32 (2017), 189-207 Woody Allen ante el mito de Edipo* [en línia].

Universidad de Almería. 2017 [Consulta: 20 de desembre de 2020]

Torre de Babel [en línia]. [Consulta 20 d'octubre de 2021]

<<https://bit.ly/3B5eaFF>>

Filmaffinity [en línia]. [Consulta el 20 de setembre]

<<https://bit.ly/3nUCnex>>

Filmin [en línia]. [Consulta el 25 de setembre]

<<https://bit.ly/3107iwU>>

8. Annexos

A les següents pàgines, hi ha un recull dels 23 films que s'han vist, estudiat i analitzat. S'ha fet una anàlisi per personatges tal com es tenia previst. Ara bé, en alguns casos, la informació que proporcionava la pel·lícula era insuficient com per respondre les premisses plantejades des d'un principi. Per tant, en aquesta situació s'ha tractat de recollir el màxim de dades que fessin referència a la sort i a la intervenció d'aquesta a la vida dels personatges, d'una manera menys detallada i ajustada a les preguntes inicials que en altres films que permetien una anàlisi més precisa.

La major part de les fitxes dels films segueix l'esquema següent:

1. Fitxa tècnica, extreta de fonts citades a la bibliografia.
2. Aspectes cinematogràfics
3. Conceptes importants dels films
4. Anàlisi individual dels personatges

Anàlisi individual de les pel·lícules

Love and Death

Títol original: Love and death

País: Estats Units

Any: 1975

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia/ paròdia

Director: Woody Allen

Producció: Jack Rollins & Charles H. Joffe
Production.

Música: Sergei Prokofiev

Duració: 82 min

Repartiment: Woody Allen, Diane Keaton, Olga Georges-Picot, James Tolkan, Harold Gould, Lloyd Battista, Sol L. Frieder, Jessica Harper, Feodor Atkine, Tutte Lemkov, Howard Vernon, Zvee Scooler, Henri Czarniak, Harry Hankin, Alfred Lutter, Beth Porter

Resum: Rússia, principis de segle XIX. En un poble rus, Boris Grushenko viu obsessionat amb la mort i amb la seva cosina Sonia, encara que ella prefereix a Ivan, un dels germans de Boris. Però Ivan es casa, i Sonia, per despit, es casa amb un ric comerciant de peix. Obligat per la seva família, Boris s'allista en l'exèrcit per lluitar contra la França napoleònica i, inexplicablement, es converteix en un heroi de guerra. I, tot i ser un pacifista convençut, arribarà a tenir a les mans el destí d'Europa.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck
- Destí: fate
- Atzar: Blind chance

Conceptes i elements importants del film

-Es fa al·lusió a Spinoza

- ¿No es la humanidad finalmente ejecutada por un crimen que no cometió?

-El protagonista es planteja continuament de manera racional

- El sentit de l'existència, la possible existència o no d'un Déu:

Sonia: “Es un mundo maravilloso, si Dios lo creó tiene que ser hermoso aún si su plan no nos queda patente de momento.”

Boris: “¿Y si Dios no existiera? ¿ Y si solo fuéramos un puñado de gente absurda corriendo de aquí para allá sin ton ni son?”

Sonia: “Pero si Dios no existe la vida carece de sentido ¿Por qué seguir viviendo? ¿Por qué no suicidarse?”

Boris: “Podría estar equivocado y no me gustaría acabar con todo sin razón
“(això es repeteix a diverses pel·lícules)

Sonia: “Supongamos que Dios no existe y cada uno puede hacer lo que le plazca ¿que té impide asesinar a alguien?”

Boris: “El asesinato es immoral.”

Sonia: “La inmoralidad es subjetiva.”

Boris: “Pero la subjetividad es objetiva.”

Sonia: “No en un esquema de percepción racional.”

Boris: “La percepción es irracional. Implica inminencia.”

Sonia: “Pero la valoración de cualquier sistema de fenómenos existe en toda contradicción racional, metafísica o epistemológica a un concepto empírico abstracto como el ser, o ser, u ocurrir en la propia cosa, o de la propia cosa. Debemos creer en Dios.”

-El significat de la mort:

Boris: “¿Te da miedo morir?”

Sonia: “¿No miedo, me asusta?”

-Veu l'existència tràgica i mancada de sentit:

“¡La nada, la inexistencia, el vacío negro!”

-Allò convencional, el benestar material i la comoditat no el porten a la felicitat.

X: “Estás sano, tienes una buena esposa y te va bien en el trabajo.”

Boris: “Lo sé, pero me falta algo, siento un vacío en el centro de mi ser.”

X: "A lo mejor lo que tienes es una enfermedad del alma."

-Es presenta com un personatge intel·lectualment superior a la resta de la seva família o societat.

- Tracten l'imperatiu moral que comporta cometre un assassinat i l'imperatiu moral que desperta la trobada amb el rostre de l'altre.

Boris: "No sabes que el asesinato conlleva un imperativo moral que trasciende toda noción de libre albedrío universal?"

Sonia: "Eso es ingenuo."

Boris: " La violencia engendra violencia, el asesinato es le crimen más vil, apretar el gatillo cara a cara, Napoleón piensa como el **superhombre**."

Boris: "He estado pensando en esto,el asesinato, si todo el mundo lo hiciera, el mundo estaría lleno de asesinos."

Sonia: "Tú mismo dijiste que no hay bien o mal"

(intenta matar-lo però no pot)

Sonia: "¿Porqué no puedo matarlo?"

Boris: "Porque es immoral, aquí hay un imperativo moral, matando a Napoleón te matas a ti porque estamos envueltos en una especie de completo absoluto. Todos nos relacionamos con una **identidad universal**. Hablamos de una cuestión ética."

Sonia: "¿No vas a citar a Tomás de Aquino otra vez?"

Boris: "por supuesto, nunca mates a un hombre, sobretodo si eso significa quitarle la vida."

-Es fa al·lusió a Sòcrates.

"Si no lo mato llevará la guerra a toda Europa. Pero ¡Asesinar! ¿Qué diría Sócrates?"

-El protagonista no simplifica, veu dels dos costats de tots qüestió (cosa que Nussbaum elogia)

Ex. "Mi problema es que veo los dos lados de toda cuestión. Soy demasiado lógico, el mundo no es lógico."

-Es capaç de sentir remordiment i culpabilitat

"Me atormenta la culpabilidad, me consume el remordimiento y sufro aflicción por la raza humana."

-L'amor es presenta com un element essencial en tota vida humana.

"El amor lo es todo."

-L'amor perfecte es troba configurat per tres aspectes.

“Quiero conocer a un hombre y alcanzar la cumbre de la pasión, que encarne los tres aspectos del amor: el intelectual, el espiritual y el sensual.”

-La moralitat i els valors morals a vegades són superats per la passió

“No puedo, es immoral. ¿A qué hora?”

-Es fan al·lusions a l'òpera (la flauta màgica).

-L'amor és una font de felicitat però també de desgràcia.

“Amar es sufrir, no amar es sufrir, ser feliz es amar, ser feliz, entonces, es sufrir, pero sufrir te hace infeliz.”

-Els esdeveniments i les seves conseqüències depenen únicament de la sort, i no del talent del protagonista.

“Quiso el destino que cayera encima de un grupo de generales franceses, provocando su rendición inmediata y convirtiéndome en un héroe.”/ “Ivan no tuvo tanta suerte.”/ “Tengo entendido que vuestro heroísmo fue involuntario.”/ “Buena suerte y que Dios te acompañe.”/ “No teníamos plan, pero, en una posada, la suerte nos procuró uno.”

-A la vegada, són conscients dels riscos que implica deixar la responsabilitat a l'atzar.

“No dejes nada al azar. Asegúrate de quemar el cañón en su cabeza.”

-Referències a dostoievski

-Les preocupacions existencials dificulten l'assoliment de la felicitat.

“Ojalá pudiéramos ser niños otra vez, es más fácil ser feliz si tu única preocupación es calcular cuanta saliva babear.”

-Equilibri entre ment (passions nobles) i cos

“De la vida he aprendido que los humanos se dividen en cuerpo y mente. La mente abarca las aspiraciones nobles, como la poesía i la filosofía, pero el cuerpo es el que se divierte. Lo importante es no estar resentido. Si existe Dios no creo, que sea malo. Después de todo, en la vida hay cosas peores que la muerte. La clave está en no pensar en la muerte como fin, sino pensar en ella como una manera de reducir gastos.”

Annie Hall

Títol original: Annie Hall

País: Estats Units

Any: 1977

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia, Drama, Romanç

Director: Woody Allen

Producció: Jack Rollins & Charles H. Joffe Production.

Música: Diversos

Duració: 94 min

Repartiment: Woody Allen, Diane Keaton, Tony Roberts, Carol Kane, Paul Simon, Janet Margolin, Shelley Duvall, Christopher Walken, Colleen Dewhurst, Jeff Goldblum, Sigourney Weaver

Resum: Alvy Singer, un home de 40 anys bastant neuròtic, treballa com a humorista en clubs nocturns. Després de trencar amb Annie, reflexiona sobre la seva vida, rememorant els seus amors, els seus matrimonis, però sobretot la seva relació amb Annie. A la fi, arriba a la conclusió que són les seves manies i obsessions les que sempre acaben arruïnant la seva relació amb les dones.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- sort: luck

Conceptes i elements importants del film

-La vida s'entén com a tràgica i es fa referència al caràcter mortal de l'home.

“Así es como me parece la vida, llena de soledad, miserias, sufrimiento, tristeza y, sin embargo, se acaba demasiado deprisa.”/ “Yo estoy obsesionado con la muerte y tengo una visión muy pesimista de la vida.”/ “Yo creo que la vida está dividida en lo horrible y lo miserable. Deberíamos dar gracias por tener la suerte de ser miserables.”

- La nostra vida depèn de la sort.

“Deberíamos dar gracias por tener la suerte de ser miserables.”

-Trobades fruit de la fortuna.

“Menuda suerte he tenido al encontrarte.”

-Referències a Groucho Marx

-Referències a Nova York

-Referències a Freud i la psiconàlisi.

-Referències al Judaisme/ Nazisme/ Wagner

-Referències a la metafísica

-Referències als escriptors russos.

-Explica la seva vida en funció de les seves relacions amoroses amb dones

-La seva felicitat es troba relacionada amb les relacions i el sexe que manté amb diverses dones.

-Personatge nerviós i paranoic, preocupat pel caràcter mortal i tràgic de l'existència humana

-Es parla de temes polítics, de l'art i de la influència que tenen les circumstàncies socials en l'obra artística.

-L'amor és la seva font principal de felicitat i pertorbació (element contingent que no depèn d'ell).

-Presenta un model de personatges feliços. La seva felicitat es deu a la seva ignorància

Alvy: “Ustedes son una pareja feliz, cómo es eso?”

x: “Esque soy poco profunda y algo vacía y tengo pocas cosas que decir.”

y: “Yo soy igual.”

-Critica l'esnobisme i els arrogants intel·lectuals

-Referències a la mitologia grega

“Estoy celoso como Medea.”

-Les relacions humanes depenen de la sort, d'allò irracional.

“esto es lo que opino de las relaciones humanas, son totalmente irracionales y absurdas pero continuamos manteniéndolas porque la mayoría las necesitamos.”

Interiors

Títol original: Interiors

País: Estats Units

Any: 1975

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia/ paròdia

Director: Woody Allen

Producció: Jack Rollins & Charles H. Joffe
Production.

Música: Diversos

Duració: 1h 28min

Repartiment: Diane Keaton, Mary Beth Hurt, Richard Jordan, Geraldine Page, Sam Waterston, Maureen Stapleton, Henderson Forsythe

Resum: Eve, una dona que ha estat abandonada pel seu marit, es reuneix amb les seves tres filles per intentar afrontar la situació. Ella es troba en un moment crític, però les seves filles també tenen els seus propis problemes, alguns derivats del poc afecte que han rebut de la seva mare. Les emocions es desborden quan el marit es presenta a la casa familiar acompanyat de la dona amb qui es vol casar.

Conceptes i elements importants del film

-La vida es presenta amb un caràcter tràgic. Hi ha personatges amb visions pessimistes de la seva pròpia existència.

“No tengo alegría para vivir.”/ “Te veo muy optimista. Convendría que fueras realista.”/ “Bien, ya traes a otro pobre ser humano.”

-Aquest caràcter tràgic i pessimisme està íntimament relacionat amb el caràcter mortal de l'home. Els personatges es plantegen la finalitat de la vida humana si aquesta és finita.

“Insistentes pensamientos sobre la muerte se acumulaban en mi mente.”
“La preocupación de mi propia mortalidad, me invadía una sensación de futilidad respecto a mi propio trabajo. ¿Por qué esforzarme en seguir creando, con qué fin, con qué propósito que lo justifique? Me importa que alguien lea uno de mis poemas cuando me haya ido para siempre? ¿Va a reportarme alguna compensación? Antes lo creía pero ahora lo considero absurdo y no soy capaz de asumir lo que en realidad la muerte significa, es horripilante.”

“Decís que el pesimismo priva hoy día, pero no es difícil argüir que, ante la muerte, la vida pierde su significado. Si lees a Sócrates o Schopenhauer lo que dicen es muy convincente.”

-La fe s'entén com un element reconfortant i tranquilitzador.

“Es confortador ser cristiano.”/ “Joey dice que todas esas patrañas religiosas a las que se aferra la ayudan mucho.”

-L'amor és una font principal de felicitat i de desgràcia.

-Hi ha personatges que trenquen amb la seva vida còmode, estable i rutinaria per tractar d'anar més enllà.

“Siento la necesidad de experimentar.”

-Es tracta el tema de la identitat personal, la cerca d'allò que un mateix és, d'expressar allò que sent i la dificultat que això suposa.

“Quiero ser yo mismo durante un tiempo.” / “Siento una necesidad imperiosa de expresar algo pero no sé lo que quiero expresar ni como expresarlo.”

-Personatges amb feines i aficions de caire artístic (actriu). Sembla que les característiques d'un personatge així fan que el seu caràcter i temperament sigui més complex.

“Tiene toda la inquietud y ansiedad que sirven de eficacia en un temperamento artístico.”

-Hi ha personatges que els costa sentir-se part de la resta, com si la realitat fos alguna cosa que els és distant.

“Como si yo estuviera aquí y el mundo allí fuera y no pudiera alcanzarlo.”

-El món és caòtic i, els sentiments humans, irracionals.

“Eres demasiado perfecta para este mundo, todo tan controlado, no había lugar para los sentimientos humanos.”

-Apareix un personatge que tracta d'assolir el model de vida de roca. Aquest model es veu afectat per elements que no pot controlar.

-Apareix el concepte de culpabilitat

-La bonat i la maldat són termes complexos.

“¿Cómo puede saber si uno obra bien o mal?”

-Es fa referència a Grècia, a Atenes i el temple d'Apol·lo

Manhattan

Títol original: Manhattan

País: Estats Units

Any: 1979

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia

Director: Woody Allen

Producció: Jack Rollins &
Charles H. Joffe Production.

Música: George Gershwin

Duració: 96 min

Repartiment: Woody Allen, Diane Keaton, Mariel Hemingway, Michael Murphy, Meryl Streep, Anne Byrne, Karen Ludwig, Michael O'Donoghue, Wallace Shawn

Resum: Isaac Davis, un novaïorquès de mitjana edat té un treball que odia, una parella de 17 anys a la qual no estima i una exdona lesbiana a la qual desitjaria escanyar, perquè està escrivint un llibre en què explica les intimitats del seu matrimoni. Quan coneix a Mary, la sexy i snob amant del seu millor amic, s'enamora perdudament d'ella. La idea de deixar la seva nòvia, anar-se'n amb Mary i abandonar la seva feina suposa per a ell el començament d'una nova vida.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck

Conceptes i elements importants del film

-Crítica de la decadència cultural contemporània.

“¡Qué difícil era vivir en una sociedad insensibilizada!”

-L'art s'entén com un mitjà per conèixer-nos a nosaltres mateixos.

“Yo creo que el propósito del arte es ser un medio para acercarnos a nuestros sentimientos y nos permite descubrir talentos que ignorábamos que teníamos.”

-El talent té poc valor perquè és fruit de la sort.

“El talento es pura suerte. Para mi, lo importante en la vida es el valor.”

-L'amor i les relacions amoroses en general són un element essencial en el desenvolupament dels esdeveniments del protagonista.

-Personatge masculí a prova els seus valors morals en relació a dones.

-El desig pesa més que els valors morals.

-Conflicte entre estabilitat i passió.

-L'amor és aleatori i fruit de la sort.

-Hi ha trobades fortuïtes.

-Se cita a Bergman. Se cita per tractar certs traumes psicològics i sexuals.

“Solo es un intento de dignificar los traumas psicológicos y sexuales poniendo como parangón ciertas citas psicológicas.”

-Personatge que és esclau dels diners per poder mantenir-se a ell i a la seva família.

-Els elements contingents que afecten més a la vida del personatge són: la feina, la família i l'amor.

-Es fa referència a la psicoanàlisi.

-La no visibilitat d'un acte incorrecte alleuja la seva gravetat per part de qui el comet.

-Quan dos personatges no es trobin per casualitat sinó que quedin de manera voluntaria, (i tinguin parella, dona, etc.) la seva culpabilitat augmenta.

-Hi ha d'haver un **equilibri** entre la part racional i la passional.

X: “¿Dónde estaríamos sin el pensamiento racional?”

Y: “Tú confías demasiado en tu conocimiento, el cerebro es el órgano más sobrevalorado.”

-Contraposició entre un model de dona innocent, jove i atractiva i un altre model de dona culta, intel·ligent i madura.

-Les relacions extramatrimonials acaben sent superficials i buides de sentit.

-Els personatges se senten culpables per actuar malament.

“Me merezco todo lo que me pasa, yo sabía perfectamente que no podía resultar.”

-Atribuïr importància a les persones et fa vulnerable.

“Estás poniendo mucho efecto en la persona menos indicada.”

-No supremacia dels valors morals.

-La mort acentúa el caràcter tràgic de l'existència.

“Habla de la muerte, lo que le elevaba a lo más trágico.”

-Els humans es compliquen en excés l'existència.

X: “No eres sincero, ¿le das vueltas a todo verdad?”

Y: “Somos seres humanos, ¿entiendes?”

-Al·lusió a Groucho Marx

Stardust Memories

Títol original: *Stradust memories*

País: Estats units

Any: 1980

Idioma: Anglès

Gènere: comèdia dramàtica

Director: Woody Allen

Producció: Robert Greenhut

Música: Dick Himan

Duració: 90 min

Repartiment: Woody Allen, Charlotte Rampling, Jessica Harper, Marie-Christine Barrault, Tony Roberts

Sinopsi: La pel·lícula segueix al famós cineasta Sandy Bates (Allen), que està envoltat d'aficionats que prefereixen les seves pel·lícules «més primerenques i divertides» abans que els seus més recents esforços artístics, mentre tracta de reconciliar la seva atracció conflictiva amb dues dones molt diferents: la seriosa i intel·lectual Daisy (Harper) i la més maternal Isobel (Barrault). Al mateix temps, també està turmentat pels records de la seva exnòvia, la inestable Dörrie.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: Luck
- Afortunat: Lucky

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Entra un colom dins d'una habitació
“Nos traerá suerte.”

Conceptes i elements importants del film

- Existència humana caracteritzada pel seu caràcter tràgic
- Crisi a la seva carrera reflecteix la seva crisi existencial
- Referències a l'amor, el sexe, el judaisme, la sort i l'art (cinema)
- Referències mitologia gregai llatina (Narcís i Zeus)
- Sort i circumstàncies externes com a element important a la vida de tota persona.

“Si hubiera nacido en Polonia o berlín todo seria diferente.”/ “No se puede controlar la vida, no acaba siempre bien.”

- No entès sempre com a bo perquè implica una pèrdua de control
 - “A la gente no le gusta reconocerlo porque implica una pérdida de control, pero hace falta tener suerte.”
- Però també sort com a quelcom bo
 - “Tuve suerte, soy el primero en admitir mi suerte.”
- Tracta l'infelicitat humana, la maldat de les persones i la fugacitat de la vida.

“Pienso en esa gente y en lo infeliz que es la mayoría y en esas cosas terribles que se hacen los unos a los otros, como todo termina tan rápido y no tienes ni la menor idea de si valió la pena.”

-Posa a prova els seus valors morals respecte a dones

- Referències a la filosofia existencial

- Conflicte entre les pel·lícules tràgiques que expressen les seves preocupacions existencials i les còmiques

- La comèdia entesa com a hostilitat, fúria.

-Pel·lícules com a reflex psicològic de la seva vida

-Importància de l'autarquia, independència per ser menys vulnerable.

“Siento que para sobrevivir en la vida hay que ser independiente, flexible.”

-Amor basat en la sort

x: “No crees que la base de toda relación es el compromiso?”

Sandy: “Ni compromiso, ni madurez... está basada en la suerte.”

-Crítica un model de vida comú, massa superficial

x: “Arreglas las cosas para poder jugar al golf, acostarte con mujeres y fumar un poco de marihuana, de eso se trata la vida.”

Sandy: “Eso es superficial.”

-Poblemes més profunds (com com enamorar-se, preguntar-se perquè s'envelleix i es mor, preguntar-se pel significat de la vida...) només sorgeixen quan les preocupacions més bàsiques ja són cobertes

-Lluita entre l'amor estable i racional i l'amor vulnerable però passional. Aquell amor que comporta més risc és el que prefereix per sobre de l'estable." (En un dels seus films, el protagonista crea a la dona perfecta i, un cop crea la dona perfecta, s'enamora de l'altre, de la que el farà més vulnerable.)

-Aquest amor poc estable és el que més l'acosta a la felicitat

-Contraposició entre la seva voluntat d'entendre l'existència humana i de trobar-li un sentit i el rebuig de realitat de la resta de persones. (conflicte entre tragèdia i comèdia)

"Al final, su incapacidad de rechazar los hechos horribles de estar en el mundo hizo que su vida no tuviera sentido." / "La gente no quiere demasiada realidad."

(Modifiquen la seva pel·lícula, la fan comercial)

Sandy: "Es estúpido, el propósito de la película es que nadi se salva."(irreversibilitat de la mort), jo soc realista

-Preocupació pel patiment humà, per Déu, pel sentit de l'existència humana, per l'amor

Sandy: "Porqué tanto sufrimiento?"

Veü off: "No hay respuesta."

Sandy: "Hay un Dios?"

Veü en Off: "Son las preguntas equivocadas

Sandy: Si nada dura ¿Porqué me molesto en hacer películas o cualquier cosa?"

Veü en Off: "Disfrutamos tus películas, sobretodo las cómicas

Sandy: "Pero la condición humana es una gran desilusión."

(...)

Sandy: "¿No debería hacer el bien, algo como aydar a los ciegos...?"

Veü en Off: "Quieres hacer un servicio a la humanidad, haz comedias."

Sandy: "Pero tengo que encontrar un significado."

Zelig

Títol original: *Zelig*

País: Estats Units

Any: 1983

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia/Fals documental

Director: Woody Allen

Producció: Warner Bros

Música: Dick Hyman

Duració: 76 min

Repartiment: Woody Allen, Mia Farrow, Gale Hansen, Stephanie Farrow, Garrett M. Brown, Mary Louise Wilson, Sol Lomita, John Rothman, Susan Sontag

Resum: Fals documental sobre Leonard Zelig, l'home camaleó que va sorprendre a la societat nord-americana de l'era del jazz. La seva història arrenca el dia que menteix a l'afirmar que ha llegit Moby Dick, només per no sentir-se exclòs. Des de llavors, la seva necessitat de ser acceptat el porta a transformar-se físicament a les persones que l'envolten, convertint-se així en un fenomen mediàtic, en una celebritat sense essència. Testimoni d'alguns dels esdeveniments més importants dels anys trenta, encaixa a la perfecció a tot arreu perquè assumeix les característiques tant físiques com psíquiques de les persones amb qui està per caure'ls bé.

Conceptes i elements importants del film

-Personatge encarna la continuada voluntat per agradar, cosa que el priva d'una identitat pròpia, adapta l'aspecte físic i psíquic a les característiques que presenten aquells que l'envolten.

-És psiquiatra, escriu sobre Freud i la psicoanàlisi

-Es fa al·lusió al Judaisme del personatge, la seva patologia està relacionada amb el fet de ser jueu

-La vida té un caràcter tràgic (en termes d'Allen).

“La vida es una pesadilla de sufrimiento sin sentido.”

-Zelig presenta un trastorn de la identitat.

“La existencia de Zelig es inexistente, sin personalidad y tras haber perdido sus facultades en la vorágine de su vida, se sienta solo, un fenómeno de feria. Él, que quería encajar en la sociedad, ser ignorado por sus enemigos y querido por sus amigos no encaja ni es parte de nada.”/ “No soy nadie, nadie.”

-Personatge vulnerable, afectat per situacions familiars traumàtiques i massa subjecte a l'opinió aliena, es desfà de la seva identitat per agradar a la resta. Allò exterior té un pes massa decisiu a la seva vida.

“Sólo quería ser querido.”

-És considerat un perill per un país moral.

-Aconsegueix tenir una identitat pròpia i exhorta a pensar per un mateix.

“Has de ser tú mismo y tomar tus propias decisiones morales, incluso cuando eso exige valor, sinó eres un robot.”

-L'amor és un element essencial en el seu desenvolupament i la seva felicitat (al final el canvià l'amor d'una dona i no l'aprovació de tots).

Broadway Danny Rose

Títol original: Broadway Danny Rose

País: Estats Units

Any: 1984

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia

Director: Woody Allen

Producció:

Orion Pictures, Jack Rollins & Charles H. Joffe Production

Música: Diversos

Duració: 86 min

Repartiment: Woody Allen, Mia Farrow, Nick Apollo Forte, Sandy Baron, Morty Gunty, Milton Berle, Jackie Gayle, Corbett Monica, Gerald Schoenfeld, Will Jordan, Howard Storm, Jack Rollins

Resum: Un restaurant de Broadway és el centre de reunió d'un grup d'actors que intercanvien velles anècdotes sobre el món de l'espectacle. Conforme la conversa avança, recorden Danny Rose, el representant d'alguns dels artistes més desastrosos del gremi, qui, en una ocasió, va arribar a jugar-se la vida per relançar la carrera d'un cantant passat de moda.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck

Conceptes i elements importants del film

-Es fa al·lusió als artistes i comedians

-Es fa al·lusió al judaisme.

- Personatge masculí que posa a prova els seus valors morals respecte dones (infidelitat)

-Conflicte entre estabilitat i desig.

-L'amor és font de felicitat.

“Me ha traído suerte. Des de que la conocí me han pasado cosas buenas.

-A la vegada, també és una font de perturbació

“No puedo funcionar sin Tina.”

-Personatge ridícul i sense massa talent que acaba triuñfant gràcies a la sort. Depèn dels gustos continuament canviants del públic.

“No tuviste la obsesión de ser un ídolo, dejaste que las cosas siguieran su curso, verdad?”

-Els contactes i les trobades fortuïtes són un element essencial. L'èxit, en gran part, es basa en les oportunitats

-Es fa referència a l'antiga Grècia.

-Apareixen ridiculitzats personatges vulgars, poc intel·ligents, amb preocupacions i valors banals.

-Amor al risc. Hi ha personatges que mantenen relacions amb persones perilloses per l'amor i el desig emoció i risc.

“Al principio era emocionante.”

-Apareix el concepte de **culpabilitat**. Aquest sentiment poc alleujar la culpa de les persones. Per contra, la manca d'aquest sentiment agreuja la gravetat. És necessari presentar aquesta classe d'emocions per tal d'entendre veritablement allò que és bo i allò que, per contra, és dolent o injust.

“El sentido de culpabilidad es importante. De no tenerlo uno sería capaz de cosas terribles. Es importante sentirse culpable. Yo me siento culpable siempre y no he hecho nada. Mi rabino dice que todos somos culpables a los ojos de Dios.”

-Les experiències tràgiques ens ajuden a entendre el veritable significat de l'existència.

“Es importante divertirse pero también hay que sufrir, sinó, se pierde el significado esencial de la vida.”

-Per altra banda, també hi ha una postura que posa èmfasi en la necessitat de disfrutar en una vida tan curta.

“Mi filosofía es que la vida es muy corta y hay que pasarlo bien.”

-Els personatges tenen remordiments i, tractar de demanar perdó i calmar la consciència els permet ser feliços.

Hannah and her sisters

Títol original: *Hannah and her sisters*

País: Estats Units

Any: 1986

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia, Drama, Romanç

Director: Woody Allen

Producció: Orion Pictures. Jack Rollins & Charles H. Joffe Production

Música: Diversos

Duració: 106 min

Repartiment: Woody Allen, Mia Farrow, Michael Caine, Barbara Hershey, Dianne Wiest, n Max von Sydow, Carrie Fisher, Lloyd Nolan, Maureen O'Sullivan, Sam Waterston, Daniel Stern, Richard Jenkins, Soon-Yi Previn

Resum: Tres germanes de caràcters molt diferents, filles d'un matrimoni d'actors, mantenen entre sí una estreta relació. La major, Hannah, la que té un caràcter més fort, està casada amb un ric empresari i la seva vida sembla equilibrada, perfecta. Actriu d'èxit, esposa i mare exemplar, s'ha convertit en el centre de gravetat de tota la família. Holly, la segona, sensible i inestable, somia amb ser actriu. Lee, la petita, és una ex-alcohòlica que viu en unes golfes de l'Soho amb un pintor minimalista molt més gran que ella. Molt menys afortunades que Hannah, les germanes solen recórrer-hi quan necessiten consell o tenen problemes econòmics. Però aquesta situació comença a trontollar quan Elliot, el marit de Hannah, s'enamora d'una de les germanes de la seva dona.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck
- Referències a Tolstoi sobre el la manca de sentit a l'existència humana

Conceptes i elements importants del film

-L'existència humana s'entén com una existència sense sentit i, en part, es deu a allò que no està a les nostres mans controlar, l'home és fràgil per culpa de raons que no depenen d'ell.

“Te das cuenta de que todos pendemos de un hilo? ¿No ves que nada tiene sentido? Nuestras vidas, el programa, el mundo entero... Nada tiene sentido.” / “La única certeza que puede tener el hombre es que la vida no tiene sentido.”

-Es fa referència als escriptors russos com Tolstoi

“La única certeza que puede tener el hombre es que la vida no tiene sentido.”

-Es recalca l'importància de la fe per tal que l'existència no es trobi mancada de sentit.

“Necesito algo en que creer o la vida no tiene sentido. No creo en Dios pero quiero, necesito pruebas. Si no puedo creer en Dios la vida no vale la pena.”

-La sort accentúa el caràcter tràgic de l'existència però també es pot entendre com a bona.

“Tuve mucha suerte.”/ “ Mi verdadero talento es la suerte, tuve mucha suerte, des del primer día.”/ “Ha sido una suerte encontrarme contigo.”

-L'amor té un paper detonant en el desenvolupament dels esdeveniments, és un element essencial en la vida dels personatges i afecta el seu benestar psicològic.

“Quizá los poetas tengan razón y el amor sea la única respuesta.”

-Es fa referència a l'òpera, la música clàssica i a Shakespeare (Desdèmona)

-Es fa referència a Sòcrates, Nietzsche i Freud

-Lluita entre passió i raó

-Personatge masculí posa a prova valors morals respecte dones.

-L'amor és fruit de la sort.

“El amor es realmente imprevisible.”

-Es fa referència al Judaisme

-Es tracta la preocupació sobre la mort.

-Importància de trobades fortuïtes

-Personatges amb una vessant artística accentuada.

-Els personatges senten remordiments i pes moral quan actúen malament

-Distinció entre intel·ligència emocional i racional.

“A pesar de mi sabiduría, no sé contener mis emociones.”

Elliot

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga? Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

- La sort afecta negativament a la seva vida, fa que s'enamori d'una persona poc convenient per ell (la germana de la seva dona) i fa que tot s'acabi descobrint. Les circumstàncies no són les favorables.

“Estoy enamorado de ti, ya sé que es terrible.”/ “Ya conoces la situación.”

-L'amor és un element contingent que el fa especialment vulnerable.

- És un personatge actiu, que actua per aconseguir el que vol més que no pas deixar-ho a la sort (força trobades amb Lee, cosa que augmenta la seva culpabilitat)

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat està relacionada amb l'amor, en un equilibri entre l'estabilitat i l'amor passional. Quan l'amor és correspost, el personatge és feliç.

“Estoy en el séptimo cielo.”

-La manca d'aquest amor és el que portaria al personatge a la misèria. A la vegada, estar portant-se moralment malament amb una persona que estima, li impedeix ser feliç.

“Soy despreciable/ (cara preocupació hora 1:03)

-Personatge només feliç en moments puntuals.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-El personatge cerca una relació més passional i actua com actua per començar-la.

-Posa a prova els seus valors morals en relació a dones.

-Actua moralment malament però presenta remordiments, no pot ser feliç.

“Soy despreciable, qué acto más cruel y superficial.”

-L'èxit de les seves accions depèn de no ser descobert però no de ser bo.

-Reconeix la maldat dels seus actes.

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-El personatge es troba en un conflicte entre actuar moralment bé, no enganyara la seva dona però renunciar a una relació que desitja i tenir la relació que busca però ser infidel.

-El personatge és innocent de trobar-se submergit al conflicte, ja que l'amor és un element extern a ell, que no depèn d'ell.

-Ara bé, quan les trobades amb la seva amant no són fortuïtes, sinó que força els esdeveniments per tal poder dur a terme la infidelitat, augmenta la seva culpabilitat.

Si el que passa és per intervenció activa de l'agent, n'és més culpable.

-No és d'unes magnituds molt tràgiques però no deixa moralment indiferent al personatge, que reconeix la maldat dels seus actes i sent remordiment

Mickey

-Personatge amb preocupacion existencials, per la mort, el sentit de la vida i la fe

(parlant de la mort) “¿Y eso no lo estropea todo? es imposible disfrutar con nada. No puedo seguir así, necesito respuestas.”/ “Te das cuenta de que todos pendemos de un hilo? No ves que nada tiene sentido? Nuestras vidas, el programa, el mundo entero... Nada tiene sentido.”/ “Necesito algo en que creer o la vida no tiene sentido. No creo en Dios pero quiero, necesito pruebas. Si no puedo creer en Dios la vida no vale la pena.”

-La fortuna afecta positivament a la seva vida, el seu segon matrimoni comença a partir d'una trobada fortuïta.

-És un personatge racional

Hannah

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga? Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

-La sort afecta de manera positiva a la seva vida, té talent i sort a la vegada.

“Mi verdadero talento es la suerte, tuve mucha suerte des del primer día.”

-Al mateix temps, hi ha elements externs a ella que li afecten i pertorben: l'amor i l'infidelitat del seu home.

-Exemple de personatge amb talent i sort.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Felicitat vinculada a l'amor, l'estabilitat en el matrimoni, la família i a la vegada l'èxit laboral, artístic. La seva feina queda descrita com “lo que me hace más feliz.”/ Descriu el període que ha dedicat a cuidar als seus fills com a bo i afirma que “he sido muy feliz.”

-Personatge que es presenta feliç de manera plena al llarg dels films.

-Allò que la pertorba i que pot impedir que sigui feliç és el fracàs al seu matrimoni, problemes familiars en general o el fracàs de la seva carrera artística.”

Lee

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort afecta negativament a la seva vida. S'enamora de l'home de la seva germana. Allò extern, les circumstàncies no són favorables.

-L'amor i la família, tots dos elements contingents, afecten el seu benestar i marquen el camí de la felicitat i la desgràcia.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat es troba vinculada a actuar bé i a l'amor

-Que els seus actes moralment incorrectes fóssin descoberts i fer mal a persones de la seva família li impediria ser feliç.

-Personatge infeliç, només feliç en moments puntuals

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-No model de vida desitjable explícit

-Traeix els valors morals pel desig i la passió

-No pot ser feliç havent comès actes moralment incorrectes

-actua bé en algunes ocasions i malament en d'altres

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-El personatge és innocent perquè no ha escollit trobar-se en aquella situació.

-Que l'acte es repeteixi i no sigui únicament fruit de la fortuna, augmenta la seva gravetat.

-No es un conflicte de magnituds molt tràgiques però no deixa moralment indiferent.

Holly

-Personatge sense massa talent ni sort

-Dependent d'ajuda exterior, vulnerable

-Finalment el seu matrimoni surgeix de la sort

Another Woman

Títol original: Another Woman

País: Estats Units

Any: 1988

Idioma: Anglès

Gènere: Drama psicològic

Director: Woody Allen

Producció: Orion Pictures.
Jack Rollins & Charles H. Joffe
Production

Música: Diversos

Duració: 81 min

Repartiment: Gena Rowlands, Gene Hackman, Mia Farrow, Ian Holm, Blythe Danner, Martha Plimpton, Josh Hamilton, Frances Conroy

Resum: Marion Post, una brillant professora de Filosofia, ha sol·licitat una excedència per escriure un llibre. Un dia descobreix que des de l'estudi en el qual s'ha instal·lat per treballar pot escoltar les sessions de psicoanàlisi d'una consulta contigua. Les conmovedores confessions d'una de les pacients la porten a analitzar en profunditat la seva pròpia vida, que, a partir de llavors, li sembla buida i basada en l'autoengany i la por de les emocions

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck

Conceptes i elements importants del film

-Es fa al·lusió a Rilke, el poema “Pantera”.

- Personatge intel·ligent, amb una gran quantitat de satisfaccions professionals i personals però poc passional. Es un contrapunt amb la resta de pel·lícules, la domina la part racional (roca). Això no la porta a la felicitat.

-Professora de filosofia existencial (Heidegger)

-Es fan referències al psicoanàlisi.

-La vida basada en les oportunitats.

“¿No se te están acabando las oportunidades?”/ “hay oportunidades pasadas que ya no puedes volver a tener.”

-La vida es presenta amb un caràcter tràgic.

“ Me enfada el universo, la crueldad y la injusticia, el sufrimiento de la humanidad, el envejecimiento, la muerte.”

-No preocupar-se per aquests temes es autoenganyar-se

Psicòleg: “No se preocupe de la humanidad y preocúpese de su vida.”

Marion: “Padece autoengaño, todo ocurre tan deprisa.”

-Marion no és feliç en el seu matrimoni (poc passional, molt racional). L’home és fred i pedant. Troba a faltar la passió d’un amant que va tenir fa temps.

“Es culto y honrrado y me encanta leer con él.”

-Es destaca el paper de la sort i de les oportunitats però també el fet de tenir talent i saber-les aprofitar.

X:“Ha tenido mala suerte.”

Y : “Ha tenido las mismas oportunidades que tú pero es incapaz de llevar a cabo sus proyectos.

-Es fa referència a l’òpera/ Madre coraje

-Persona considerada massa freda i altiva. Això li afecta.

-Té una vida racionalment perfecte i és summament infeliç i desgraciada

-Com a professora de filosofia tractava l’ètica i la responsabilitat moral.

-Es fa referència a Grècia

-L’únic que li fa mantenir l’esperança són els records

Eve

-Personatge que tracta de tenir-ho tot sota control, que tracta de crear un sentit, vivien en una harmonia on cada cosa tenia el seu lloc.

“Ella había creado una especie de sentido.”/ “Todo él era dignidad, un palacio de hielo.”

- El fracàs del seu matrimoni (l'amor, element contingent, exter i aleatori) afecta al seu benestar psicològic.

-Això la fa vulnerable i esdevé fràgil davant de tot allò extern, el que faci o digui la resta és decisiu per el seu benestar psicològic, es torna dependent.

“He recibido unos cuantos elogios. Mi moral está alta.”/ “No puedo vivir sola.”/” Es algo tan frágil que quería darle esperanzas.”

Renata

-Es presenta com un personatge menys vulnerable, vertaderament menys fràgil i exposat a allò extern.

“No me importa la opinión de los demás.”

Joey

-Personatge vulnerable a allò exter (família, element que no depèn d'ella).

“Joey fue la más afectada.”

-Sent la necessitat de trobar un sentit a la seva vida. A la vegada, no té talent per tenir èxit com a actriu.

Crimes and misdemeanors

Títol original: *Crimes and misdemeanors*

País: Estats Units

Any: 1989

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia dramàtica

Director: Woody Allen

Producció: Jack Rollins & Charles H. Joffe Production

Música: diversos

Duració: 104 min

Repartiment: Woody Allen, Alan Alda, Claire Bloom, Anjelica Huston, Mia Farrow, Martin Landau, Jerry Orbach, Caroline Aaron, Sam Waterston, Joanna Gleason, Martin S. Bergmann, Jenny Nichols, Daryl Hannah, Zina Jasper, Frances Conroy

Resum: Judah i Clifford són dos homes enfrontats a dilemes morals de diferent gravetat. Quan Judah, un prestigiós oftalmòleg, pretén posar fi a la seva relació extraconjugal, la seva amant l'amenaça amb arruïnar la seva vida explicant-ho tot a la seva dona; segons el seu germà Jack l'única solució és assassinar-la. Per la seva banda, Clifford és un director de documentals que es veu obligat a rodar una pel·lícula sobre el seu cunyat, a qui menysprea.

Aspectes cinematogràfic

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck
- Esperança: hope
- Conjunt de cites de Levy sobre l'existència humana, Déu, la sort o allò contingent.

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Al·lusions als ulls (que fan referència a la comprensió o ceguera moral dels personatges).

Conceptes i elements importants del film

-Es fa referència a Atenes

-Es fa referència a la música clàssic

-L'estil poètic i les decisions estilístiques influeixen en accentuar o alleujar la culpabilitat i gravetat dels actes dels personatges.

Sembla que Allen presenti els actes de Judah amb certa simpatia (més que amb Chris de Match Point)

-L'espectador esdevé proper a Judah ja que pot accedir als seus sentiments i pensaments més intrínsecs.

-Es fa visible la seva angoixa

-Té una aparença bona i genuïna: es presenta com un home bo que té mala sort i actua malament de manera puntual

-Dolores es presentada d'una manera menys comprensiva, és vista des de la distància, des dels ulls del seu amant, poc atractiva, una amenaça per la família d'un home bo, presentada amb un valor inferior a Judah

- Idea que els valors morals canvien segons el context. No visió immoral sinó que es destaca el poc valor de prendre una determinada posició moral si aquesta no va acompanyada d'una posició de vida decent.

“We happened to win the war. but if we didn't win the war, then history would be created differently.”

-Es fa referència a Èdip

“Edipo es la estructura de lo gracioso, ¿Quién le hizo esto a la ciudad? Yo.”

-Importància dels ulls:

-Imperatiu moral (a Cassandra's dream la cara també desperta un imperatiu moral)

-Símbol de Déu, justícia, ordre

-Comprensió moral/ ceguera moral

-Judah pot veure-hi perfectament físicament però és cec moralment/ Ben perd la vista però conserva la visió moral.

-Personatges a distàncies diferents dels valors morals

-No supremacia dels valors morals respecte dels altres, els protagonistes persegueixen desitjos egoistes i trenquen els valors morals per copçar-los.

-Afectació de la sort al comportament humà

-Importància de l'amor en la vida i felicitat dels homes en un univers tant indiferent

“Necesitamos amor, el universo es un lugar muy frío, somos nosotros que lo invertimos con nuestros sentimientos y bajo ciertas circunstancias sentimos que ya no vale la pena.”

“Solo nosotros, solo nuestra capacidad de amar da sentido al universo indiferente. Y, sin embargo, la mayoría de los seres humanos parece tener la habilidad de seguir intentando encontrar placer en cosas simples como la familia, el trabajo, la esperanza.”

-Home que posa en joc els seus valors morals en relació a dones. (home: agent moral i actiu/ dona: no agència pròpia).

-Conflicte entre una visió buida i sense sentit de l'existència, atzarosa, necessitada d'un personatge que actuï (“Rezaré por él, pero ayudaría que supiese golpear.”/ “Porqué en la ausencia de Dios, él mismo debe asumir esa responsabilidad. Eso es targédia”.) i una altra visió on hi ha un Déu, on es valora més la fe que no pas la veritat, on hi ha la necessitat d'un poder més elevat per tal que la vida tingui sentit. (Al llarg del film hi ha un qüestionament d'aquesta estructura moral.

-Ben és el representat d'aquesta segona visió.

“Yo no podría vivir si no existiera una estructura moral con verdadero significado y perdón y cierto tipo de poder más elevado.”

-Jack és l'exemple de personatge actiu, que no sent un gran pes moral, que adapta els sentiments a la sort

“Sé que no quieres ensuciarte las manos, pero esta mujer es real y no va a desaparecer sola.”

-Consciència dels conflictes pràctics a tota vida humana. (importància dels actes i no referència a les respostes emotives.)

“Todos nos enfrentamos a nuestra vida con decisiones agonizantes, elecciones morales. Algunas a grande escala y algunas inferiores pero nos definimos segun las decisiones que tomamos.”

“Somos la suma de nuestras elecciones.”

-Existència amb un caràcter atzarós i tràgic

“Los eventos se desarrollan tan impredeciblemente, tan injustamente.”

-Es fa referència a la necessitat de la fe per tal que l'existència tingui sentit.

“Sin Dios el mundo es una letrina.”

-Conflicte entre comoditat i passió, plaer i desig

-”La comedia es tragedia y tiempo”

(Explicant-li a Clifford la seva vida): “Hay un hombre muy existoso. Y una vez que el trabajo duro se acabó, descubre que está plagado de una gran culpa, surgen cispas de un pasado religioso el qual había rechazado, imagina que Dios está observando cada movimiento, de repente no es un universo sin sentido sinó justo y moral y él lo ha violado, está al borde del colapso mental, a pocos pasos de confesar y una mañana se despierta y brilla el sol y su familia está a su alrededor. Misteriosamente, la crisis desaparece. Con el pasar del tiempo no se ve castigado, al contrario, prospera. Culpan a otro del asesinato, se ha librado, toda su vida vuelve a la normalidad.

Judah

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort afecta majoritàriament de manera negativa a la seva vida però també disposa de bona sort

-Es fa vulnerable posant-se a les mans de la seva amant (Dolores) i això fa que perilli la seva feina, la seva família i la seva reputació (elements contingents que depenen d'un elements contingent).

-Per altra banda, que el seu adulteri i l'assassinat del que forma part no es descobreixin depèn, en gran part, de la sort.

(quan la seva dona no obria la carta on és fa explícita la seva infidelitat): “De pura casualidad no la abrió.”

-Necessitat d'allò contingent, d'amics i família.

“Tengo que hablar con alguien.”/ necessita a Jack per resoldre el conflicte en el que es troba.

-La sort el posa al conflicte pràctic però també es troba on es troba per haver actuat malament prèviament (infidelitat).

-Agent actiu però necessitat de contactes.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Feliç només en moments puntuals

-Conflicte entre comoditat i passió, plaer i desig. Aquesta part irracional li aporta plaer però massa superficial, l'acaba portant a la ruina. Acaba guanyant la part racional i estable.

“Esta aventura es algo sin sentido, vanidosa, tonta.”

-Felicitat: no passió superficial i momentània sinó estabilitat i bondat amb la família.

-Felicitat relacionada amb l'estabilitat a la família, la feina i una bona aparença.

-Felicitat no relacionada amb els valors morals.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Model de vida desitjable: comoditat i estabilitat familiar, laboral, en les relacions socials i bona aparença.

.actua moralment malament per conservar aquest model de vida determinat.

-No supremacia dels valors morals per sobre dels altres.

-La no visibilitat d'un acte greu alleuja la seva gravetat. La gravetat dels seus actes no depèn de la maldat o bondat moral sinó del fet de ser descoberts.

-L'èxit de les seves accions dependrà de la visibilitat o no dels seus actes.

-Posa en joc les seves qualitats morals en relació a dones.

-actua malament en múltiples ocasions i adapta els sentiments a la sort tot i que en determinats moments mostra certa resistència.

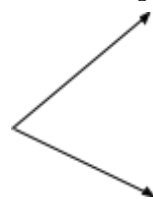
“No puedo hacerlo. No me creo que estés hablando de un ser humano.”

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

Matar a la seva amant i conservar el model de vida que desitja

/acceptar que la vida és injusta i sense sentit i esdevenir actiu

1r Conflicte

No matar a la seva amant però que la seva infidelitat i corrupció laboral siguin descobertes / Teoria del perdó i d'una estructura moral de Ben.

-La sort ha posat al protagonista en aquest conflicte i això mitiga la seva culpa. Tot i així, a vegades se sent culpable.

-És culpable de ser infidel i de ser corrupte però no del conflicte en què es troba sotmès.

-La proximitat i amabilitat amb que Woody Allen mostra Judah i el despreci amb què mostra a Dolores, mitiga el caràcter culpable de Judah.

-Els lligams familiars li dificulten la desició de deixar la seva família per Dolores
“Hemos vivido 25 años juntos, las raíces son profundas.”

-Se sent culpable al principi

“Ella es vengativa, histérica... y es mi culpa, yo lo instigué, yo lo prolongué, me di cuenta que había sido egoísta, por placer.”

-Més endavant, justifica el seu acte

“De que me sirve la ley si me impide hacer justicia.” (entén el seu acte com a just) (fa referència a una justícia més alta que les lleis de la ciutat, igual que Antígona)

-Adapta els sentiments a la sort. Primer veu el que ha de fer com a difícil, després com a necessari i més endavant com a just.

-”La comedia es tragedia y tiempo”

(Explicant-li a Clifford la seva vida): “Hay un hombre muy existoso. Y una vez que el trabajo duro se acabó, descubre que está plagado de una gran culpa, surgen cispas de un pasado religioso el qual había rechazado, imagina que Dios está observando cada movimiento, de repente no es un universo sin sentido sino justo y moral y él lo ha violado, está al borde del colapso mental, a pocos pasos de confesar y una mañana se despierta y brilla el sol y su familia está a su alrededor. Misteriosamente, la crisis desaparece. Con el pasar del tiempo no se ve castigado, al contrario, prospera. Culpan a otro del asesinato, se ha librado, toda su vida vuelve a la normalidad./ “Esto es la realidad, en la realidad racionalizamos, negamos o no podríamos seguir viviendo.”

- A diferència de Match Point, valora els dos costats, no simplifica en excés.

-El fet d’haver-li vist els ulls un cop morta li fa més difícil i tràgic.

-Ser castigat faria que tot tingués sentit, que hi hagués una mena d’ordre en una existència tant aleatòria i injusta.

“tuve que contenerme para no confesar a la policia.”

-Sent remordiment

“Esperas que vuelva a ser el mismo de antes?”/ “Es maligno.”/ a partir de l’assassinat es comporta diferent i beu tots els dies.

Dolores

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort la porta a la desgràcia

-Elements contingents que no pot controlar afecten de manera notable a la seva vida i felicitat (amor, que té influència en el seu benestar psicològic i en la seva mort)

-La sort li aporta moments de felicitat (anys feliços amb Judah), però principalment de desgràcia (Patiment, angoixa i, finalment la mort)

-L'amor i la impossibilitat de seguir amb la seva relació afecta notablement al seu benestar psicològic.

“Me tiraré por la ventana.”

-Personatge actiu, vol actuar per aconseguir el que vol (vol confessar per poder estar amb Judah) però no deixa de ser un personatge passiu a les mans de Judah.

-Supeditar la felicitat en un element exterior i contingent la fa vulnerable.

- **Felicitat**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Felicitat xifrada en l'amor, que depèn de la sort. L'amor l'acaba portant a la desgràcia.

-Feliç en moments puntuals, quan mantenia una bona relació amb Judah

-La felicitat no està relacionada amb el plaer superficial i momentani sinó amb la búsqueda de quelcom estable.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Model de vida desitjat no explícit. Implícitament, relacionat amb l'amor, amb una relació estable.

-actua com actua per aconseguir allò que vol.

-Vol,actuar bé, confessar l'aventura i això acaba amb la seva vida.

-No actua com actua guiant-se pels valors morals sinó per aconseguir allò que desitja.

Jack

-Agent purament actiu. Si no hi ha un sentit, un ordre, està disposat a crear-lo-

“Sé que no te gusta ensuciarte las manos, pero esta mujer es real y no va a desaparecer sola.”

-Visió simplista

“No te sientas culpable, no estuviste envuelto.”

-No li importen els valors morals, visió egoista.

“No quiero arrastrarme contigo”

Ben

-Consciència de bondat i maldat moral dels actes

-Importància dels valors morals per sobre dels altres

-Representació de persona que creu en un ordre, un sentit i una justícia de l'existència humana

-Fer allò bo és més important que les conseqüències

“Lo bueno es confesar”

“Yo no podría vivir si no existiera una estructura moral con verdadero significado y perdón y cierto tipo de poder más elevado, sinó, no habría base para saber cómo vivir.”

Ben: “Pero y la ley Judah, sin ley todo es oscuridad”

Judah: “Dios es un lujo que no me puedo permitir”

-Creu en la sort.

“Entonces tuviste suerte, a veces tener suerte es el mejor plan.”

-Ceguera física però gran visió moral-

Lester

- Model de persona existosa, en l'amor, la feina, l'aparença, els diners i els contactes.
- No té talent més enllà d'allò superficial i buit que valora la societat.
- Model de vida superficial, no preocupació per la moral sinó per la comoditat material.
- Felicitat que depenen en allò poc profund

Clifford

- Home amb talent però pocs contactes, hi ha d'haver talent + allò exterior, a vegades més important que el talent en sí mateix.
- Preocupacions morals, existencials, religioses, en Déu i en el sentit que aquest dona a l'existència humana
- Elements contingents i externs eviten que sigui feliç: amor no correspost, fracàs laboral i preocupacions existencials que li impedeixen ser feliç
- valors morals més importants que d'altres
- Exhorta a actuar
 - “Porqué en la ausencia de Dios, él mismo debe asumir esa responsabilidad. Eso es tragedia”.

New York Stories, Oedipus Wrecks

Títol original: *New York Stories, Oedipus Wrecks*

País: Estats Units

Any: 1989

Idioma: Anglès

Gènere: Drama ,Comèdia, màgia

Director: Woody Allen

Producció: Touchstone Pictures,
Jack Rollins & Charles H. Joffe Production

Música: Carmine Coppola

Duració: 119 min

Repartiment: Woody Allen, Mia Farrow, Mae Questel, Marvin Chazinover, Molly Regan, Ira Wheeler, Joan Bud.

Resum: Un mag fa desaparèixer la mare dominant d'un advocat, però la dona reapareix al cel de Manhattan per continuar interferint públicament en la vida del seu fill.

Conceptes i elements importants del film

- Referència implícita i explícita a Èdip
- Al·lusió al Judaisme
- Benestar del personatge es veu condicionat per la relació amb la seva mare, que intervé en la seva vida laboral i amorosa
- Referència a la psicoanàlisi
- Es ridiculitza les pseudociències com la vidència i es diu que només hi acudeixen aquells que tenen una vida buida i mancada de sentit, persones que necessiten fe
- La desaparició de la seva mare influeix positivament en la seva vida: personal, amorosa i laboral
- Personatge lògic i racional

Mighty Aphrodite

Títol original: *Mighty Aphrodite*

País: Estats Units

Any: 1995

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia/ comèdia romàntica

Director: Woody Allen

Producció: Miramax, Magnolia Pictures, Sweetland Films

Música: Dick Hyman

Duració: 95 min

Repartiment: Mira Sorvino, Woody Allen, F. Murray Abraham, Helena Bonham Carter, Michael Rapaport, Claire Bloom, Olympia Dukakis, Jack Warden, Peter Weller, Dan Moran, David Ogden Stiers, Paul Giamatti

Resum: Nova York. Una galerista (Helena Bonham Carter) convenç al seu marit (Woody Allen), periodista esportiu, per adoptar un nadó. El marit, sorprès per la intel·ligència de l'infant, vol saber si la seva mare biològica és també superdotada; així que decideix buscar-la. Quan aconsegueix localitzar-la, resulta que es tracta d'una tendra prostituta, amb molt poques llums, que aspira a ser actriu.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Destí: fate
- Sort: luck
- Afortunada: lucky

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana.

- El conjunt de referències a la tragèdia grega clàssica: El teatre grec, els pares d'Èdip, el cor, Cassandra, Tirèsies
- Van a veure curses de cavalls i la sort en el joc té a veure amb un canvi de sort a la vida dels personatges

Conceptes i elements importants del film

-Múltiples al·lusions a la sort de manera explícita.

“Mi suerte va a cambiar.”/ “Yo nunca tengo suerte.”/ “Ahora lo tiene una familia afortunada.”

-En aquest film, la sort i el destí s'entenen com a similars.El destí s'entén d'una manera grega

“Una historia tan griega e intemporal como el destino mismo.”

-Hi ha la presència del cor, que jutgen l'anhel de saber del protagonista i tracten els sentiments del protagonista al llarg dels esdeveniments.

“La curiosidad es lo que nos mata.”/ “Te sientes culpable porque has exagerado la idea de la madre de tu hijo...”/ “De las debilidades humanas, la obsesión es la más peligrosa.”

-Es fa un paral·lelisme entre la historia del personatge principal i Èdip.

-S'exhorta a entendre bé i presentar les emocions adequades en casos conflictius com el del protagonista per poder entendre bé on es troba, en un món incomplet i malvat.

“Entender los senderos del corazón es captar la maldad o ineptitud de los dioses, que, en sus torpes esfuerzos por crear un suplente impecable, han dejado a la humanidad turdida e incompleta.”

-Tant Èdip com Lenny són víctimes d'un desig desmesurat de saber, que condiciona el desenllaç de les seves vides, en el cas d'Èdip d'una forma més tràgica.

-Hi ha trobades fortuïtes

-Un altre cop, els personatges tenen relació amb l'art (escriptor i experta en art). Veure si aquesta vessant artística accentúa o té a veure amb el caràcter tràgic dels films.

-Es fa al·lusió a unes lleis més altes que les de la ciutat (com Antígona)

x: “Estás infringiendo la ley.”

Lenny: “Hay una ley más alta, debo saber quién es el padre de mi hijo.”

-El protagonista tracta d'aconseguir el que vol per pròpia intervenció activa, tracta de controlar la seva vida.

“Tú no saldrás nunca del coro porque no haces nada, yo actúo.”/ “Obsesión por averiguar y ahora canviar su vida, controlarla.”

-El protagonista cerca a la mare del seu fill d'amagat, la no visibilitat alleuja la gravetat dels seus actes.

-Si les trobades entre Linda y Lenny no són fruit de la fortuna, la seva culpabilitat creix.

-Personatge masculí posa a prova els seus valors morals respecte dones, l'home apareix com l'agent actiu i la dona com l'agent al marge de l'acció de l'home (roca planta Nussbaum).

-Relació entre veure i saber, el ceg pot veure sense que el saber el corrompi (Tirèsies)

“Es algo que no querías saber, pero debias estar ciego para no verlo.”

-Visió de la vida poc tràgica, la sort acaba afectant positivament als personatges (fins i tot corifeu té una visió agradable de l'existència).

“La vida es increíble, misteriosa, maravillosa.”

-Importància de tenir contactes per prosperar (no només fa falta talent, sinó allò extern).

-Lluita entre raó i passió, desitja una passió pròpia d'una etapa de més jove de la seva relació.

“Lenny, dominado por sus pasiones, llamó a la buscona para volver a verla: al principio luchó contra sus deseos intentando domar una curiosidad no domada en su primer encuentro...”

-La voluntat de ser passional i el desig de saber és el que el farà actuar i la sort fa que es resolgui tot d'una determinada manera.

-En l'amor, les trobades fortuïtes i tenen un paper important (Linda coneix al seu marit per casualitat).

-Es critica l'arrogància d'un personatge que actua per voler controlar en excés la seva vida.

“Está haciendo de Dios, qué arrogancia.”

-No es destaca massa la importància dels valors morals, que tot acabi bé depèn de la sort més que de la bondat maldat dels actes.

-Elements contingents com la família, l'amor o la feina afecten positiva i negativament al benestar psicològic dels personatges.

Deconstructing Harry

Títol original: Deconstructing Harry

País: Estats Units

Any: 1997

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia,

Director: Woody Allen

Producció: Sweetland Films

Música: Diversos

Duració: 96 min

Repartiment: Woody Allen, Elisabeth Shue, Robin Williams, Demi Moore, Judy Davis, Kirstie Alley, Amy Irving, Billy Crystal, Julia Louis-Dreyfus, Tobey Maguire, Hazelle Goodman, Richard Benjamin, Caroline Aaron, Bob Balaban, Eric Bogosian, Mariel Hemingway, Julie Kavner, Eric Lloyd, Stanley Tucci, Paul Giamatti, Jennifer Garner, Tony Sirico

Resum: Harry Block, un escriptor de mitjana edat i amb un cert èxit, s'ha servit sovint de les seves experiències sentimentals i familiars per escriure les seves obres, raó per la qual la major part dels seus amics, parents i ex-dones l'odien. En aquestes circumstàncies, li resulta molt difícil trobar algú que vulgui acompanyar-lo en un viatge a la seva vella universitat per rebre un homenatge.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Fe: faith
- Bona sort: good luck

Conceptes i elements importants del film

-Música : “Mi analista dijo que estaba mal de la cabeza, que estaría mejor muerta que viva. No lo he escuchado, sé que está equivocado, no estoy loca. También decían que Einstein estaba loco. ¿Por qué me tengo que enfadar si no pueden entender la lógica idiomática que sigue mi cabeza?”

-Al·lusió a Proust

- L'amor té un paper essencial en el desenvolupament dels esdeveniments

-Home (actiu) que posa a prova els seus valors morals respecte dones (passives).

(Dona a Harry): “Destrozaste mi vida, voy a suicidarme aquí porque tú lo provocaste.”

-Amor al risc.

“Soy la hermana de Jane, por eso me elegiste.”

-Personatge intel·ligent i culte (part racional) però incapaç de resoldre adequadament la part emocional, inepte en les relacions amoroses, es deixa emportar per les passions.

“Llevo tres mujeres y sigo sin tener la vida amorosa solucionada.”/ “Aún no he madurado, sólo pienso en sexo.”/ “Para mi lo ideal es que vengan, pagarlas y no tener que discutir sobre Proust...”/ “Me cuesta mucho ser fiel.”/ “Elegiste a Jane solo porque sabias que no funcionaria y así no tener que madurar.”/ “No sé amar y no quiero meterme en líos, las mujeres son complicadas.”

-S'evadeix de la realitat mitjançant la ficció de l'escriptura.

“No me importa el mundo real, lo único que me importa es escribir.”

-Personatge va al psicoanalista

-Personatge poc adaptat a la vida real.

“Usted quiere que el mundo se adapte a su distorsión.”

-Es fa al·lusió a Freud.

“Lo más importante es el trabajo y el sexo.”

-Personatge que s'aïlla de la resta (roca).

“Tu vida real es tan caótica por tu aislamiento de la gente, pánico a la proximidad.”

-Es fan referències al Judaisme

-Es burla de la religió i de la tradició

“ La tradición es la ilusión de lo permanente. Son todos clubes exclusivistas que enseñan a odiar. Eres un judío que se odia a si mismo.”/ “Estamos solos en el universo.”

-Ell, a la vegada, es criticat per aquesta posició.

“No tienes valores, todo sarcasmo, nihilismo.”/ “Pobre Harry, nunca ha podido aceptar que haya cosas que uno no sabe, ese hombre es incapaz de un acto de fe.”

-L'existència es presenta amb un caràcter tràgic, caràcter tràgic relacionat amb una manca de fe, d'espiritualitat, se cita a Sòfocles per donar suport a aquesta tesi.

“Estoy espiritualmente perdido. Saber que el universo se desintegra... Un gran escritor llamado Sófocles dijo que era mejor no haber nacido.”

-Amor fruit de trobades fortuïtes

-La sort té un paper essencial en tota vida humana. Per això, els sentiments que poguem experimentar en aquestes situacions no són responsabilitat nostra./ Referències a la mort. Aquesta vulnerabilitat és el que ho fa divertit.

“A veces la vida da extrañas vueltas, nos sobrepasa y no somos responsables de nuestros sentimientos, són irracionales.”/ “A lo mejor, nunca se sabe lo que pasará.” / “Es como el casino, te va bien o te va mal, pero al final siempre gana la casa (mort). Y no quiere decir que no sea divertido.”

-A la vegada, la felicitat i la nostra vida acaba depenent de nosaltres mateixos, del punt de vista amb què enfoquem la vida.

“Estar vivo es ser feliz, haz las paces con tus demonios.” / “Me ha salvado la vida conocerse a uno mismo, dejar de engañarme, aceptat mis errores y seguir adelante.”/ “Nuestra vida depende de cómo elijamos distorsionarla.”

-Descriu allò estable (matrimoni) com a avorrit i justifica actes com infidelitats. Els altres condemnen els seus actes.

Harry: “El matrimonio era aburrido.”

X: “Lo que tú llamas aburrido significa funcional.”

-Al·lusions a Kafka.

“Los dos queríamos ser kafka y tú te acercaste un poco más.”

-El protagonista té atacs de terror

“Soy mi propia sobredosis, soy la peor persona del mundo.”

Celebrity

Títol original: *Celebrity*

País: Estats units

Any: 1998

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia

Director: Woody Allen

Producció: Sweetland Films

Música: Diversos

Duració: 113 min

Repartiment: Kenneth Branagh, Melanie Griffith, Winona Ryder, Leonardo DiCaprio,

Judy Davis, Joe Mantegna, Charlize Theron, Famke Janssen, Michael Lerner, Bebe Neuwirth, Hank Azaria, Greg Mottola, J.K. Simmons,

Sinopsi: Als seus quaranta anys, Lee Simon sent que no li ha tret prou partit a la vida. Escriu articles sobre viatges i entrevistes amb personatges del món de l'espectacle, però somia publicar una novel·la o un guió cinematogràfic que incrementin el seu prestigi. El problema és que, després del divorci, es mou en un ambient massa frívol i superficial.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Fe: faith
- Sort: luck
- Estàs gafat: you're jinxed

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana.

- Escena en un casino jugant a jocs d'atzar

Conceptes i elements importants del film

-La sort juga un paper fonamental en el desenvolupament dels esdeveniments.

-Hi ha moltes trobades fortuïtes i l'èxit dels personatges no depèn del seu talent sinó de les oportunitats que se'ls presenten.

“Qué gracioso, vas a cambiarte la cara y no te cambias la cara pero conoces a un tío maravilloso y te cambia la vida.”

-El caràcter atzarós de la vida accentúa el seu caràcter tràgic, sense sentit, caòtic.

- La sort s'entén com a bona i com a dolenta.

-Sona música clàssica

-El protagonista posa en joc els seus valors morals respecte dones.

-L'amor depèn de la sort.

“Es la suerte, da igual lo que digan, en el amor lo que cuenta es la suerte.”

-Allò exterior, com els contactes, té molta importància en l'èxit o l'estancament dels personatges.

- El protagonista experimenta un conflicte entre la comoditat i estabilitat i l'anhel d'experimentar, de passió i desig.

-La fe es presenta com a quelcom agradable, tranquilitzador.

“Hay momentos en los que añoro la fe.”

-Es fa referència la psiconàlisi-

-Hi ha coses que escapen de la intervenció activa de l'agent

“Miras al cielo, ves lo que està escrito (help), comprendes que todo ha salido mal y te parece increíble porque creías tenerlo todo controlado, es el caos total. Necesito que exprees desesperación.”

Anàlisi per personatges

Lee

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort influeix negativament a la vida del personatge, no té bones oportunitats per triunfar, a diferència de la seva dona.

-Les seves parelles sorgeixen a través de trobades fortuïtes

-Allò exterior afecta a la seva vida professional, li falten contactes.

“No puedo venderlo si no hay una estrella dentro.”

-Mala sort al joc és un símil de la seva mala sort a la vida.

“Estás bien gafado.”

-És conscient del paper de la sort a la seva vida.

“Ahora mismo no puedo ir a ninguna parte, he tenido mala suerte, me he metido en un lío sin saber porqué.”

-Té talent però no té contactes i, per tant, no té èxit

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

- La seva felicitat es troba supeditada en l'èxit laboral, coma guionista, i en la búsqueda de passió i plaer.

- El seu primer model de vida és el que el fa desgraciat, un model de vida massa convencional, estable i avorrit.

“Es mi vida entera la que me deprime, odio mi trabajo, no soy feliz.”/ “No quiero pasarme la vida como marido de una profesora, sin llegar a saber que es hacer el amor con esa rubia.”/ “Son las malditas inhibiciones católicas.”/ “Quiero una vida distinta, nos casamos jóvenes, no tuvimos tiempo de disfrutar de la vida.”

-No arriba a la seva plenitud, és infeliç al llarg del film, només és feliç en moments puntuals, moments feliços relacionats amb el plaer i l'amor passional, amb un tipus de dona caracteritzar per la bellesa, la passió i el luxe, contraposada a la seva ex dona.

“Eres perfecta, si el universo significa algo ahora lo entiendo.”

-Aquesta búsqueda d'emoció i passió, no el fa tan feliç com es pensava.

“He experimentado fiesta y emoción pero también soledad.”

-Felicitat relacionada amb l'amor.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-El seu model de vida desitjable és portar una vida exitosa com a escriptor i guionista i experimentar plaers i noves experiències.

-actua moralment malament per copçar-ho (és infidel)

-Posa a prova els seus valors morals respecte a dones.

-La maldat d'aquesta acció no afecta a la seva felicitat però reconeix la maldat i se sent culpable.

“He hecho una cosa horrible.”

-En general és un personatge bo, que actua moralment malament en pocs casos. La seva mala sort alleuja la maldat que puguin tenir alguns dels seus actes (infidelitats), es presenta com un desgraciat, no com una persona malvada.

-L'èxit de les seves accions no depèn de ser bo sinó de tenir sort, de tenir oportunitats.

-No importància dels valors morals.

“Yo nunca hago juicios morales, tranquilo.”

Robin

- **Sort**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort marca el camí de la felicitat del personatge (èxit laboral, contactes, amor) tot i que allò que no pot controlar també té repercussions negatives (infidelitat i ruptura del seu primer matrimoni)

-Personatge sense cap mena de talent però amb molta sort i oportunitats.

-Gran dependència d'allò exterior.

“Siempre he dependido de la bondad de los extraños.”

-El seu segon matrimoni és fruit de trobades causades per l'atzar.

-Es caracteritza per la seva bona sort.

“Tengo remordimientos por tener tan buena suerte.”/ “Todo el mundo tiene problemas y a mí me ha caído esto del cielo.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Al principi, la felicitat es troba vinculada a la estabilitat en el seu matrimoni, en una vida conservadora.

-Més endavant, la felicitat està xifarda en un nou amor, en l'èxit laboral, en deixar de banda una vida massa conservadora i ser més passional.

-L'amor és un element essencial en l'assoliment de la felicitat.

-El personatge arriba a ser feliç de manera plena.

-La seva felicitat depèn de la sort i de les oportunitats.

“El año pasado era profesora y, de repente, por un torbellino de cosas, me convierto en la clase de mujer que siempre odié, pero soy más feliz.”

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-El seu model de vida desitjable del principi (vida conservadora amb un matrimoni estable) canvia per un nou model de vida més passional, on s'hi inclou l'èxit laboral i la maternitat.

-Actua moralment bé al llarg del relat.

-L'èxit de les seves accions no depèn de la bondat o maldat dels seus actes sinó de la sort.

Small time crooks

Títol original: *Small time crooks*

País: Estats units

Any: 2000

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia

Director: Woody Allen

Producció: DreamWorks SKG,
Sweetland Films, Magnolia
Productions

Música: Diversos

Duració: 95 min

Repartiment: Woody Allen, Tracey Ullman, Hugh Grant, Michael Rapaport, Tony Darrow, Jon Lovitz, Elaine May, Elaine Stritch, Larry Pine, Carolyn Saxon, Sam Josepher, Diane Bradley, Crystal Field,

Sinopsi: Després de sortir de la presó, Ray Winkler es guanya la vida com a rentaplats. Fart d'aquesta feina, se li acudeix una brillant idea: obrir una botiga de galetes, situada al costat d'un banc, amb l'ajuda de la seva dona i un parell de lladres d'estar per casa. Mentre la seva dona atén el negoci, ell i els seus socis excaven un túnel que condueix a l'interior del banc. Aviat es faran rics, però no exactament com havien pensat.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Oportunidad: opportunity
- Afortunada: lucky

Conceptes i elements importants del film

- La sort té un paper fonamental en el desenvolupament dels esdeveniments.
 - Els personatges es caracteritzen per la seva sort i no pas per el seu talent. No aconsegueixen res per la seva pròpia intervenció activa sinó per allò que no depèn d'ells.
 - L'únic personatge amb cert talent és Frenchi, però el triomf o la desgràcia de la seva vida es basa en la sort. Suma de cert talent més bona i mala sort.
 - Cap dels personatges mostra preocupacions morals.
 - Transgredeixen allò moralment correcte per aconseguir un model de vida desitjat.
 - El model de vida desitjat està basat en el luxe, allò material i la comoditat i estabilitat econòmica.
 - La seva felicitat es troba xifrada en aquest model de vida i actuen per copçar-la.
 - “No somos felices, ¿quieres pasar la vida así?”
 - No es destaca la importància del talent, sinó d'allò extern.
 - “Si tienes lo que el público americano quiere, lo demás se arregla solo.”
 - Es fan referències a l'art, la pintura, el teatre, l'òpera, la cultura i a un nivell cultural que es presenta com a superior al model de vida dels personatges (nou rics, incultes i acostumats a un altre model de vida).
 - Frenchie reconeix la seva ignorància i tracta de superar-la i Ray l'accepta i se'n complau.
 - Es destaca la importància dels contactes per aconseguir allò que es vol
- Frenchi:
- Personatge simple, inculte, ignorant i sense preocupacions morals
 - Més vulnerable que Ray perquè allò exterior l'afecta i tracta d'encaixar.
 - La sort marca el camí de la felicitat (èxit econòmic, amor) i de la desgràcia (estafa i pèrdua del negoci, ser utilitzada pels altres, per David) del personatge
 - Supedita la seva felicitat a l'èxit econòmic i en allò material però veu que és quelcom massa superficial.
 - La seva felicitat acaba dependent de l'amor.
 - (parlant del seu matrimoni) “Soy la mujer más afortunada del mundo.”
 - “Tengo muchos lujos pero me siento un poco sola.”

- La sort condueix els esdeveniments de la seva vida però mostra un talent (cuinar) que també té certa importància en el desenvolupament del relat.

Ray:

- Personatge simple, inculte, ignorant i sense preocupacions morals.
- Tracta de canviar les coses per pròpia intervenció activa però no mostra cap mena de talent, es mostra incapaç d'actuar d'una manera eficaç.
- La sort el condueix a l'èxit laboral i econòmic però també a la pèrdua d'aquest èxit
- Superedita la seva felicitat en l'èxit econòmic, el plaer i en allò material però acaba desitjant tornar a un model de vida més senzill.
- Els valors morals no tenen supremacia per sobre la resta de valors i els transgredeix per copçar el model de vida que desitja.
- És menys vulnerable que Frenchi però elements que no pot controlar afecten al seu benestar (amor, èxit laboral i econòmic.)

Anything else

Títol original: Anything else

País: Estats Units

Any: 2003

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia, Drama, Romanç

Director: Woody Allen

Producció: DreamWorks SKG,
Gravier Productions

Música: Diversos

Duració: 108 min

Repartiment: Jason Biggs, Christina Ricci, Woody Allen, Stockard Channing, Danny DeVito, Jimmy Fallon, Kadee Strickland

Resum: Dobel (Woody Allen), un artista novaiorquès que no aconsegueix aconseguir l'èxit, té un protegit, Jerry Falk (Jason Biggs), que aspira a ser escriptor i que viu permanentment turmentat. El seu representant (Danny DeVito), que no té més clients que ell, no li fa ni cas. Jerry s'enamora perdudament d'Amanda (Christina Ricci), una jove independent i imprevisible que només li causa maldecaps.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck
- Destí: fate

Conceptes i elements importants del film

-L'existència humana té un caràcter tràgic, sense sentit, aleatori.

El protagonista vol escriure sobre el destí de l'home en un univers sense sentit, sense esperança, sense Déu, ple de patiment humà i soledat./ "Hablé sobre el destino, la muerte, el sinsentido de la existencia y el sufrimiento."/ "Qué clase de farsante te quiere desarmar en un mundo como este? Desde el principio de los tiempos la gente ha estado asustada y han temido la muerte y la vejez y siempre ha habido sacerdotes y chamanes y psiquiatras que proponen ayudarte pero no pueden porque la vida es como es."/ "La vida es injusta, acepta que no podíamos hacer nada."/ "Lo extraña que es la vida, tan repleta de misterio inexplicable."

-Les persones necessiten creences i persones que els facin tenir fe/ il·lusió en una existència mancada de sentit. Dobel ho critica

"Qué clase de farsante te quiere desarmar en un mundo como este? Desde el principio de los tiempos la gente ha estado asustada y han temido la muerte y la vejez y siempre ha habido sacerdotes y chamanes y psiquiatras que proponen ayudarte pero no pueden porque la vida es como es."/ "A que se reduce todo si muero? Freud dijo que al trabajo y al sexo. Dobel dice que el trabajo da la il·lusion de un significado y el sexo da la il·lusion de continuidad."/ " A lo largo de la vida no faltará gente que te diga como vivir, haz lo que quieras."

-Es fan diverses al·lusions al pànic que provoca enfrontar-se a la mort (el protagonista escriu una novel·la sobre el terror absolut que provoca la mort).

-Tenint en compte el caràcter tràgic i incontrolable de l'existència, s'exhorta a actuar, a tractar de fer justícia en un món injust (la figura de Tobel és semblant a la del super home).

-Es fan al·lusions a Freud i la psicoanàlisi

" ¿A qué se reduce todo si muero? Freud dijo que al trabajo y al sexo."/ el protagonista va al psicoanalista

-Es fa al·lusió als escriptors russos (*Apunts del subsòl*/ *La casa morta* de dostoievski)

-Es fa al·lusió a Auschwitz i a la catàstrofe que va suposar.

- Es fa al·lusió al Judaisme

-Personatges amb professions de caire artístic (escriptor, actriu)

-Hi ha personatges talentosos però amb poca sort.

-Les trobades fortuïtes són un element important el el desenvolupament dels esdeveniments.

-L'amor és un element essencial pels personatges i és una font de felicitat i pertorbació

-Conflicte entre estabilitat i comoditat i passió i vida més autèntica

-Personatge masculí que posa en joc els seus valors morals respecte de dones.

-Es destaca la importància de la sort però també del talent.

“Rezaré por él, pero si tuviera talento ayudaría.”

-Se cita a Camus

“Las mujeres son lo único que conoceremos del paraíso en la tierra.”

-En un món tan irracional, s'exhorta a actuar segons els teus propis criteris.

“ A lo largo de la vida no faltará gente que te diga como vivir, haz lo que quieras.”

-L'amor serveix per veure com realment són les persones, allò que volen i desigen.

“No es verdad que en vino veritas, en eros veritas.”

-Es fa referència a Sartre.

“Lo contrario de la muerte es el deseo.”

-Es fa referència a la mort de Déu

“Tienes un psiquiatra que, igual que Dios, no habla e, igual que Dios, está muerto.”

Anàlisi per personatges

Jerry

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort afecta positiva (l'amor és fruit de trobades fortuïtes, té la sort de trobar-se amb Dobel i d'obrir-se oportunitats laborals) i negativament (fracàs de les relacions amoroses, canvien els plans laborals)

-Els elements contingents que poden fer vulnerable al protagonista són l'amor i l'èxit laboral (còmic)

-El protagonista posa prioritat a elements com l'amor i l'èxit laboral, que no depenen d'ell i que, per tant, no pot controlar. La seva felicitat és fràgil i mutable.

-Personatge amb talent (actiu) però a mercé de la sort.

-Vol escriure una novel·la sobre el destí de l'home en un univers sense sentit.

-El seu amor és fruit de trobades forçades per la fortuna.

-depèn d'allò exterior, li importa el que els altres puguin dir d'ell

-Es un personatge que es presenta com a vulnerable tot i que cada cop esdevé més actiu

“Estoy colada por ti. Me pareciste dulce, sensible y vulnerable.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat es troba vinculada a la feina i passió del protagonista (comèdia) i a l'amor

- Hi ha un conflicte entre amor estable i amor al risc, a dones més inestables i complexes. La inestabilitat d'Amanda porta problemes i afecta el benestar psicològic del protagonista però renuncia a l'amor estable per aquest amor complex i passional.

-Allò més inestable és el que més l'atrau.

“Amanda tiene un atractivo incontrolable.”

-La felicitat, per tant, esdevé fràgil.

-Felicitat relacionada amb actuar bé i no fer mal als que estima però també amb el risc i la passió

-Tracta de portar una vida més autèntica. La felicitat també està relacionada amb la cultura, la saviesa. Per això admira a Dòbel.

-Feliç només en moments puntuals

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-No hi ha un model de vida desitjable determinat, però està relacionat amb l'èxit laboral, una barreja entre l'amor passional i l'estabilitat, i una vida i entorn culte i sabi.

-No actua mogut per aquest model de vida desitjable sinó per les passions. És un personatge rígid i disciplinat i decideix deixar-se emportar, crear les seves pròpies normes en un món tant injust.

-Actua correctament al llarg del relat i quan actua malament (infidelitat), se sent culpable.

-Posa a prova els valors morals respecte a dones.

-L'èxit de les seves accions no depèn exclusivament de la bondat dels seus actes.

-Que les trobades amb la seva amant siguin planejades i no fruit de la fortuna, augmenta la seva culpabilitat

-No visibilitat, menys gravetat

Dobel

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?

Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

-La sort té menys impacte en ell que en d'altres personatges perquè:

-És un personatge molt actiu, que crea les seves normes i actua

- Cada cop es fa menys vulnerable

“Creo que, con el paso del tiempo, tienes que aprender a depender solo de ti mismo.”

-Tot i així, hi ha elements contingents que no pot controlar com l'amor (el seu matrimoni va fracassar, va entrar en depressió i va ingressar en un centre psiquiàtric).

-A més, la sort també es mostra en trobades fortuïtes (amb Jerry)

-Té una idea molt activa de la vida humana.

“A lo largo de la vida, si realmente quieres coger la cuenta, la coges.”

-Creu que està a les seves mans defensar-se d'allò que la vida li pugui portar

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-No parla massa de felicitat.

-La felicitat es troba relacionada amb esdevenir poc vulnerable. Aïllar-se de tot perill, reair unes pròpies normes i viure d'acord amb aquestes, d'una manera autèntica.

-Personatge sabi que se situa per sobre de la multitud ignorant.

-Es presenta feliç, en general

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-El model de vida desitjable no és explícit, però està relacionat amb crear unes pròpies normes i actuar d'acord amb aquestes. No deixar-se portar per la multitud, per el conjunt de creences que tracten, mitjançant la fe, de donar un sentit a una existència tant aleatòria i plena de riscos.

“a lo largo de la vida no faltará gente que te diga como vivir, haz lo que quieras.”

-Des del seu punt de vista, no actua moralment malament i , per això, pot ser feliç o no sentir cap remordiment amb independència del que nosaltres entenem com a bondat o maldat moral. La seva moral es distingeix de la moral establerta socialment.

Amanda

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort influeix en l'amor i marca el camí de la seva felicitat.

-No tria de qui s'enamora i l'amor és fruit de trobades fortuïtes

-Personatge inestable ,vulnerable i que presenta cert amor al risc.

“Estoy colada por ti. Me pareciste dulce, sensible y vulnerable.”

-Els elements contingents que afecten el seu benestar psicològic són l'amor i la passió i la seva feina (actriu).

-Necessita, depen de Jerry.

“No sé que haría sin ti.”/ “te necesito, no puedo vivir sin ti.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat es troba vinculada amb l'amor, la feina i la passió

-El fracàs d'alguna de les 3 activitats, portaria al personatge a al desgràcia

-Feliç en moments puntuals

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-No supremacia dels valors morals respecte de la resta.

-Sacrifica els valors morals per la passió

-L'èxit de les seves accions no depèn de la bondat o maldat dels seus actes.

-Pot ser feliç de manera independent de la bondat o maldat dels seus actes perquè no considera com a dolent allò que fa.

Melinda and Melinda

Títol original: *Melinda and Melinda*

País: Estats Units

Any: 2004

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia/ Drama

Director: Woody Allen

Producció: Fox Searchlight, Perdido Productions, Gravier Productions. 20th Century Fox

Música: Diversos

Duració: 100 min

Repartiment: Radha Mitchell, Will Ferrell, Amanda Peet, Chloë Sevigny, Wallace Shawn, Zak Orth, Brooke Smith, Vinessa Shaw, Jonny Lee Miller, Chiwetel Ejiofor, David Aaron Baker, Josh Brolin, Steve Carell

Resum: Melinda (Radha Mitchell) pateix dues crisis completament diferents que donen lloc a situacions còmiques i dramàtiques, que serveixen per abordar les qüestions recurrents de cinema d'Allen: la fragilitat de l'amor, la infidelitat dins el matrimoni, el romanç sofisticat, la comunicació.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck

Conceptes i elements importants del film

-Dues visions de l'existència humana: Tràgica i còmica. depèn de com es narra, una mateixa història es pot veure amb un aire més tràgic o més còmic.

“Todo es según el cristal con que se mira. Tú coges las piezas y las conviertes en un relato dramático y con la debilidad romántica de una mujer es su perdición y así es cómo ves tú la vida. Mientras que tú, tomas esos detalles y los conviertes en una novela romántica, así ves tu la vida. Pero está visto que no hay una esencia específica que pueda definirse.”

-Es té de consciència de la finitud de l'existència humana i, per això, s'exhorta a disfrutar d'allò que es pugui.

“Disfrutemos de los buenos momentos, cómica o trágica lo que hay que hacer es disfrutar mientras se pueda, porque solo tenemos un viaje y cuando menos lo esperas puede acabarse.”

-Visió tràgica:

- “La esencia de la vida no es cómica, es trágica.” / “No hay nada intrínsecamente divertido en los hechos de la existencia humana.” / “Los filósofos lo consideran absurdo porque al final solo puedes morirte, las aspiraciones humanas son tan ridículas e irracionales.”

- Es destaca el fet que les tragèdies enfronten a les persones amb sí mateixes
 - “Porque la tragedia golpea la esencia realmente dolorosa de la vida, es por que la gente corre a ver mis comedias, para evadirse, porque la tragedia enfrenta.”
- Quan es narra la història de manera tràgica, no se simplifica
- Es mostra d'una manera més detallada allò que sent el personatge, les seves emocions.
- La vida es troba mancada de sentit. Això fa que els personatges vulguin actuar.
 - “Tenías razón cuando dijiste que la vida era corta y sin sentido, pero no nos pusieron en esta vida para ser arrastrados.”
- La sort hi té un paper important però es fa responsable a la protagonista dels seus actes, cosa que accentua la seva culpabilitat.
- Conflicte entre estabilitat i passió. La protagonista trenca amb l'estabilitat, actua malament tot i que les circumstàncies que tenia eren bones i això la fa

més culpable. Es fa vulnerable a sí mateixa i la seva responsabilitat en el que fa té un pes molt important a l'hora de narrar la història, la seva culpabilitat augmenta el caràcter tràgic.

- “Tenía una buena familia y marido, quien le mandaba tener una aventura.”/ “Yo misma me lo busqué, porque me aburría.” “Me aburrí, como Madame Bovary.”/ “En mi caso, me he provocado mis propios problemas.”/ “No, no fue un accidente, quería hacerlo, fue muy premeditado, no me resultó difícil.”
- Allò bo és allò estable, però el personatge es deixa emportar per allò irracional, no és feliç amb allò estable i sent culpabilitat i remordiment per ser responsable de la seva desgràcia, actuar malament la pertorba però sent massa inclinació pel risc.
 - “Podrías tener algo con él, algo bueno, estable, basta de sueños irreales que solo sirven para acabar mal.”/ “Ten cuidado, no puedes ir por la vida frotando lámparas y deseando cosas, no sale bien.”
- L'amor és fruit de trobades fortuïtes, l'amor depèn de la sort i no d'allò racional.
 - “Es impresionante, conoces a un extraño y sin saber cómo te encuentras pensando ¿podría tener una vida con él?”
- La sort a vegades és més decisiva que le talent, les aspiracions humanes són vulnerables.
 - “La vida trata de un modo sádico a la gente con talento.”/ “La vida es llevable si tus aspiraciones son modestas.”
- Es fa referència a Otel·lo (Desdèmona), a Stravinsky i a l'òpera en general.
- Van a les curses de cavalls, igual que a moltes pel·lícules d'Allen, fa referència a la sort.
- Els personatges són més sensibles, conviuen amb un aire tràgic que els fa vulnerables però els agrada.
 - “Él es sensible, le da igual su pasado, es más, le conmueve su sufrimiento y la historia a la que es reacia pero se siente obligada a contar.”
- Diversos personatges es deixen emportar per les passions i tracten d'amagar els seus actes, la no visibilitat alleuja la gravetat.
- La protagonista és totalment vulnerable: depèn dels seus amics, d'allò extern, l'amor i la família la perturben de manera significant.”

- “Ella es una de esas personas que siempre necesitará ayuda.”

-Visió còmica

- Quan es narra la història de manera còmica, tot apareix simplificat, la protagonista narra la seva desgràcia d’una manera simple i banal.
 - “sabia como tocar, soy muy pasional y el sexo era importante para mi.”
- Els personatges no tenen un aire tant tràgic sinó més ridícul. No són personatges interessants, músics, compositors d’òpera sinó persones vulgars, més superficials.
- La vida està mancada de sentit però la sort dels personatges és bona i, per això, el desenllaç és bo.
- La sort hi té un paper important, no es fa responsable a la protagonista dels seus actes
 - “El tío la enreda, le hace perder su matrimonio y la planta.”
- Conflicte entre estabilitat i passió. Els personatges s’enamoren, es deixen guiar per les passions però tot acaba bé
- L’amor és fruit de trobades fortuïtes, l’amor depèn de la sort i no d’allò racional.”
 - x: “La vida amenaza tan veloz, tan impredecible, chejov dijo que es como una pompa de jabón.
y: “Tiene gracia que digas lo de impredecible” (narra com es va enamorar fruit d’una trobada fortuïta).
- La sort a vegades és més decisiva que le talent, les aspiracions humanes són vulnerables.”

-Van a les curses de cavalls, igual que a moltes pel·lícules d’Allen, fa referència a la sort.

Match Point

Títol original: *Match Point*

País: Gran Bretanya

Any: 2005

Idioma: Anglès

Gènere: Drama romàntic

Director: Woody Allen

Producció: Letty Aronson · Lucy Darwin · Stephen Tenenbaum

Música: «Una furtiva lágrima», de *L'elisir d'amorek*

Duració: 124min

Repartiment: Jonathan Rhys Meyers, Scarlett Johansson, Emily Mortimer, Matthew Goode, Brian Cox, Penelope Wilton, Alexander Armstrong, Ewen Bremner, James Nesbitt, John Fortune, Rupert Penry-Jones, Paul Kaye.

Resum: Chris Wilton (Jonathan Rhys Meyers) és un ambiciós i jove professor de tennis amb escassos recursos econòmics. Gràcies a la seva amistat amb Tom Hewett (Matthew Goode), aconsegueix entrar en l'alta societat londinenca i enamorar a la seva germana Chloe (Emily Mortimer). Tom, per la seva banda, surt amb Nola Rice (Johansson), una atractiva americana, de la qual Chris s'enamora al veure-la. L'atzar, la passió i, sobretot, l'ambició portaran a Chris a cometre accions que determinaran la seva vida i la dels altres per sempre.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

Música: L'òpera «Una furtiva lágrima», de *L'elisir d'amore*

Paraules que fan referència a la sort:

- sort/ luck
- atzar/ blind chance
- fe/faith
- esperança/hope

“Da miedo reconocer que gran parte de la vida depende de la suerte.”

“ Aquel que dijo más vale tener suerte que talento, conocía la esencia de la vida”.

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

Pla de dostoievski (Crim i càstig) (fa referència al sentiment de culpabilitat)

Xarxa de tennis/ anell/ Nola perden a ping pong contra Chris.

Conceptes importants del film

-La vida té un caràcter tràgic

-Aquest caràcter tràgic es deu, en part, a la aleatorietat de l'existència, ens fa vulnerables

“Da miedo reconocer que gran parte de la vida depende de la suerte.”

-Es fa al·lusió a l'òpera (igual que a molts altres films) i, en aquest cas, per tractar el caràcter tràgic de l'existència humana.

“La ópera expresa lo trágico de la vida.”

-S'entén la fe com el camí més fàcil, més que l'intervenció activa de l'agent.

-Personatge masculí (actiu) posa a prova els seus valors morals en relació a dones (Passiu, a mercè de l'acció de l'home).

-Conflicte entre vida estable i racional i vida passional i irracional. El protagonista sacrifica la primera per la segona i actua moralment malament per corregir les conseqüències d'uns actes que posen en perill el model de vida estable.

-La sort i l'atzar s'entenen com a iguals. La sort és quelcom aleatori, sense sentit.

-Es fa al·lusió als escriptors russos (*Crim i càstig*, Dostoievski)

-Apareix el concepte de culpabilitat. Es tracta d'eliminar observant d'una manera simple unes accions tràgiques.

-Es destaca la importància dels contactes, amics, d'allò extern per prosperar.

“Hay que tener amigos.” (en relació amb la feina.)

-Personatges amb aficions o feines de caire artístic (com a moltes de les seves altres pel·lícules, ja siguin actrius, compositors d'òpera, aficionats a l'art...).

Anàlisi per personatges

Chris

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort es presenta com a element principal de la vida del personatge.

-El seu èxit depèn del seu talent i d'allò exterior, contingent, que no depèn d'ell (agent actiu i passiu).

-Dependència d'allò exterior, d'elements que no està a les seves mans controlar i que poden afectar el seu model de vida i el seu benestar: amor, família i feina (aquest últim l'aconsegueix perquè té talent i per l'ajuda de la família, una barreja entre l'intervenció activa del personatge i d'allò contingent).

-Les trobades fruit de la fortuna tenen un paper decisiu en el desenvolupament de la seva vida amorosa i personal. (Coneix a Nola de manera fortuïta i se la torna a trobar per casualitat a una galeria d'art. que les trobades siguin fortuïtes alleuja la culpa d'ambdós personatges).

-La sort marca el camí de la felicitat i la desgràcia (el posa en un conflicte pràctic que el farà actuar moralment malament però a la vegada es resol adequadament gràcies a la sort)

-Entén la fe com el camí més fàcil (per contraposició al treball dur). En aquest cas, no és una fe en quelcom diví.

-Entén la sort com un element decisiu en el desenvolupament de tota vida humana:

“Qui va dir que era millor tenir sort que ser bo, coneixia l'essència de la vida.”

“ La gente tiene miedo de reconocer que gran parte de la vida depende de la suerte, asusta pensar cuántas cosas escapan a nuestro control.”

“ Con un poco de suerte irá hacia delante y ganas o no y pierdes.”

“ Sí, el trabajo duro es esencial, pero todo el mundo teme reconocer lo importante que es la suerte, los científicos confirman cada vez más que la existencia es fruto del puro azar.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Chris és feliç en moments puntuals, no assoleix la plenitud total.

-La seva felicitat depèn en la sort, la sort queda entesa com l'essència de la vida, la vida té un caràcter tràgic (que potser justament rau en l'aletorietat de la vida humana). Per tant, la felicitat es presenta com a fràgil.

-La felicitat no està vinculada amb els valors morals sinó amb un model de vida determinat que queda per sobre d'aquests valors. Trenca amb els valors morals per conservar aquest determinat model. Els valors morals no tenen supremacia respecte de la resta de valors.

“Qui va dir que era millor tenir sort que ser bo, coneixia l'essència de la vida.”

-La felicitat està relacionada amb un determinat model de vida però també amb la passió (el personatge es troba en una lluita interna entre la comoditat i el benestar material representat per Chloe i la seva família, i la passió, el desig la part irracional representada per Nola Rice.)

-Vol comoditat però a la vegada sent amor per al risc.

-El model de vida pel que lluita no l'acaba de complaure però s'acrifica les altres ambicions per l'estabilitat i la comoditat que l'ofereix un model de vida com el de la seva família política.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Posa a prova els seus valors morals respecte dones. L'amor i la passió són les fonts principals de pertorbació i felicitat.

-Model de vida desitjable explícit: Anhela el model de vida del seu sogre, luxós, material.

“ Rico pero amable, disfruta y apoya el arte”

-Actua pensant en poder aconseguir aquest model de vida (mata a Nola i a la veïna) però també el posa en perill deixant-se emportar per la passió totalment irracional (quedant amb Nola).

-No és feliç independentment de la maldat o bondat de les seves accions perquè se sent culpable i creu que allò correcte és ser descobert:

“Lo correcto seria ser descubierto y castigado, tendria sentido, habría esperanza, justicia.”

-Aparentment és bo però actua moralment malament en la majoria de casos (infidelitat, assassinat).

-L'èxit de les seves accions no depèn de la bondat o maldat dels seus actes sinó de la visibilitat d'aquests. La visibilitat o no dels seus actes depèn de la sort. Les seves accions són exitoses perquè, per fortuna, no són descobertes i, el fet de no ser descobertes alleuja la seva gravetat. Tot i així, entén que el que fa està malament tot i que aprèn a viure-hi i fins ho justifica i simplifica:

-Descriu la mort de la veïna com a dany col·lateral.

-Adapta els sentiments a la sort i tracta d'amagar la consciència:

“Aprendes a esconder la conciencia para que no te supere.”

-Justifica l'assassinat del seu fill (Nola estava embarassada):

“No haber nacido puede ser el mayor de los favores.” (cita a Èdip).

-No ofereix resistència al matar a la dona que estima, al seu fill i a una veïna (cosa que no alleuja la seva culpabilitat)

-Accepta allò intolerable

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-Chris és culpable quan es troba d'amagat, per pròpia voluntat amb la seva amant. Ara bé, que les trobades siguin fortuïtes, fruit de la fortuna, és el que el pot fer ser innocent.

Quan Chloe se'ls troba els dos junts (chris i Nola) a la galeria d'art, ell tracta d'alleujar la maldat que pugui tenir aquella situació dient que s'han trobat per casualitat.

-És un conflicte que no deixa moralment indiferent.

-Els actes dels personatges es veuen totalment condicionats per les circumstàncies (per la pressió d'actuar i decidir una opció, situació forçada per la fortuna, per allò que no estava a les mans del personatge controlar.)

“No conoces a tus vecinos hasta que entras en crisis.”

-Adapta els seus actes i sentiments a la fortuna per evitar conseqüències morals molt altes.

“Aprendes a esconder la conciencia para que no te supere”.

-Adapta sentiments a la sort

-Justifica allò intolerable

- No visualitza o imagina altres cursos d'acció possibles o les conseqüències reals que aquell acte pot tenir.

-La frivolitat, fruit de l'egoïsmes, que mostra quan ha de matar a Nola, és un recurs per plantejar el conflicte pràctic que utilitza el director per augmentar la seva culpabilitat.

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

En aquest cas no hi ha hagut cap condemna emocional, ni interna ni externa. El propi protagonista jutja els seus actes i diu que seria just ser descobert, reconeix la maldat dels seus actes però no jutja les seves emocions, ni ell ni cap personatge extern.

Nola Rice

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

Sort com a element important a la seva vida, marca el camí de la felicitat (coneix als dos homes dels que s'enamora de manera fortuïta) i de la desgràcia (la seva mort).

La trobada amb Chris és el que marca, fonamentalment, la seva desgràcia.

“Me iba bastante bien hasta que has aparecido tú”. (Nola li diu quan Chris la guanya al ping- pong) (metàfora per exemplificar el canvi en la sort de Nola des de l'aparició de Chris?).

Elements contingents, que no depenen d'ella i que afecten la seva vida i el seu benestar:

- Amor: Coneix a Tom per casualitat en una festa/Coneix a Chris per casualitat. L'amor amb el segon és el que la portarà a la desgràcia

- Família: diversos problemes familiars que afecten al seu benestar psicològic (el pare l'abandonà i la mare i germana pateixen problemes amb l'alcohol i les drogues)

- Feina: té talent però poca sort a la feina

- Trobades fortuïtes: que poden alleujar la seva culpabilitat i fer-la ser més innocent (quan és infidel o es posa enmig d'un matrimoni). Per altra banda, una trobada fortuïta amb Chris fa que ella descobreixi que és a la ciutat i que ell l'havia mentit. Això fa que el pressioni més i, sense saber-ho, avança la seva mort.

Té talent però a la vegada té fe (barreja entre l'intervenció activa de l'agent i allò exterior, que no li és propi).

(quan no li donen un paper per una obra) “Al menos queda la esperanza.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

No assoleix una felicitat plena i total sinó que és feliç de manera puntual.

Aquesta felicitat està vinculada amb l'emoció, l'aventura i la passió, tot i que al final cerca certa estabilitat.

La seva felicitat depèn de l'amor i la seva feina (que és la seva passió).

Sent un incontrolable amor al risc però els actes que es poden desencadenar de la passió sense cap reflexió la fan sentir culpable (infidelitat). L'amor la fa vulnerable.

Felicitat: barreja d'emoció i passió amb estabilitat.

No pot ser feliç independentment de la moralitat dels seus actes i per això demana a Chris que deixi la seva dona.

Es troba en una lluita entre la part racional i el desig

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

No model de vida desitjable explícit. De manera implícita, el seu model de vida desitjat inclou èxit laboral, com a actriu i un amor passional però més estable que el que té amb Chris.

Les seves accions es mouen més per les passions que per una cerca constant d'un determinat model de vida.

actuar malament li genera culpabilitat, però, en molts casos, la passió supera la raó.

Tracta de posar ordre i fer que la raó predomini sobre la passió. “ la pasión es la pasión, pero estamos comprometidos.”

Apareix el concepte de culpabilitat quan la trobada amb Chris ja no és fortuïta.

(Nola Chris) “No creo que hayas hecho bien siguiéndome.”

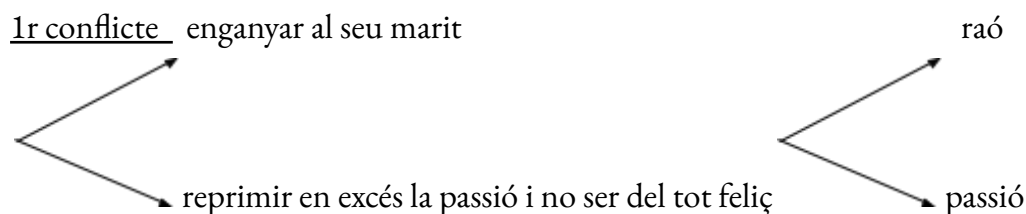
Chris: “ te sientes culpable?”

Nola: “¿ Y tú?”

En alguns casos actua malament (enganya a Tom) però en d'altres acuta bé, (vol explicar-ho tot a Chloe i deixar de banda la mentida) cosa que alleuja la seva culpa. En aquest cas l'èxit de les accions no depen de no ser descobert, (a diferència de Chris) ja que vol explicar-ho tot per treure's un pes de sobre. En aquest cas, els valors morals tenen més importància que en el cas de Chris.

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-Que sigui fruit d'una trobada que no ha planetjat fa que sigui menys culpable, tot i que no és del tot innocent es fa comprensible.

-Neix d'una manca de reflexió i de pensar en les conseqüències

-No és un conflicte moralment molt tràgic, no sent una gran culpa.

2n conflicte Confessar l'adulteri a Chloe i poder estar amb Chris no dir-ho i ser desgraciada

En aquest cas veu una opció correcte clara, no hi ha sentiment de culpabilitat perquè ja no actua moralment malament, encara que la decisió que pugui prendre pugui afectar de manera destacable a la vida de Chris.

Chloe

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

La sort influeix positiva (bona posició familiar, vida còmode, enamorar-se de Chris) i negativament a la seva vida (que Chris l'enganyi, que li costi quedar-se embarassada).

Elements contingents que condicionen la seva vida i que es troben fora del seu control: amor i família.

En part, no destaca tant per el seu talent com per la família que té i la posició en la que s'ha trobat. Per altra banda, creu més en el treball dur que en la sort o la fe (a diferència de Chris i Nola)

“Yo no creo en la suerte, creo en el trabajo duro”.

actua per aconseguir el que vol, però és conscient que hi ha coses que no depenen d'ella. Vol tenir sota el seu control el que està a les seves mans però és conscient que no pot ser purament activa.

“Conociendo mi suerte, me quedaré embarazada cuando se inaugure”/ “Aún no he tenido suerte, eso es todo.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

La felicitat es troba en relació a:

- una vida còmoda (basada en el treball dur i la sort)
- tenir fills
- amor
- família

(tots aquests tres últims elements depenen d'allò exterior i contingent).

No fa referència a valors morals

El seu concepte de felicitat s'acosta a un model més conservador que al de Nola, que sembla més hedonista, guiat pel plaer o la passió. La seva felicitat està basada en un model de vida convencional.

Tom

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

La sort influeix positivament a la seva vida. Marca el camí de la felicitat del personatge.

Té una família estable i troba l'amor també gràcies a la sort (coneix a Nola per casualitat).

Entén la sort com a quelcom essencial en tota vida humana.

“solo necesitas una buena racha.”/ Me da igual que sea fabuloso, solo espero que tenga suerte.”

Però també entén que la sort pot tenir conseqüències tràgiques-

Descriu la mort de Nola com “el lugar inadecuado en el momento inadecuado.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

Personatge que apareix feliç de manera estable, al llarg de la pel·lícula.

La seva felicitat es basa en una barreja entre certa comoditat, un cert punt de passió i risc (representat per Nola) i la sort (que considera essencial).

Cassandra's dream

Títol original: *Cassandra's dream*

País: Estats Units

Any: 2007

Idioma: Anglès

Gènere: Drama

Director: Woody Allen

Producció: Letty Aronson, Stephen Tenenbaum i Gareth Wily

Música: Philip Glass

Duració: 108 min

Repartiment: Ewan McGregor, Colin Farrell, Tom Wilkinson, Hayley Atwell, Sally Hawkins, Peter-Hugo Daly, John Benfield, Clare Higgins, Ashley Madekwe, Andrew Howard

Resum: "El somni de Cassandra" narra la història d'Ian (Ewan McGregor) i el seu germà menor Terry (Colin Farrell). Malgrat les seves dificultats econòmiques, ambdós adquireixen un veler de segona mà anomenat "Cassandra's Dream", amb la idea de condicionar i navegar amb ell els caps de setmana. Ian coneix a l'atractiva Angela, (Hayley Atwell) una jove actriu nouvinguda a Londres a la recerca d'un futur d'èxit en el món de la interpretació, i immediatament se sent fascinat per ella. D'altra banda, la debilitat de Terry pel joc, provocarà que ambdós conflueixin en un carreró sense sortida en el qual la seva situació financera serà extremadament delicada. L'aparició del seu oncle Howard (Tom Wilkinson), nouvingut dels Estats Units i amb un passat aparentment replet d'èxits econòmics, suposa un alleugeriment per a la situació financera dels germans. Però tot té un preu. Tom els obligarà a infringir la llei, posant a prova la seva catadura moral, i provocant una sèrie d'esdeveniments que donaran lloc a conseqüències inesperades.

Aspectes cinematogràfics/ elements importants

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort/afortunat: Luck/Lucky

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

-Barco: símbol de la sort (rep el nom del galgo guanyador d'una cursa)(és on té lloc el desenllaç de la pel·lícula, les últimes conseqüències de la fortuna tenen lloc al barco).

-Jocs que deuen, en part, el seu èxit a l'atzar o sort (poker, curses)

Conceptes i elements importants del film

- Importància de la família/lleialtat (lligams que l'agent no ha triat, contingents i que l'influeixen a l'hora d'actuar)
- Importància de la consciència
- Importància dels contactes/ amics (dependència d'allò exterior)
- Importància de l'oblit per eliminar pes moral
- Representació de dues posicions antitètiques: Personatge que reflexiona sobre els seus actes i que desenvolupa una resposta emotiva adequada (Terri)/ Personatge que simplifica en excés la situació, que adapta els sentiments a la sort i tracta d'amagar la consciència per tal que no el superi (igual que el personatge de Match Point) (Ian).
- Representació de dues posicions antitètiques: Personatge poc actiu però amb confiança cega en la sort (Terri)/ Personatge actiu i ambiciós (Ian).
- Vida entesa com a tràgica i irònica. "Me parece una obra muy moral, trata sobre la verdad, sobre el destino. Muy pesimista me parece, y todo ese asunto de que la vida es una trágica experiencia." "Al final la vida no es más que pura ironia."
- Es tracta la presència de l'egoisme en tota vida humana i en la presa de decisions com les dels protagonistes. "Nadie quiere ser egoista pero todos lo somos."
- Referència a la mitologia grega (Medea).
- La trobada amb la cara de l'altre accentua el caràcter tràgic de l'acte, desperta un imperatiu moral.

"Yo no puedo mirarlo a la cara y después matarlo."

Anàlisi per personatges

Terri

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga? Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

-La sort li aporta moments positius (èxit econòmic gràcies a la sort puntual al joc, benestar puntual) però marca el camí de la seva desgràcia (el submergeix en un conflicte d'unes magnituds tràgiques, tant per l'acció que implica com per les conseqüències morals i emocionals que se'n deriven.)

-Elements contingents que influeixen a la seva vida: família (i la situació econòmica d'aquesta, que afecta al seu benestar psicològic), el lleure (addicció a jocs basats en la sort com les curses o el poker) i amor (tot i que no té un paper rellevant ni influeix de manera notable al desenvolupament del film).

-Agent poc actiu/ confiança cega en la sort/ agent dependent d'allò exterior/ agent vulnerable.

“Hay rachas, hay que aprovechar la suerte cuando llega.”

-Allò que el fa vulnerable i que el porta a la desgràcia és a la vegada el que li proporciona moments de plaer i excitació (joc).

“Lo impresionante fue estar perdiendo, estar a una carta de quedarme sin nada.”

-Símil entre el poker i la seva vida: depèn de la sort.

“Hablábamos de poker, de la vida.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Terri no és feliç d'una manera plena/ només benestar en moments puntuals.

-Benestar psicològic vinculat a la comoditat i a una vida estable i a la vegada a l'adrenalina del joc (equilibri entre la passió o la part irracional i la raó). Vinculada a l'amor, a la família i a la estabilitat econòmica (cosa que no depèn totalment d'ell i que el pot fer vulnerable).

-Valors morals entesos com a importants. Cometre un acte immoral li impedirà ser feliç.

-La mala sort (en l'amor, família, negoci) el porta a ser infeliç.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-No presenta un model de vida desitjable de manera explícita.

-Desitja un model de vida còmode, poc ambiciós, estable però que a la vegada inclou certa inestabilitat (confiança en la sort, passió per el joc).

- actua malament per poder mantenir un determinat model de vida i per lleialtat a la família.

-No és feliç de manera independent a la moralitat dels seus actes/ importància dels valors morals per sobre dels valors materials.

- Desitja ser bo. Tot i que actua malament, (durant el conflicte en el què es troba submergit) es presenta en general com un personatge bo, ja que no comet més actes immorals i sent una gran culpabilitat.

-L'èxit de les seves accions no depèn de ser bo sinó de la sort i de ser descobert (visibilitat), però la seva vida acaba fracassant per haver actuat moralment malament.

-Per molta sort que tingui, els actes moralment dolents li impediran ser feliç (a diferència d'Ian).

-Creu que ha de fer el bé.

“El orden de las cosas se ha desquiciado y tengo que rectificarlo.”

-Món amoral +construcció de sentit= bé

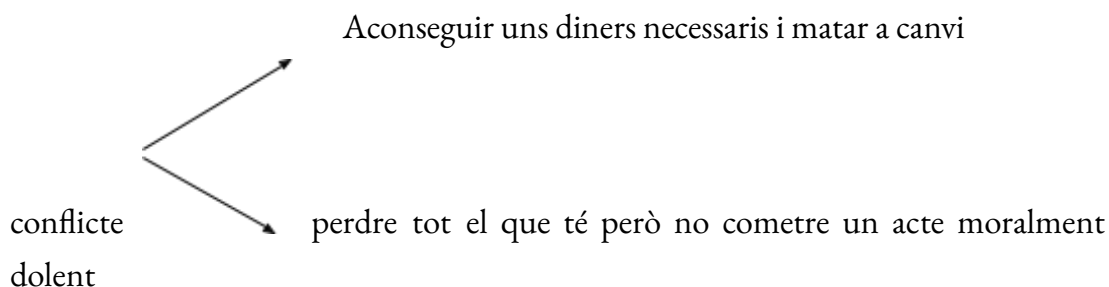
-La bondat no va relacionada amb la saviesa però la bondat si queu està relacionada amb la felicitat.

- La trobada amb la cara de l'altre accentua el caràcter tràgic de l'acte

“Yo no puedo mirarlo a la cara y después matarlo.”

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-Conflicte que no deixa al personatge moralment indiferent.

-A comès un acte monstruós però la resposta emotiva de penediment alleuja la seva culpa.

- Reconeix que les circumstàncies l'han fet actuar d'una manera que normalment repudiaria per els seus compromisos morals.

“No somos nosotros, los hermanos Blake.”

- En aquest cas, la no visibilitat no alleuja la gravetat de l'acte, dir-ho i ser descobert alleujarà la seva culpa.

Quiero contarlo a alguien, cumplir mi castigo y liberarme.”

- Descriu un comportament com el del seu germà (no ofereix resistència i cedeix davant la sort) coma fred.

- “Yo no soy tan frío como tú.”

-El fet de mostrar molta resistència i no simplificar en excés alleuja la seva culpa.

- Reconeix la maldat de l'acte.

“Tomamos la decisión errónea, siempre se puede elegir.”

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? és a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

-Condemna dels actes pròpia

-Condemna emocional d'un altre personatge (Ian)

“Empiezo a pensar que no te conozco.”

“Yo no soy tan frío como tú.”

“Es un homicidio, no lo olvides.”

Ian

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-Agent més actiu que passiu.

“Yo creo que creamos nuestro propio destino.”

-Té talent i és ambiciós, actua per aconseguir el que vol, però el talent i l'ambició van acompanyats de fe en la sort.

- La sort influeix en l'amor (fruit de trobades fortuïtes).

-Elements contingents que no pot controlar i que afecten la seva vida i el seu benestar: amor, família

-No tant depenent de la sort com Terri

-Èxit supeditat al talent i la sort. Barreja d'un ésser quasi completament actiu + aquells elements externs al seu control.

-Importància dels contactes per èxit laboral i econòmic (certa dependència exterior).

“Eres tan grande y con tanto talento,solo necesitas conocer a gente influyente.”

-El talent el porta a l'èxit i la sort a la desgràcia (tot i que també li aporta coses bones com l'amor).

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Ian és més feliç que Terri, d'una manera més estable

-La seva felicitat està vinculada a l'èxit en l'amor, els negocis, el luxe i l'aparença (tots aspectes que el fan vulnerable ja que no està plenament a les seves mans) i en canviar la vida monòtona que té i començar-ne una més excitant o emocionant amb la seva parella (actriu de teatre).

- La maldat moral dels seus actes no afecta al seu benestar psicològic.

- La sort i l'ambició és el que acaba portant el personatge a la tragèdia.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-El model de vida desitjable és el del seu tiet, Hogward: model de vida basat en l'èxit econòmic, laboral, ser un home exitós, amb contactes, diners i una esposa/ destaca els béns materials i l'aparença

- Model de vida més ambiciós que el de terri

-L'èxit de les seves accions no va relacionat amb la bondat o maldat moral sinó amb la visibilitat: que siguin descobertes o no és el que marca l'èxit o el fracàs.

- Exemple de mala persona que amb sort pot ser feliç.

-actua moralment malament per aconseguir el model de vida queu desitja.

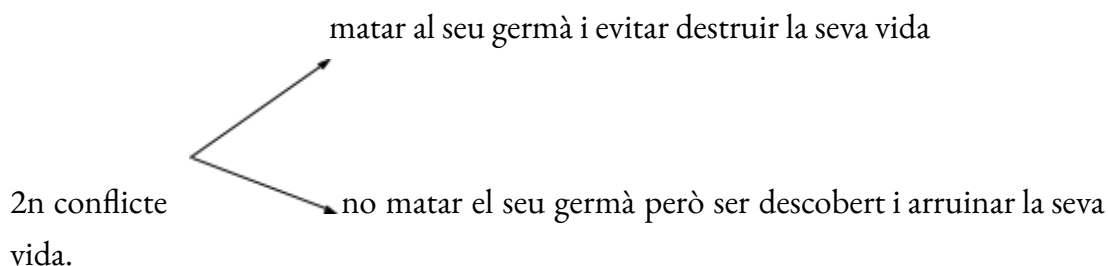
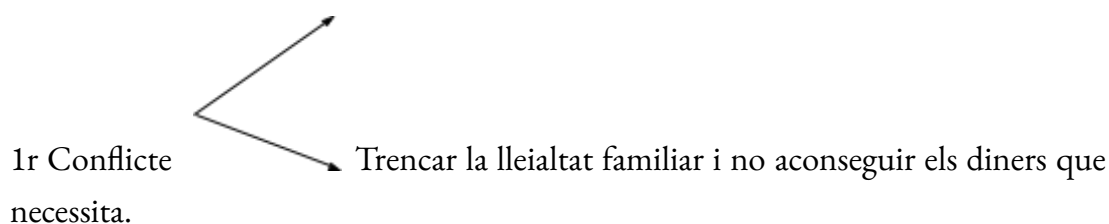
-És feliç amb independència de de la maldat dels seus actes.

-Aparentment és una bona persona però actua malament en múltiples ocasions.

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

Ser lleial a la família i aconseguir diners que desitja però matar

-El fet de no sentir cap remordiment el fa sentir més culpable.

-La sort la posat en aquella situació però podia haver elegit opcions menys perjudicials (mno matar el seu germà).

-Dilema de magnituds tràgiques però que no afecten en excés al personatge a causa d'una simplificació extrema de la situació

-La no visibilitat de l'acte alleuja la seva gravetat

-Adapta els sentiments a la sort , simplifica en excés la situació i critica el remordiment de Terri.

“Cuando miras las cosas tan de cerca descubres sus imperfecciones.”

- Tracta de justificar-se per eliminar l'imperatiu moral que implica matar a una persona

-Accepta la maldat dels seus actes pel seu propi benefici (l'ambició i l'egoisme el ceguen).

Terri: “No somos nosotros, los hermanos Blake.”

Ian: “Los hermanos Blake son unos desgraciados.”

“ Crees que hemos cometido un acto antinatural, pero no es así, toda la vida está llena de violencia. El mundo es cruel, estás asustado porque te enfrentas a tu propia naturaleza humana.”

-La simplificació i manca de reflexió del conflicte li afecta i distorsiona a l'hora de prendre altres decisions.

“Es como cruzar una línea, ya no hay vuelta atrás.”

Acaba considerant els seus actes com a bons. Passen de ser dolents, a ser necessaris i, finalment bons.

“No te digo que no haya pensado en lo que hicimos, que no haya alucinado, pero aprendimos a distinguir entre el bien y el mal.”

-Els lligams familiars són els que el forcen (quan no vol traï la lleialtat que deu a Howard) i dificulten (quan ha de matar al seu germà) les seves decisions.

“Pero es de mi familia.”

-La frivolitat, fruit de l'egoïsm, que mostra quan ha de matar a Terri, és un recurs per plantejar el conflicte pràctic que utilitza el director per augmentar la seva culpabilitat.

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

Ell no realitza cap condemna emocional, ni interna ni externa.

Terri si que jutja les emocions d'Ian

“Empiezo a pensar que no te conozco.”

“Yo no soy tan frío como tú.”

“Es un homicidio, no lo olvides.”

Adopta una postura semblant a la del cor, ja que critica:

-La justificació d'un acte terrible

-L'adaptació dels sentiments a la sort

-La simplificació en excés

- La poca valoració de les circumstàncies, de la gravetat moral i de les conseqüències.

Tiet Howard

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort no és de gran importància per a ell, és més actiu que passiu, destaca pel seu talent més que per la seva sort.

“Tio Howard empezó de cero y trabajando se lo pagó todo.”

-A la vegada, depèn d'elements contingents com els contactes, que li són necessari per mantenir-se en la posició en què es troba

-Per ell, s'ha d'actuar, deixant el mínim possible a les mans de la sort.

“Tenemos que darnos prisa, Terri puede estar actuando mientras nosotros estamos aquí maldiciendo nuestra suerte.”

- Ser actiu l'ha portat cap a l'èxit i allò exterior a ell és el que el pot portar a la desgràcia.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

- Feliç de manera aparent al llarg de tot el film
- Allò que el fa feliç ho ha aconseguit per la seva pròpia intervenció activa i allò que el destorba i el pot portar a la infelicitat és allò que no depèn d'ell, ellò extern.
- Felicitat xifada en coses superficials com el luxe, els béns materials, la bona reputació i l'èxit laboral i econòmic.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Té el model de vida que desitja (luxe, bona reputació i poder adquisitiu alt) i lluita per conservar-lo.

- Sacrifica els valors morals per els béns materials, actua malament per conservar aquest model de vida determinat

- No desitja ser bo si això implica perdre les comoditats que desitja
- Els valors morals no són tan importants com els valors de la família i la lleialtat cap a aquesta.

“La familia es la familia, la sangre es la sangre, no se hacen preguntas, proteges a los tuyos.”

- La no visibilitat d'actes moralment dolents alleuja la seva gravetat.

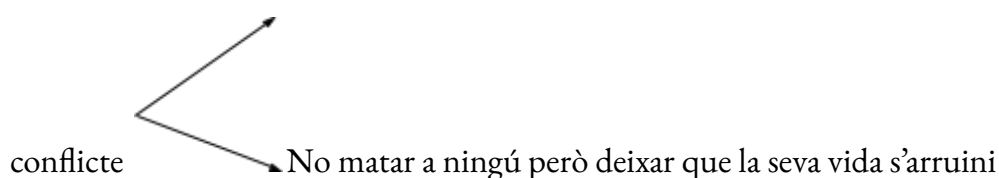
“haced que parezca un accidente.”

- La maldat de les seves accions no li impedeix ser feliç
- El concepte d'èxit queda fonamentat sobre unes bases amorals.

● **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

Impedir que els seus fraus siguin descoberts però fer matar a un home

-El personatge és culpable de trobar-se submergit en el conflicte que se li planteja perquè si no hagués actuat moralment malament en cap cas, el conflicte no s'hagués originat.

- El conflicte el deixa moralment indiferent
- No ofereix cap resistència
- Adapta els sentiments a la sort
- Simplifica en excés i no visualitza les possibles conseqüències
- Accepta la maldat de l'acte per el seu propi benefici
- L'ambició i l'egoisme el ceguen
- Transgredeix límits morals i familiars pel seu propi benefici

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

No reb ni fa cap condemna emocional, ni interna ni externa.

Si que es condemnen els seus actes.

Terri: "Quizás tío Howard merece ir a la cárcel."

Angela

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort influeix positiva i negativament a la seva vida, marca el camí de la felicitat i de la desgràcia.

-Barreja entre agent actiu i allò extern (té talent però té sort de tenir un físic determinat que l'ajuda a la seva carrera com a actriu).

“Eres grande y con tanto talento, solo necesitas conocer a gente influyente.”

-La sort l'ajuda a trobar l'amor (coneix a Ian en una trobada fruit de la fortuna). Aquesta trobada fortuïta que li proporcionarà amor, també l'ajudarà a aconseguir el model de vida que desitja, una determinada qualitat de vida i posició que li donarà contactes i li obrirà portes al seu negoci.

-La sort, però, també la portarà a la desgràcia (els actes i la mort d'Ian és quelcom que no pot controlar i que afectarà el seu benestar psicològic.

-Creu més en el l'eficàcia de l'intervenció activa que en la sort.

Ian: “Yo creo que construimos nuestro propio destino.”

Angela: “Yo también.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Felicitat xifrada en una vida poc convencional o estable (èxit com a actriu, viatges i amor passional)(necessita contactes per copasar el que desitja)

-Barreja entre fer i estar fet.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Model de vida desitjable relacionat amb els viatges, l'èxit a la feina, l'amor i està envoltada d'un ambient intel·lectual.

- No actua moralment malament tot i que en alguns casos actua de manera egoïsta (és infidel).

- Pot ser feliç tot i haver sigut infidel

- No destaca la importància dels valors morals

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?

Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

-Dependència d'allò exterior (ajuda econòmica del tiet Howard)

-(Mare)Consciència de l'importància del talent i l'ambició per sobre de la sort

-(Pare) critica l'ambició

Mare: "Ian es guapo y con personalidad, no entiendo porqué no ha tenido más éxito."

Pare: "Porqué no se conforma con lo que tiene, se imagina vivir entre lujos como Howard, espera su nave de la suerte."

Mare: "Pues su nave no llegará al restaurante

Pare: "Solo llega sin falta la nave de velas negras" (referència a la mort, que apareix a moltes pel·lícules)..

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Recalquen la importància de la consciència

"Almenos Ian escucha a su consciencia, tú nunca la has escuchado."

Whatever works

Títol original: *Whatever works*

País: Estats Units

Any: 2009

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia/
Comèdia dramàtica

Director: Woody Allen

Producció: Sony Pictures
Classics, Wild Bunch,
Gravier Productions

Música: Diversos

Duració: 92 min

Repartiment: Larry David, Evan Rachel Wood, Patricia Clarkson, Conleth Hill, Michael McKean, Henry Cavill, Ed Begley Jr., Christopher Evan Welch, Lyle Kaniouse, Jessica Hecht, Carolyn McCormick, Steve Antonucci, Chris Nuñez, John Gallagher Jr.

Resum: Un novaiorquès madur i excèntric (Larry David) decideix abandonar la seva acomodada vida per portar una existència més bohèmia. La seva relació amb una bella jove meridional (Evan Rachel Wood) desembocarà en una sèrie d'embolics familiars i sentimentals.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck
- Afortunat: lucky
- Factor de possibilitat
- Hecho casual

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Intent de suïcidi que genera una trobada fortuïta
- Conjunt de trobades fruit de la fortuna

Conceptes i elements importants del film

-Referències a la filosofia existencial

-Sort com a element essencial en el desenvolupament d'una vida, cosa que augmenta el seu caràcter tràgic.

“El factor de posibilidad de la vida es alucinante, llegas al mundo por un hecho casual.”/ “Esto demuestra la fortuna ciega sin sentido que es el universo.”/ “La mayor parte de su existencia es la suerte, más de la que les gusta admitir.”/ “Cuando menos lo esperas, el destino tiene una forma de tocar a la puerta.”

-Amor fruit de la sort.

“Yo, habiendo surgido de la unión de Sam y Yetta en el Bronx décadas antes y por combinación astronómica de circunstancias, nuestros caminos se cruzan.”/ “Boris dice que el amor es pura suerte.”/ “Los planes y sueños de todos para conocer a la persona indicada y yo salto de una ventana y caigo sobre ella.”

-Existència amb caràcter tràgic, humans com a víctimes d'aquest caràcter tràgic, basat en el sense sentit i la aleatorietat de l'existència.

“Somos dos fugitivos en el vasto, negro, indescriptiblemente violento e indiferente universo.”

-Persones no fonamentalment bones

“ Todas grandes ideas (Parlant de Karl Marx i el cristianisme), pero tienen un gran defecto, están basadas en la noción falaz de que la gente es fundamentalmente buena.”/ “Somos una especie fallida.”

-Exhorta a actuar davant d'una existència mancada de sentit i tant aleatoria., a cercar allò que faci feliços als personatges.

“ Mi historia es que cualquier cosa funciona mientras no lastimes a nadie, cualquier forma de birlar un poco de alegría en este oscuro, sin sentido y cruel caos.”/ “¿Todos celebrando qué? ¿Que estamos más cerca de la tumba? Por eso digo que cualquier amor que puedas conseguir y ofrecer, cualquier felicidad que puedas birlar o proporcionar, cada cantidad transitoria de gracia, cualquier cosa que sirva.”/ “Las aspiraciones de nuestra juventud se reducen a lo que sea que sirva.”

-Consciència del caràcter mortal i irremediable de l'existència humana/ Això justament motiva el fet d'haver d'actuar, la finitud de la vida.

¡Me muero, es inaceptable! / “¿Todos celebrando qué? ¿Que estamos más cerca de la tumba? Por eso digo que cualquier amor que puedas conseguir y ofrecer, cualquier felicidad que puedas birlar o proporcionar, cada cantidad transitoria de gracia, cualquier cosa que sirva.”/ “La abstinencia no te salva.”

-Felicitat relacionada amb el plaer i l'alegria, no amb cap pla racional.

“Que cualquier amor que puedas conseguir y ofrecer, cualquier felicidad que puedas birlar o proporcionar, cada cantidad transitoria de gracia, cualquier cosa que sirva.”

-Fe en alguna cosa com a camí més fàcil

“ Y con todas estas formas de tranquilizarte (religió, qualsevol tipus de creença) acabas muriendo igual.”

-Vida no racional

“Racionalmente somos el uno para el otro, pero la vida no transcurre así, no transcurre en papeles.”

-A la vegada, superioritat moral d'aquelles més cultes per sobre de la resta de gent més vulgar (Boris per sobre la resta)

“Soy el único que ve con claridad la realidad” / “Soy el único que ve todo el panorama”

-Amor relacionat amb la felicitat, felicitat, per tant, relacionada amb la sort.

“Bajo las normas de una absurda civilización bárbara, he tenido suerte, me casé con una mujer con dinero”

-L'amor mitiga el pànic de Boris. La fortuna fa que s'enamoren, l'amor produeix una il·lusió de sentit que mitiga el pànic i acostava als personatges a la felicitat.

“Esta búsqueda de la vida por algo que nos de ilusión de sentido para mitigar el pánico.”

- Els personatges representen posicions contraposades.
 - Boris:
 - Intel·ligent, pessimista, preocupacions existencials com la mort...
 - Visió pessimista sobre la realitat, la nació i la vida
 - El coneixement el corromp, fúria reprimida
 - Situacions passades (ruptura amorosa) l'han endurit, l'han fet aïllar, model de vida semblant al d'una roca (aïllat, poc vulnerable)
 - “No tengo deseo de mantener una relación con ninguna mujer ni deseo de estar más que aislado del mundo.”

-Melody:

-Innocent, inculte, creient, visió simple de l'existència

- Poc ambiciosa, mancada de talent però té sort, innocnet.

-L'amor és fruit de trobades fortuïtes

-Amor irracional

Boris: "Deberías salir con hombres normales y sanos"

Melody: "Pero no me gustan, me gustas tú."

-L'amor mitiga el pànic de Boris. La fortuna fa que s'enamoren, l'amor produeix una il·lusió de sentit que mitiga el pànic i acostava als personatges a la felicitat.

-Mare de Melody

-Autoritària, classista, rica

-creient, fe en Déu, religió per salvar-se, necessita que tot el seu patiment tenia algún sentit

-Poc activa, dependent

-la fortuna fa que canviï els seus valors i, així, sigui feliç

-Els personatges acaben canviant els seus plans racionals i valors inicials per allò que els fa feliços, allò contrari als seus valors racionals (pare i mare de Melody)

-Tots els personatges evolucionen al llarg del relat, tracten d'aconseguir el que sigui que els produeixi benestar

-Existència cruel i vulnerable però bella per això mateix

"Tan cruel como es la vida, extraño participar en el mundo, extraño los gusanos y los crentinos, no creo que sean malos, creo que solo tienen miedo."

You Will Meet a Tall Dark Stranger

Títol original: You Will Meet a Tall Dark Stranger

País: Estats Units

Any: 2010

Idioma: Anglès

Gènere: Comèdia, Drama, Romanç

Director: Woody Allen

Producció: Coproducción Estados Unidos-España; Gravier Productions, Mediapro

Música: Diversos

Duració: 98min

Repartiment: Josh Brolin, Anthony Hopkins, Naomi Watts, Freida Pinto, Antonio Banderas, Gemma Jones, Lucy Punch, Pauline Collins, Ewen Bremner, Christian McKay, Roger Ashton-Griffiths, Neil Jackson, Theo James

Resum: Amor, sexe, humor i traïcions. Les passions, ambicions i angoixes dels membres d'una família provoquen conflictes que els porten a viure perilloses situacions i fins i tot els posen a la vora de la bogeria.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Afortunat: lucky
- Destino: Fate
- Suerte: luck
- Fe: faith

Conceptes i elements importants del film

-La vida s'entén amb un caràcter tràgic (en termes de Woody Allen), sense sentit, irònic, que angosta.

“Pensó en la eternidad y ya no ha podido conciliar el sueño.”/ “No sabía que la verdad no era belleza, sino todo lo contrario.”/ “Ya ves lo irónica que es la vida.”/ “Shakespeare dijo que la vida estaba llena de ruido y furia y que al final no significaba nada.”/ “El mundo es más complicado de lo que parece.”

-Aquest caràcter tràgic està relacionat amb la sort.

“ Y justo cuando crees que la vida no puede empeorar, el destino te enseña que existen líos más gordos.”

-La il·lusió i la fe per alguna cosa ajuda a fer més suportable una existència tant tràgica y caòtica.

“Habiendo tanta incertidumbre y sufrimiento en la vida, no se pregunta: ¿Cómo conseguimos seguir adelante? Como Sally le dijo a Roi, a veces la ilusión funciona mejor que la medicación.

-L'amor està basat en la sort.

“Yo creo que topars con el mismo ser desconocido con el que nos toparemos todos.”/ Hi ha moltes trobades fortuïtes

-Personatges amb professions de caire artístic (escriptor, actriu)

-Es fa al·lusió a l'òpera.

-L'amor és la font principal de pertorbació i també de felicitat. Fa feliç i vulnerable, no es pot pedir perquè depèn de la sort.

-Conflicte entre estabilitat, vida luxosa i material i vida més autèntica, relacionada amb l'art i la passió.

-La fe s'entén com el camí més fàcil (apostar per una cosa sense tenir-ne certesa, alguna creença que tracta de donar un sentit a una existència tan caòtica i aleatoria).

-La sort condiona la vida amorosa dels personatges i també el seu èxit laboral. Si no hi ha talent, la sort és una bona opció.

-Personatge masculí posa a prova els seus valors morals respecte a dones.

-El sentiment de culpa constant impedeix ser feliç.

Anàlisi per personatges

Sally

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort influeix negativament en la vida de Sally (fracàs del seu matrimoni, problemes entre els seus pares, fer-se càrreg de la seva inestable mare, enamorar-se d'un home que no al correspon), però també afecta positivament en un cas (torba l'amor amb el seu marit per casualitat.)

-Marca el camí de la desgràcia del personatge

-Els elements contingents on hi supedita la seva felicitat i que la fan vulnerable són l'amor, la feina i la família, principalment l'amor.

-Es caracteritza per la seva mala sort

-Creu que la fe és el camí més fàcil i per això deixa que Cristal enganyi a la seva mare

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat queda vinculada principalment en l'amor i en tenir una família estable, fills, quelcom contingent i que no depen d'ella sinó de la sort.

-Si la seva felicitat depèn de la sort, esdevé fràgil.

-Vol avançar a la vida, i per ella avançar és tenir una família i fills.

“Quiero avanzar en la vida.”

-En un determinat moment sent passió per un altre home i vol trencar amb tota la seva estabilitat per la pura passió, l'estabilitat entra en conflicte amb l'amor al risc.

-Finalment tracta de fer un canvi de vida però no té sort

-No és plenament feliç, es presenta com un personatge frustrat i infeliç al llarg del film.

Roi

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort afecta principalment de manera positiva a la seva vida (Coneix a la seva dona per casualitat, s'enamora d'una altra dona i és correspost, té l'oportunitat de presentar un llibre que no és seu i emportar-se el mèrit, triunfa laboral i amorosament.) tot i que aporta certs moments negatius (fracàs del seu matrimoni, possibilitat que el seu frau sigui descobert.)

- La sort influeix positivament en la seva vida amorosa, és capaç de refer la seva vida amb una relació més passional.

“ Apareciste en mi vida cuando necesitaba inspiración divina, es increíble!”

-La sort també influeix positivament en el seu èxit laboral, és un personatge sense talent, el seu fracàs depenia del seu poc talent i això el frustrava i el seu èxit depen de la sort.

“No me gusta que quede claro otra vez que todo lo bueno que me predijeron no era verdad, que era una gloria efímera.”

-Els elements contingents on xifra la felicitat són l'amor i la seva feina com a escriptor.

-Personatge que creu més en allò que pot comprovar que en la fe o la il·lusió.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat es troba principalment vinculada amb l'èxit laboral i també amb l'amor. Aquest amor ha de ser passional i no tant estable com en el cas de Sally.

-El fracàs laboral, la frustració i el fracàs de les relacions amoroses, una vida massa convencional és el que porta al personatge a la misèria.

-La felicitat no es troba vinculada amb els valors morals, ja que actua moralment malament (és infidel) i això no li impedeix ser feliç.

-No és feliç de manera plena tot i que acaba sent feliç

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-La felicitat no es troba vinculada amb els valors morals, ja que actua moralment malament (és infidel) i això no li impedeix ser feliç.

-Posa a prova els seus valors morals respecte a dones.

-Actua moralment més malament quan les trobades amb la dona de la que s'enamora són fortuïtes.

-Un cop ell les força, actua moralment malament, però n'hi ho reconeix ni sent remordiment.

-L'èxit de les seves accions no depèn de ser bo sinó de tenir sort.

-En general, actua malament al llarg del film.

Elena

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort influeix negativa (fracàs del seu matrimoni, poc èxit en l'amor) i positivament en la seva vida (pot refer la seva vida, èxit en l'amor)

-Al principi marca el camí de la desgràcia i finalment de la felicitat.

-L'amor és la font principal de felicitat i pertorbació.

“Cuando mi marido me dejó intenté quitarme la vida.”

-Cega confiança en la fe, que li dona cert sentit a la seva existència trista.

“Necesito orientación!”/ “Si yo no creyera que hay otra vida no podría seguir.”

-Personatge vulnerable, ja que xifra la seva felicitat en un element que no està a les seves mans controlar.

-El seu nou amor és fruit d'una trobada fortuïta

-Confiança cega en la sort.

“Yo esperaba que todo se arreglara.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat queda vinculada en l'èxit en l'amor i el fet de trobar-li un sentit a l'existència humana, a la seva vida.

-La por d'envellir i quedar-se sola la pertorba

-El fracàs del seu matrimoni i culpabilitzar-se en excès la porta a la desgràcia.

“Me da la impresión que eres una persona que se culpa constantemente, se mortifica demasiado.”

-Arriba a la seva plenitud al final de relat. Al principi, és totalment infeliç.

-Felicitat depèn de la sort

-Felicitat relacionada amb la fe, amb l'esperança

Alfie

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-Personatge actiu, trenca ell amb el seu matrimoni i tracta de buscar una vida que el faci feliç

- El fracàs del seu segon matrimoni no depèn d'ell i el rebuig de la seva primera esposa tampoc.

-La sort marca principalment el camí de la desgràcia del personatge

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-La felicitat es troba vinculada en trobar un sentit a la seva vida.

-Primerament, vincula la felicitat a una vida luxosa i material i finalment reconeix que això només el porta a la desgràcia.

-Té por de quedar-se sol

-La por a la mort i a l'existència el fan canviar de vida i refugiar-se en el luxe, allò material, en l'esport... per tal de trobar un sentit.

“pensó en la eternidad y ya no ha podido conciliar el sueño.”

Irrational Man

Títol original: *Irrational Man*

País: Estats Units

Any: 2015

Idioma: Anglès

Gènere: Drama, comèdia

Director: Woody Allen

Producció: Sony Pictures Classics,
Gravier Productions

Música: Ramsey Lewis

Duració: 94 min

Repartiment: Joaquin Phoenix, Emma Stone, Jamie Blackley, Parker Posey, Ethan Phillips, Julie Ann Dawson, Mark Burzenski, Gary Wilmes, Geoff Schuppert, David Pittu, Steven Howitt, Kaitlyn Bouchard, Kate McGonigle, Tamara Hickey, Joe Stapleton

Resum: Abe Lucas, un professor de filosofia en plena crisi existencial, li troba de nou sentit a la seva vida a l'enamorar-se d'una de les seves alumnes. Al poc d'arribar a la universitat d'una petita ciutat, es relaciona amb dues dones: Rita Richards, una solitària professora que busca que la rescati del seu infeliç matrimoni; i Jill Pollard, la seva millor estudiant i molt aviat la seva amiga més propera. Jill està enamorada de la seva parella, però troba tan irresistible la personalitat turmentada d'Abe que, fins i tot quan el professor mostra clars símptomes de desequilibri mental, la seva fascinació per ell no fa més que créixer.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort: luck
- Atzar: randomness

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- La llanterna que guanya Abe, per atzar, a una fira, objecte que, més endavant, serà causant, també per casualitat, de la seva mort.
- Ruleta russa
- Referències visuals a la manca de reflexió i el pes de la consciència (La Banalitat del mal/ Crim i càstig).

Conceptes i elements importants del film

-Referències a la filosofia existencial (Sartre, Kierkegaard) i a Kant

-Referències a Dostoievski, elogiant i reforçant la visió que mantenia de l'existència humana./ Referències a Crim i càstig

“dostoievski lo captó.”

-Es fa la diferència entre atzar i sort, destacant la l'existència humana es troba dirigida per atzar i no per sort.

“La suerte rige el universo. No, la suerte no, estamos a merced del azar.”

-Importància dels valors morals respecte els altres.

-Valors morals s'acaben sacrificant per egoisme.

- Lluita entre raó i passió.

-Es destaca el valor dels instints a l'hora d'actuar més que no pas el valor de la raó.

“Hay que confiar en el instinto, el intelecto no lo abarca todo, las corazonadas suelen ser ciertas.”

-Es destaca la importància d'actuar.

“Se tiene que actuar, desear no sirve de nada.”/ “La vida tiene el sentido que decidamos darle.”

-Fe com a camí fàcil en un món mancat de sentit.

“ Él era cristiano, que esperanzador debía ser.”

-Visió pessimista de l'existència humana, basada en la seva aleatorietat. Allò que no pots controlar et fa vulnerable.

-Excés de llibertat, en un món aleatori i sense fe, produeix ansietat.

“La ansiedad es el vértigo de la libertad.” (Kierkegaard).

- Voluntat d'aïllar-se d'allò contingent i vulnerable però amor al risc.

-Referències a la Banalitat del mal (Hannah Arendt)

Anàlisi per personatges

Abe

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?

Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

- La sort influeix positiva i negativament a la seva vida, el porta a la felicitat durant un temps, però , a la vegada, és la causant de la seva mort.
- Elements contingents que afecten al personatge: amor (la seva dona el va deixar), feina (frustració fruit d'alumnes mediocres), amics (la mort d'un amic té repercussions en el seu benestar psicològic).
- Arrel del mal que li van provocar certes coses que no podia controlar, es va aïllar.
- Gran preocupació i consciència del poc control que pot tenir un home en un món tant aleatori.
 - “Quieres cambiar el mundo, pero cuando ves a lo que te enfrentas...”
- Personatge amb talent però gran part de la seva vida depèn de la sort. (trobades fortuïtes, elements contingents dels que es vol aïllar com l'amor, l'amistat,etc.)
- La seva felicitat és fruit de trobades fortuïtes (La seva vida canvia a partir de una conversa que sent per casualitat en una cafetería)
 - “Gracias a un encuentro afortunado con una desconocida, mi vida tenia sentido, dormía el sueño de los justos.”
- La sort acaba originant la seva mort.
- Es troba per casualitat amb Jill (amor)
- Voluntat d'aïllar-se d'allò contingent i vulnerable però amor al risc.
 - (juguen a la ruleta russa) “Lo hacen por el subidón.”/ “El riesgo era alto pero me hacia sentir vivo.”/ “Cada paso que daba era arriesgado y, he de decir, excitante.”/ “Estaba confiado de tener la mano ganadora pero excitado por la posibilidad de que me machacaran.”
- Els seus actes són descoberts per casualitat, depenen de la sort.

- “Déjame ver si mi suerte no me abandona y ven que han cometido un error”.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Felicitat no relacionada amb el plaer o la superficialitat sinó vinculada amb una raó de viure, d'acord amb allò moral i que a la vegada et faci sentir viu i excitat.

-Felicitat xifrada en l'emoció d'actuar d'acord amb allò correcte, en sentir-se viu ,amb el risc però sense ser descobert.

-Quan el personatge experimenta l'emoció i l'excitació del risc, sacrifica els valors morals per l'amor a la passió i l'excitació.

- Voluntat d'actuar per tal de construir un sentit en una existència purament aleatoria i mancada de sentit.

-Quan és un agent passiu i no té risc, desapareix l'emoció i la passió i, a la vegada, la felicitat.

“Me sentí plenamente realizado, pasé a la acción y el mundo era mejor.”/
“Era feliz, gozaba con una sensación de bienestar y estaba con Jill, me había dejado guiar por una repentina alegría de vivir, el hecho de que una vez fuese indiferente a la existencia se me antojaba ridícula.”

-La felicitat passa de ser actuar d'acord amb allò moral a actuar i no ser descobert.

-Fer el bé està relacionat amb ser feliç

“Gracias a un encuentro afortunado con una desconocida, mi vida tenía sentido, dormía el sueño de los justos.”

-La sort acaba estant supeditada a l'èxit de les seves accions, cosa que no pot controlar i, per tant, la seva felicitat i infelicitat depenen, en part, de la sort.

- La part més irracional (l'instint) és el que l'acaba fent feliç.

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Model de vida desitjable: vida activa i no passiva, sense ser indiferent a l'existència, amb l'instint i amb certa voluntat d'actuar bé moralment. A mesura que transcorren els successos, els valors morals perden importància.

-actua com actua (primer, de manera moral segons ell(matant el jutge) i finalment de manera immoral (matant Jill) per aconseguir i conservar un model de vida determinat, que le fa tenir una raó per viure i el fa sentir excitat i emocionat i no pas indiferent envers l'existència.

-Actua moralment malament però per una causa justa i que considera moralment bona, per tant, pot ser feliç havent actuat malament perquè creu que era allò adequat, allò correcte.

- No es mostra indiferent sobre la maldat o al bondat de les seves accions, sinó que ho té molt present però presenta poca reflexió sobre la maldat d'un acte com l'assassinat.

La manca de reflexió fa que consideri actes moralment dolents com a bons, que pugui ser feliç i, per tant, que no senti cap mena de culpabilitat.

“Porqué vamos a sentir-nos culpables? era una persona mala.”/ “me siento de maravilla, relajado y feliz.” / “Me considera un hombre moral, que vive una vida moral, que ha socorrido a una mujer que era víctima de una injusticia.”

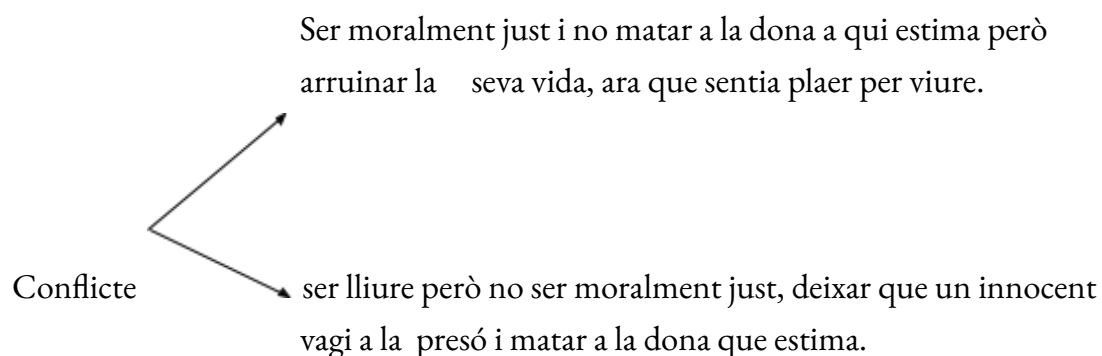
-La moralitat es veu superada per l'instint de viure (mata a Jill per no ser descobert)

“La moralidad de que un inocente cargara con la culpa me atormentaba,pero parecia ante mi instindo de vivir.”

(Igual que a *Cassandra's dream*, un cop creua la línia ja no es pot tornar enrere).

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-La sort l'ha posat en aquell conflicte i això alleuja la seva culpabilitat.

-Ara bé, la frivolitat, fruit de l'egoïsmo, que mostra quan ha de matar a Jill, és un recurs per plantejar el conflicte pràctic que utilitza el director per augmentar la seva culpabilitat.

-El personatge mostra una gran manca de reflexió i consciència (referències a la banalitat del mal de Hannah Arendt i a Crim i càstig), simplificació i adapta els sentiments a la sort.

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

No fa cap condemna emocional, ni pròpia ni externa, però en reb.

Jill: "Me parece que piensas que has hecho algo moralmente bueno, pero no puedes justificarlo diciendo gilipolces. Has matado! Has matado!"

Jill

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort influeix positiva i negativament a la seva vida, marca el camí de la seva felicitat i evita una desgràcia (la seva mort).

-Sembla tenir més bona sort que Abe

-En part té bona sort (té una família bona i estable, s'enamora i és feliç i la sort li acaba salvant la vida) però la sort també la posa en situacions difícils (conflicte entre dos amors i enamorar-se d'un home que li menteix i té la intenció d'assassinar-la.)

-Elements contingents que no depenen d'ella: família i amor.

-Reconeix i valora conceptes com l'aleatorietat

“Tengo que reconocer que me han influido mucho sus ideas sobre la aleatoriedad.”/ “Después de una de sus charlas sobre la suerte y el azar, eligió el número ganador”.

- Amor al risc, al caràcter vulnerable d'allò contingent
 - “Es interesante estar con alguien tan complicado.” / “Abe era tan fascinante y vulnerable, me gustaba.”
- Reconeix la necessitat d'allò exterior, tot i que et faci vulnerable.
 - “Abe necesita tener contacto humano.”
- Més racional que Abe, amor al risc més controlat que Abe
 - “Abe era demasiado romántico para no sucumbir al riesgo.”

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-L'amor la porta a la felicitat i a la desgràcia.

-Es vincula a coses diferents a mesura que avança el relat:

1. comoditat i estabilitat
2. equilibri entre aquesta comoditat i cert risc, vulnerabilitat, excitació i passió, un terme mig, equilibri entre part racional i passional.
 - a. "Era interesante estar con alguien tan complicado como Abe."/ "Yo no puedo ser tan exterminista como Abe."
3. Torna a la comoditat i estabilitat amb la seva antiga parella

-És feliç en moments puntuals d'excitació, però més endavant s'adona que serà feliç amb allò estable.

-Felicitat relacionada amb els valors morals, actuar malament la pertorba

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Valors morals per sobre la resta de valors

prefereix que Abe vagi a la presó abans que hi vagi un innocent.

-No té un únic model de vida desitjat:

1. Comoditat i estabilitat
2. Equilibri entre aquesta comoditat i cert risc, vulnerabilitat, excitació i passió, un terme mig, equilibri entre part racional i passional.
 - a. "Era interesante estar con alguien tan complicado como Abe."/ "Yo no puedo ser tan exterminista como Abe."
3. Torna a la comoditat i estabilitat amb la seva antiga parella.

-No actua per conservar un determinat model de vida sinó que actua d'acord amb allò moral.

-Actua moralment bé de manera constant.

-És més justa que Abe perquè no simplifica en excés i tracta de considerar tots els costats abans de treure conclusions o actuar.

“Tal vez sea un juez horrible pero puede ser un gran padre.”/ “Tiene que ser difícil matar a alguien.”

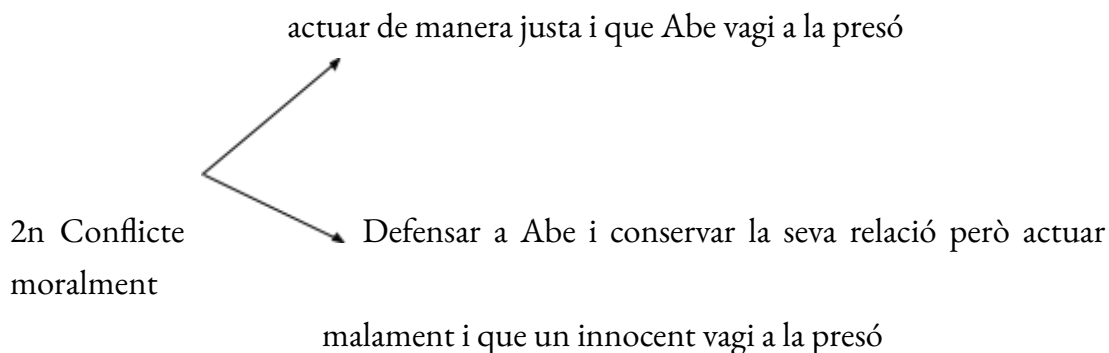
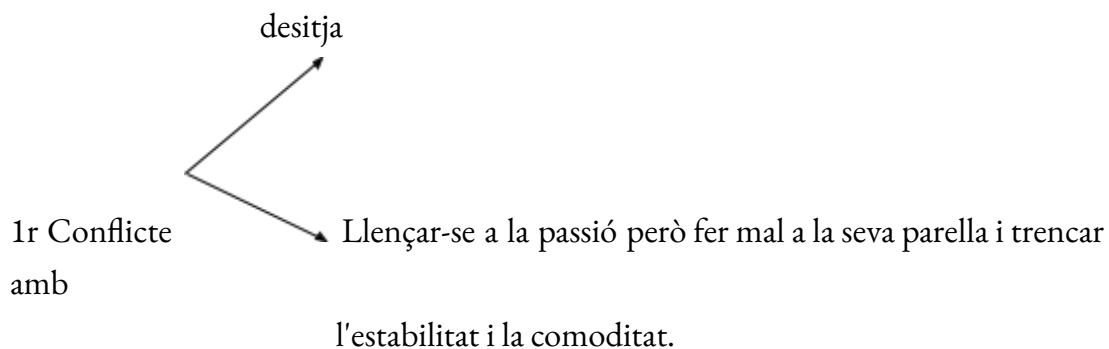
-Tracta de ser justa i reconèixer la culpabilitat que pot tenir quan ha actuar malament.

(Amb la seva parella) “No sería justo, es culpa mía.”

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

Conservar un amor estable però renunciar a una passió i un risc que

-En els dos casos, es presenta com a poc culpable ja que ha estat la sort la que l'ha posat en els dos conflictes.

- A més, no simplifica ni tracta de justificar allò que no és justificable per benefici propi i se sent culpable. La culpabilitat es mitiga quan sap que està fent el bé.

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

No reb cap condemna emocional, ni pròpia ni externa, però en fa.

Jill a Abe : “Me parece que piensas que has hecho algo moralmente bueno, pero no puedes justificarlo diciendo gilipolleces. Has matado! Has matado!”

Roi

- Vulnerable a allò extern (amor), necessitat de Jill per ser feliç
- Felicitat depèn d'allò contingent de la sort
- Personatge pot passional, més convencional i estable, no té voluntat de diferenciar-se de la resta, no mostra massa reflexió però tampoc es guia per les passions
- No actua moralment malament, però no mostra tampoc una gran preocupació moral

Rita

- Necessitada d'allò exterior (amor)
- No és autònoma, no sap estar sola, no pot deixar al seu marit si no té algú amb qui marxar
- Trenca l'estabilitat per la passió
- No supremacia dels valors morals per sobre els altres, sobreposa l'amor a la moralitat.

Wonder Wheel

Títol original: *Wonder wheel*

País: Estats Units

Any: 2017

Idioma: Anglès

Gènere: Drama romàntic

Director: Woody Allen

Producció: Letty Aronson

Música: diversos

Duració: 101 min

Repartiment: Kate Winslet, Juno Temple, Justin Timberlake, Jim Belushi, Max Casella, Tony Sirico

Resum: Nova York, anys 50. Les vides de quatre personatges s'entrellacen enmig de l'enrenou de parc d'atraccions de Coney Island: Ginny (Kate Winslet), una ex actriu emocionalment volàtil que ara treballa com a cambrera; Humpty (Jim Belushi), l'operador de la famosa sínia i marit de la Ginny; Mickey (Justin Timberlake), un atractiu i jove socorrista que somia amb convertir-se en escriptor; i Carolina (Juno Temple), la filla de Humpty, que s'amaga d'uns gàngsters a l'apartament del seu pare. Una història de passió, violència i traïció.

Aspectes cinematogràfics

Referències a la sort que l'espectador sent i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana

- Sort/afortunat: Luck/Lucky
- Destí: fate
- Atzar: fate rules
- Amb sort: hopefully

Referències a la sort que l'espectador veu i que són rellevants per entendre la idea que té el director sobre la sort i l'existència humana.

- Plans on apareix la noria
- El lloc on transcórrer el relat (una fira)

Conceptes i elements importants del film

- Parlen del llibre *Hamlet y Edipo*

-Referències a Chejov

-Referències a Eugene O'neill

-Es destaca el caràcter tràgic de l'existència humana

-Apareix el concepte de culpabilitat

-Es recórrer a l'ús de la mentida per poder viure/ la no visibilitat d'un acte pot alleujar la seva gravetat moral

-Personatge masculí posa en joc els seus valors morals en relació a dones

- L'amor és l'element principal al film, origina el conflicte

-Lluita entre part racional i part passional/irracional

-Personatges mediocres i conformistes i personatges amb anhels artístics (escriptor i actriu).

-S'entén l'amor com a quelcom que depèn de la sort

“Un amor tan intenso como el que Ginny siente por ti es como un extraño don que cae en nuestro camino.”

-La sort té cert caràcter tràgic.

“Hay más cosas fuera de nuestro control de las que nos gusta admitir.”

-La responsabilitat d'un acte dolent accentua el seu caràcter tràgic, que sigui fruit de la fortuna, alleuja.

Ginny: “Soy responsable de mis problemas.”

Mickey: “Lo pensé cuando te vi con una franqueza trágica.”

-Es relaciona la mediocritat moral amb la incapacitat de resoldre una situació tràgica.

Anàlisi per personatges

Mickey

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort marca el camí de la felicitat i de la desgràcia dels personatges: aporta moments que fan feliç al personatge (amor) però fan que el desenllaç sigui tràgic (mort de Carol).

-La sort influeix en l'amor (els dos cops que s'enamora és gràcies a trobades fortuïtes) i aquest amor influeix en la seva felicitat.

-Elements contingents com l'amor, la passió i la l'èxit o fracàs com escriptor afecten al seu benestar.

-L'amor i la passió (elements contingents) el fan dèbil i vulnerable.

Mickey vol escriure sobre la vida humana, tragèdies on el protagonista sucumbeix davant d'una debilitat fatal, debant la passió.

-El personatge té talent com a escriptor i és ambiciós però és conscient que a tota vida humana hi ha elements que escapen de les mans de les persones, que no es poden controlar.

Ginny: "Crees que la targedia de alguien siempre es culpa suya?"

Mickey: "No, el destino tiene un gran papel, hay más cosas fuera de nuestro control de las que nos gusta admitir."

La ignorancia no es pecado, solo significa que tu experiencia no motivó el contacto con ciertas cosas."

"Como en el teatro griego, el azar domina casi totalment nuestros destinos."

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

- El personatge no és feliç de manera plena sinó només en moments puntuals
- Cerca un equilibri entre la comoditat i la passió en l'amor i l'èxit com a escriptor
- L'amor l'acosta a la felicitat i el porta a la desgràcia.
- Com que xifra la seva felicitat en l'amor, es fa vulnerable i depèn de la sort.
- Sap que allò correcte és una relació estable (amb Ginny) però es deixa emportar per la passió, encara que sigui més arriscat i el faci més vulnerable (Carol)

“Carolina te podria dar un período de felicidad, la otra de podria ofrecer algo más sólido.”

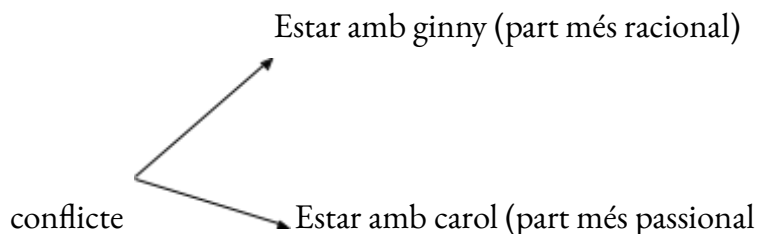
- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

- No presenta un model de vida desitjat de manera explícita
- actua com actua deixant-se guiar per les passions, més que no pas per el desitj d'aconseguir un determinat model de vida.
- Posa a prova els seus valors morals en relació a dues dones, però no es presenta com un personatge moralemnt dolent, ja que tracte de ser sincer i explicar la veritat en tot moment.
- L'èxit de les seves accions depèn més d'allò exterior que d'ell (que l'amor sigui correspost, que acceptin bé el que ell els proposa o confesa, etc.) més que de la bondat o maldat dels seus actes.

- **Conflicte pràctic:**

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

Trii el que trii, estarà fent mal a una persona que estima.

-El personatge és innocent de trobar-se submergit al conflicte perquè és fruit de la fortuna i no dels seus actes (no decideix de qui enamorar-se)

- A la vegada, que tracti d'actuar bé i ser just alleuja la culpa que pogués arribar a tenir.

- El sentiment de culpabilitat també alleuja la seva culpa.

-No és un conflicte d'unes magnituds tant tràgiques com en el cas de les tragèdies gregues.

- Que l'amor hagi sorgit a partir de trobades fortuïtes fa que sigui innocent.

-Quan les trobades són plantejades, la culpabilitat del personatge augmenta.

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

Com que el personatge sembla presentar unes emocions adequades, no hi ha cap condemna emocional, ni interna ni externa.

Ginny

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

-La sort o allò exterior i contingent juga un paper important a la seva vida però és un personatge que es fa responsable i culpable del que li succeeix.

-Més confiança en l'acció que en la sort, a diferència de Mickey

: Ginny: "Crees que la tragedia de alguien siempre es culpa suya?"

Mickey: "No, el destino tiene un gran papel, hay más cosas fuera de nuestro control de las que nos gusta admitir."

Ginny: "Soy responsable de mis problemas."

-Depèn d'allò extern: del seu home, d'una feina que té gràcies al seu home i de l'amor que sent per Mickey.

-La sort fa que trobi l'amor amb Mickey (trobades fortuïtes) i és la seva intervenció activa la que la porta a la desgràcia.

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Persona infeliç, només moments puntuals de felicitat

-Moments de felicitat vinculats amb la passió, quan el desig supera l'obligació

-Felicitat no vinculada amb allò moralment bo

-Excés de desig per sobre de racionalitat la porta a la ruina

-Monotonia sense passió la fa ser infeliç

-Felicitat xifrada en una vida com a actriu (que depèn del seu talent) i en l'amor (que s'escapa del seu control).

-La vida que necessita la porta a la desgràcia, a la infelicitat.

"Tenemos que hacer cosas que no nos gustan para sobrevivir."

- **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Model de vida desitjable: deixar de dependre del seu home , ser actriu i tenir un amor estable però passional.

-Actua moralment malament per tractar de mantenir aquest amor passional que desitja.

-És bona en alguns casos i dolenta en d'altres.

-L'èxit de les seves accions no depèn del valor moral sinó de la seva satisfacció o d'aconseguir el que desitja.

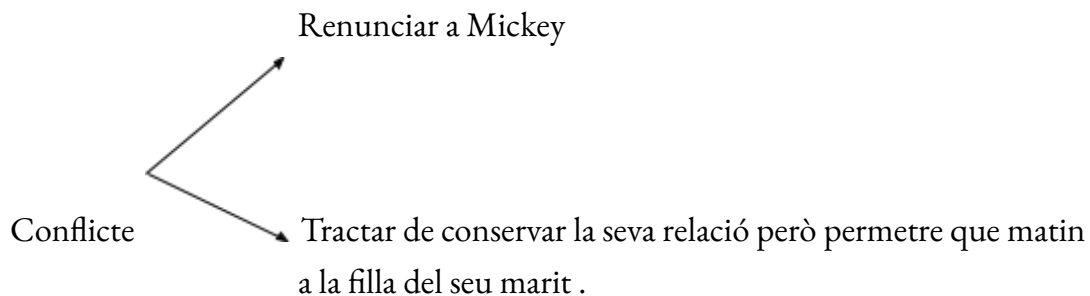
-Per tant, l'èxit de les seves accions també depèn de la no visibilitat d'un acte que la pot perjudicar. Si no hagués estat descoberta, les seves accions haguessin estat exitoses.

- Actuar malament no té una gran repercussió en la seva consciència, no li impedeixen ser feliç.

- Comet actes intolerables moralment sense mostrar massa resistència.

Conflicte pràctic:

El personatge és culpable o innocent de trobar-se submergit en el conflicte o dilema que se li planteja? Com planteja el conflicte pràctic el director estatunidenc? Quins actes i quins comportaments poden fer ser culpable a un personatge? Quins poden fer-lo ser innocent? El dilema que se li planteja és un conflicte pràctic com el que es pot trobar a una tragèdia grega o bé és un simple dilema que deixa moralment indiferent a qui el viu?

-El personatge no és culpable de trobar-se en aquell conflicte (ja que és fruit de trobades fortuïtes que han desembocat en amor).

-Les trobades fortuïtes la fan ser més innocent.

- No mostrar cap mena de resistència i adaptar els sentiments a la sort la fan condemnable, acentúa la seva culpabilitat.

-L'opció que tria és l'opció moralment més dolenta, fruit de l'egoisme. Això la fa ser més culpable.

-El conflicte és tràgic però deixa moralment indiferent al personatge.

- **Condemna emocional:**

Quan hi ha una condemna emocional, tan externa com pròpia? És a dir, en quines situacions el propi personatge o bé d'altres que observen el conflicte des de fora jutgen les emocions o els sentiments de qui està actuant submergit en un conflicte tràgic?

Ginny no fa cap condemna emocional, ni pròpia ni externa. Ara bé, si que altres personatges (Humpty i Mickey) jutgen les seves emocions i critiquen la seva manca de sentiments.

Carol

- **Sort:**

En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?

Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?

-La sort marca el camí de la seva desgràcia, tot i que li pugui aportar certes coses bones

-Elements exteriors dels que depèn i que no són fruit de la seva pròpia intervenció activa:

-Aparença física

-Família

-Feina (que té gràcies a la seva família i no pas al talent)

-Amor (fruit de trobades atzaroses)

-Mort (no depèn d'ella)

-Plena confiança en la sort.

“Con suerte las cosas cambiarán.”

● **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

-Personatge com no arriba a la seva plenitud

-Felicitat relacionada amb un model de vida determinat: vida tranquil·la, còmode, convencional, en família. Vida diferent al luxós estil de vida que portava anteriorment.

-Vinculada amb l'estabilitat, l'amor i la família (elements contingents).

● **Areté/ Virtut moral:**

Si hi ha algun model de vida desitjable? Actua bé o malament segons un model de vida determinat? És feliç independentment de la bondat o maldat de les seves accions? Pot ser bo en algunes ocasions i actuar injustament en d'altres? L'èxit de les seves accions depèn de ser bo o no?

-Model de vida determinat: vida tranquil·la, còmode, convencional, en família. Vida diferent al luxós estil de vida que portava anteriorment.

-Actua moralment bé en tots els casos.

-L'èxit de les seves accions i de la seva vida depèn més de la sort que de la bondat dels seus actes.

Humpty

- **Sort:**

**En quin sentit la sort influeix a la vida del personatge? Quin paper hi juga ?
Marca el camí de la felicitat o la desgràcia als personatges?**

- La sort t'è un paper important a la seva vidaaaa
- Gran dependència emocional d'allò exterior: la seva filla i la seva dona (amor)
- La seva estabilitat econòmica depèn de la sort (guanya diners a jocs d'atzar)
- Creu que deu l'amor que té amb Ginny a la sort.
"soy un hombre afortunado"
- Aquesta dependència el fa vulnerable i li provoca tragèdies

- **Felicitat:**

Vinculada a què es troba? A quines activitats? Què porta als personatges a la felicitat i què a la misèria? Quins arriben a la seva plenitud i quins només són feliços en moments puntuals?

- Personatge no feliç
- Dependència extrema d'allò exterior, massa vulnerable i exposat a la fortuna, el porta a la desgràcia
- Allò que el fa feliç és la família i l'amor. Elements molt més importants que els valors morals

